A KÁLVIN JÁNOS REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

ÉS A

GÉBERJÉNI TAGINTÉZMÉNY

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2021

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS 4
AZ INTÉZMÉNY ALAPÍTÁSA 4
NEVELÉSI PROGRAM 9
1. A Magyarországi Református Egyház közoktatási intézményeinek közös nevelési célkitűzései 9
2. A mátészalkai Kálvin János Református Általános Iskola és a Géberjéni Tagintézmény nevelési célkitűzései 10
a) Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei 12
b) Az iskolában folyó nevelő – oktató munka pedagógiai céljai 12
c) Az iskolában folyó nevelő - oktató munka pedagógiai feladatai 13
d) Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai eljárásai, eszközei 14
3. Az iskolai nevelő–oktató munka tartalmi szabályozása 16
4. Kulcskompetenciák, a kompetenciaalapú oktatás pedagógiai feltételrendszerének kialakítása 21
5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 22
6. A teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 24
7. Az egészségnevelés színterei 27
8. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok 29
9. A pedagógusok helyi intézményi feladatai 34
10. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 36
11. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje 37
a) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatásának elvei 38
b) A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók nevelése, oktatása 40
c) A kiemelten tehetséges tanulók nevelése 42
Gyermekvédelmi feladatok ellátása az iskolában 44
12. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje 46
13. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái 47
14. A tanulmányok alatti vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei 51
15. A felvétel és az átvétel helyi szabályai 53
16. A felvétel és az átvétel helyi szabályai 56
17. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai 59
18. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 59
19. 1-es típusú diabétesszel élő gyermek, tanulók kötelező iskolai ellátása 2021. 09. 01-től 61
HELYI TANTERV 62
20. A választott kerettanterv tantárgyai és óraszámai (A NAT 2020 alapján) 69

21. A Kálvin János Református Általános Iskola Géberjéni Tagintézménye által választott kerettanterv megnevezése jellemzői 71
22. A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai 77
23. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai 81
24. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei 83
25. Magasabb évfolyamba lépés feltételei 90
26. Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei 91
27. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag 92
28. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elve, programok és tevékenységek 92
29. Az iskola környezeti nevelési elvei 93
30. A tanulók fizikai állapotának mérése 101
31. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 102
32. Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok 102
33. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek 103
34. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái 106
35. Az otthoni, napközis felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai 108
36. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek 109
37. Az egész napos bent tartózkodás megszervezésének a szabályai 109
38. Közlekedési nevelés 110
39. Társadalmi bűnmegelőzés, áldozattá válás elkerülése 110
40. Erőszakmentes konfliktuskezelő technikák elsajátítása 110
41. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 111
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK 119

BEVEZETÉS

AZ INTÉZMÉNY ALAPÍTÁSA

Az 1990-es évek társadalmi változásai lehetővé tették a szabad iskolaválasztást, valamint a vallás és lelkiismereti szabadság gyakorlásának jogát.
A mátészalkai református szülők, egyházközségünk vezetőinek együttműködő szándéka hívta életre 2001-ben a Kálvin János Református Általános Iskolát.
Az iskola indulását az akkori városvezetés jó szívvel támogatta, s elhelyezését biztosította egy kevésbé kihasznált önkormányzati iskola épületében, ahol felmenő rendszerben garantálta az évenkénti továbbfejlődés lehetőségét.

A Kálvin János Református Általános Iskola az érvényben lévő állami köznevelési törvény és a Magyarországi Református Egyház Köznevelési Törvénye alapján működő nyolc évfolyamos alapfokú oktatási intézmény.

A székhely intézmény 2018-ban tagintézménnyel bővült, a Géberjéni Általános Iskola átvételével. Ezáltal biztosítjuk azon szülők gyermekei számára is a református egyházi oktatási környezetet, akik naponta nem tudnak eljönni Mátészalkára.

Székhely és telephely iskola is vállalja a magyar református pedagógiai gondolkodás évszázadok során kikristályosodott elveit. Ezek az alábbiak:

1. A szószék és a katedra közös célt szolgál. Az utóbbi feladata, hogy Isten dicsőségét hirdesse, amint az a művészetben, tudományban, természetben megnyilatkozik.

2. Isten személyesen szólítja meg az embert. A tanárnak tudnia kell, hogy minden tanuló önálló személyiség, s így mindegyikükhöz külön út vezet.

3. A Teremtő tálentumokkal ajándékozza meg az embert. Az iskola feladata, hogy segítse a diákot ezek felismerésében, s ráébressze az ezzel járó felelősségre. A tehetségével való szerény, de okos gazdálkodás a református iskola diákjaiban szilárd hivatástudatot és munkaerkölcsöt kell, hogy kialakítson.

4. A reformátori szemlélet szerint hivatás és hivatás között nincsen rangsor, különbséget e téren csupán a hivatás betöltésének mértéke jelenthet.

5. Reformátoraink vallották, hogy nemcsak az egyénnek, hanem egész közösségeknek, népeknek is Istentől rendelt küldetésük van. A református iskola ennek jegyében osztozott és osztozik a nemzeti sorskérdésekben.

Ma is valljuk az ősi jelmondatot:

ORANDO ET LABORANDO – Imádkozva és dolgozva

AZ INTÉZMÉNY ALAPADATAI

Az intézmény nyilvántartási száma: 74/2011.

Az intézmény neve: Kálvin János Református Általános Iskola

Az intézmény rövidített neve: Kálvin János Ref. Ált. Isk.

Az intézmény székhelye: 4700 Mátészalka, Nagykárolyi út 5.

Az intézmény tagintézménye: Kálvin János Református Általános Iskola
Géberjéni Tagintézménye
4754 Géberjén, Kossuth utca 7-11.

Az intézmény tagintézményének rövidített neve: Kálvin János Ref. Ált. Isk. Géberjéni Tagint.

Az intézmény alapítója és székhelye: Mátészalkai Református Egyházközség
4700 Mátészalka, Kossuth tér 1.

Az intézmény létesítő alapító okiratának kelte: 2000. június 18.

Az intézmény nyilvántartásba vétel, létesítés napja: 2000. október 12.

Az intézmény fenntartója: Mátészalka Kossuth téri Református Egyházközség
4700 Mátészalka Kossuth tér 1.

Az intézmény adószáma: 18806777-2-15

Az iskola típusa: általános iskola

Az intézmény OM azonosítója: 102924

Az iskola évfolyamainak száma: 8 évfolyam

Az iskolai oktatás munkarendje: nappali

Az intézmény vezetőjének kinevezése: A Magyarországi Református Egyház Köznevelési törvénye szabályozza

Egyházi felügyeletei szerv: Tiszántúli Református Egyházkerület
Tanügyi Hivatala
4026 Debrecen, Kálvin tér 17.

Törvényességi ellenőrző szerv: Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal
4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.

Feladatellátási helyenként az ellátott köznevelési és egyéb alapfeladatok:

Intézmény (4700 Mátészalka, Nagykárolyi út 5. alatti székhelyén):

- általános iskolai nevelés-oktatás (általános iskolai oktatás 1-8. évfolyamon)
- **Az intézmény székhelyén** ellátja a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését és oktatását a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a többi tanulóval együtt azonos iskolai osztályban.

A fogyatékosság típusa szerint: mozgásszervi, érzékszervi, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási) küzdő tanulók nevelés-oktatása: diszlexia, diszkalkulia, diszgráfia.

- általános iskolai napközis vagy tanulószobai foglalkozás;
- egésznapos oktatás, nevelés;
- bejáró tanulók ellátása;
- pedagógus szakvizsga, továbbképzés, szakmai szolgáltatások igénybevételének támogatása;
- kedvezményes iskolai étkezés
- szervezett iskolai étkezés;
- minőségbiztosítási mérési, értékelési, ellenőrzési feladatok ellátása;
- szabadidős programok szervezése, kulturális nevelés;
- pedagógiai szakmai szolgáltatások igénybevétele;
- diáksporttal kapcsolatos feladatok támogatása;
- szakmai és informatikai fejlesztési feladatok;
- tanulók tankönyvellátása;
- intézményi vagyon működtetése.

Tagintézmény (4754 Géberjén, Kossuth utca 7-11. alatti tagintézményében):

- általános iskolai nevelés-oktatás
- **Az intézmény tagintézményében** ellátja a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését és oktatását a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a többi tanulóval együtt azonos iskolai osztályban.

A fogyatékosság típusa szerint: mozgásszervi fogyatékos, beszédfogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos-enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – hallási, érzékszervi fogyatékos- látási fogyatékos.

- integrációs felkészítés;
- iskolai könyvtár együttműködésben: Géberjéni Községi Könyvtár ;
- általános iskolai napközis vagy tanulószobai foglalkozás;
- egésznapos oktatás, nevelés;
- bejáró tanulók ellátása;
- pedagógus szakvizsga, továbbképzés, szakmai szolgáltatások igénybevételének támogatása;
- kedvezményes iskolai étkezés
- szervezett iskolai étkezés;
- minőségbiztosítási mérési, értékelési, ellenőrzési feladatok ellátása;
- szabadidős programok szervezése, kulturális nevelés;
- pedagógiai szakmai szolgáltatások igénybevétele;
- diáksporttal kapcsolatos feladatok támogatása;

- szakmai és informatikai fejlesztési feladatok;
- tanulók tankönyvellátása;
- intézményi vagyon működtetése.

A támogatás igényjogosultságát megalapozó tevékenységek:

- Alapfokú oktatás;
  Általános iskolai nevelés-oktatás 1-8. évfolyamon
- Általános iskolai napközis vagy tanulószobai foglalkozás
- Egésznapos oktatás, nevelés;
- Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése, oktatása;
- Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések támogatása;
- Pedagógusok béralapú támogatása;
- Pedagógus-továbbképzés támogatása;
- Támogatás egyes pedagóguspótlékok kiegészítéséhez;
  - osztályfőnöki pótlék kiegészítése
  - nehéz körülmények között végzett munkáért járó pótlék
- Nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők béralapú támogatása;
- Gyermekétkeztetés támogatása;
  - iskolai étkeztetés;
- Tankönyvellátás;
- Tanulók ingyenes tankönyvellátásának támogatása;
- Szakmai, tanügyigazgatási informatikai feladatok támogatása;
- Szabadidős programok szervezése, kulturális nevelés;
- Diáksport;
- Intézményi vagyon működtetése;
- Iskolai-egészségügyi ellátás.

Az Intézmény tevékenységének meghatározása a kormányzati funkciók rendje szerint:
(68/2013. (XII. 29.)NGM rendelet kormányzati funkciók, államháztartási szakfeladatok és szakágazatok osztályozási rendjéről 1. melléklet alapján)

0133 Egyéb általános szolgáltatások

013350 Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok

013390 Egyéb kiegészítő szolgáltatások

0810 Szabadidős és sportszolgáltatások

081043 Iskolai, diáksport-tevékenység és támogatása

081045 Szabadidősport- (rekreációs sport-) tevékenység és támogatása

0820 Kulturális szolgáltatások

082042 Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása

0830 Műsorszolgáltatási és kiadói szolgáltatások

083020 Könyvkiadás

083030 Egyéb kiadói tevékenység

0840 Vallási és egyéb közösségi szolgáltatások

084040 Egyházak közösségi és hitéleti tevékenységének támogatása

0860 Egyéb szabadidő, kultúra, vallás

086090 Egyéb szabadidős szolgáltatás

0912 Iskolai nevelés, oktatás az 1-4 évfolyamokon

091211 Köznevelési intézményben tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 5-8. évfolyamon

092112 Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű nevelésének, oktatásának szakmai feladatai 5-8. évfolyamon

0960 Oktatást kiegészítő szolgáltatások

096015 Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben

096025 Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben

0980 Máshová be nem sorolt oktatás

098010 Oktatás igazgatása

9000 Technikai funkciókódok

900090 Vállalkozási tevékenység kiadási és bevételei

A feladatellátást szolgáló vagyon:

Kálvin János Református Általános Iskola:
A Mátészalka Kossuth téri Református Egyházközség határozatlan időre ingyenesen az intézmény rendelkezésére bocsátja a mátészalkai 2797/2. hrsz. alatt nyilvántartott, a valóságban Mátészalka, Nagykárolyi út 5. sz. alatt található tulajdonát. A működtetéshez szükséges eszközöket és felszereléseket az intézmény mindenkori leltára tartalmazza.

Kálvin János Református Általános Iskola Géberjéni Tagintézménye:
Géberjén Község Önkormányzata határozatlan időre ingyenesen az intézmény rendelkezésére bocsátja a géberjéni 48 hrsz. alatt nyilvántartott, a valóságban Géberjén, Kossuth utca 7-11. sz. alatt található tulajdonát. A működtetéshez szükséges eszközöket és felszereléseket az intézmény mindenkori leltára tartalmazza.

A vagyon feletti rendelkezés joga: A hatályos állami és egyházi jogszabályok alapján az alapítót, illetve a fenntartót illeti meg. Az intézmény leltárában nyilvántartott vagyontárgyak selejtezésére és a fölös eszközökkel való gazdálkodásra az intézmény jogosult.

A gazdálkodással összefüggő jogosítványok:
Az intézmény a fenntartó által jóváhagyott önálló költségvetéssel rendelkezik. Az intézmény részben önálló, gazdálkodási feladatait a fenntartó Mátészalka Kossuth téri Református Egyházközség látja el. A gazdálkodással összefüggő jogosítványokat az igazgató és az egyházközség elnökségének képviselője együttesen gyakorolja. Az intézmény vállalkozói tevékenységet a fenntartó engedélyével folytathat abban az esetben, ha alaptevékenységét nem zavarja.

A vezetők és alkalmazottak kinevezési rendjét a Magyarországi Református Egyházi Köznevelési törvény (többször módosított 1995. évi I. törvény) és a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény szabályozza.

NEVELÉSI PROGRAM

„Boldog az az ember, aki megtalálta a bölcsességet,
És az az ember, aki értelmet kap.
Mert több haszna van ennek, mint az ezüstnek,
És nagyobb jövedelme, mint a színaranynak.”
(Péld. 3, 13-14)

1. A Magyarországi Református Egyház közoktatási intézményeinek közös nevelési célkitűzései

A Magyarországi Református Egyház- Jézus Krisztus missziói parancsának engedelmeskedve, az évszázados gyakorlat folytatásaként, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti- és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján- közoktatási intézményeket tart fenn.
Működésük és rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes azokkal a jogszabályokkal, amelyek a fenntartótól függetlenül valamennyi magyarországi közoktatási intézményre vonatkoznak, ha azok nincsenek ellentétben a Szentírás parancsaival.
A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A kereszteléskor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református közoktatási intézmény, amely a gyereket Krisztusban testvérnek fogadja el.
Jézus Krisztus missziói parancsa: **„…tegyetek tanítványokká minden népet…” (Mt 28, 19)** nem csupán az Egyháznak szól, hanem a családnak, az iskolának is. A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezetet abban, hogy valóra válthassák a gyermek keresztelésekor tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, hogy ha majd felnő, a konfirmáció alkalmával ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt”.

A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló (lehetőleg református) pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni a tanítványaikat.

A Magyarországi Református Egyház református vallású diákjaiból **öntudatos, hitvalló magyar reformátusokat** kíván nevelni iskoláiban.

- **Reformátusokat**, tehát olyan keresztyéneket, akik életének zsinórmértéke a Szentírás, elfogadják ősi hitvallásaikat, a Heidelbergi kátét és a II. Helvét hitvallást; s akik tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Szent Lélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.
- Olyan **magyar** reformátusokat, akik a magyar kultúrát — elsősorban rendkívül gazdag anyanyelvünket és népi kultúránkat — megbecsülik, azt tisztán megőrizni, gazdagítani és továbbadni kívánják; ismerik és szeretik hazájukat, az itt élők és a határainkon kívülre szorult magyarok múltját, jelenét, értékeit, szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatokra készek.
- **Öntudatos, hitvalló** magyar reformátusokat, akik tudják, hogy kiben és miért hisznek; képesek önállóan, logikusan gondolkodni, cselekedni; törekednek önmaguk és környezetük megismerésére, megóvására, jellemük, erkölcsi ítélőképességük és ízlésük fejlesztésével a jó és a rossz, az igaz és a hamis, a szép és a rút egyre biztosabb megkülönböztetésére, a valódi értékek felismerésére és tiszteletére, a különböző

tudományterületeken és művészetekben alapos ismeretek megszerzésére, testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre, embertársaik segítségére, a hit ajándékának elfogadásához szükséges ismeretek, élmények, tapasztalatok megszerzésére, felelős helytállásra.

A Magyarországi Református Egyház, iskoláiban **a nem református vallású diákjait** öntudatos magyar keresztyénekké kívánja nevelni. Lehetővé teszi számukra saját vallásuk-felekezetük hitvallásainak megismerését, ugyanakkor elvárja tőlük a református értékek ismeretét és tiszteletét.

A református iskola **úgy tudja elérni fenti nevelési céljait**, hogy

- megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival;
- a hiteles krisztuskövetés vonzó személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja;
- hitéletének közösségi alkalmai révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít;
- növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét; növendékeit a tudományok segítségével rávezeti a teremtett világ megismerésének és megőrzésének fontosságára;
- a kultúra időtálló értékeinek közvetítése által fogékonnyá teszi őket a szépre;
- a reál és humán tudás átadásával kifejleszti bennük a józan, kritikus és önálló gondolkodás és a felelős cselekvés képességét;
- gondosan ápolja az anyanyelvet és a magyar nemzeti hagyományokat; megérteti tanítványaival, hogy a világ megismeréséhez elsősorban saját nyelvükön, kultúrájukon keresztül vezet az út;
- rendszerességével és következetességével a személyes és társadalmi szintű kötelességtudat és áldozatvállalás mintáját állítja növendékei elé.

A fenti célok elérése érdekében a Magyarországi Református Egyház iskoláinak az a **feladata**, hogy imádsággal, igényes nevelő-oktató munkával, a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelőerejének, a legfejlettebb tudományos és technikai eredményeknek-eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezetekkel kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőjétől.

2. A mátészalkai Kálvin János Református Általános Iskola és a Géberjéni Tagintézmény nevelési célkitűzései

Az iskola küldetése a református keresztyén értékek közvetítése mind a tanulók, mind a családok felé. Legfontosabb feladatunknak tekintjük a Biblia tanításainak megismertetését, az e szerint való életre nevelést.

Mátészalka református identitású alapfokú iskolájaként elsődleges feladatunknak tartjuk a város református gyülekezeteihez tartozó szülők felé, hogy keresztelési fogadalmukhoz híven, ne csak hitben nevelhessék, hanem hitben neveltethessék gyermekeiket.
Intézményünk nyitott más felekezetű családok számára, amennyiben azonosulni tudnak nevelési, oktatási célkitűzéseinkkel. A Kálvin János Református Általános Iskola és

tagintézményének legfőbb nevelési célja, hogy diákjait a magyar református iskolák nemes hagyományaihoz hűen, az evangéliumi hit és erkölcs szellemében nevelje.
Nevelőmunkánk a tanulónak, mint Isten teremtményének, mint embernek a tiszteletéből indul ki. Az iskola ennek szellemében ösztönzi az önálló gondolkodás kialakulását, a kezdeményezőkészséget, ugyanakkor tudatosítani kívánja diákjaiban kötelességeiket is.
Oktatási feladatainkat életkori sajátosságokhoz és egyéni adottságokhoz illesztett korszerű ismeretanyag közlésével, magyar és református kultúrkincsünk örök értékeinek tanításával valósítjuk meg. Oktatási célunk elsődlegesen a stabil alapkészségek kialakítása, a tanulási szokások, az önművelési igény megalapozása.

A szülők munkaidejéhez és a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodik egész napos oktatási rendünk az alsó tagozaton. A különböző foglalkozások nemcsak a feldolgozandó tananyag, hanem a fejlesztendő alapkészségek és képességek szempontjából is egymásra épülnek.
Az első két évfolyamon, az egyéni foglalkozást igénylő fejlesztő munka differenciált foglalkozás keretén belül valósítható meg legjobban Az így kialakított alapkészségek a magasabb évfolyamokon már frontális osztálymunkával vagy teljes létszám melletti csoportmunkával is jól fejleszthetők tovább.

Módszertani sajátosságok

A református intézményekben folyó nevelői és oktatási munkát az alábbi reformátori alapelvek határozzák meg:

- Solus Christus (egyedül Krisztus)
- Sola Gratia (egyedül kegyelemből)
- Sola Fide (egyedül hit által)
- Sola Scriptura (egyedül a Szentírás).

Tudjuk, hogy a hit ajándék és nem érdem. Nem lehet kiérdemelni jó magaviselettel, származással, híres ősökkel. Hitre nevelni sem igazán lehet.
A mi felelősségünk a helyes mintaadás, az útmutatás.

Az egyes iskolai évfolyamok tananyaga és követelményei egymásra épülnek. Az iskolai nevelés – oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot a Nemzeti alaptanterv (NAT) biztosítja, amely meghatározza az elsajátítandó műveltségtartalmat, a tanulók heti és napi terhelésének korlátozásait.

A NAT-ban foglaltak érvényesülését a kerettantervek ill. az azok alapján elkészített helyi tantervek biztosítják

A tananyag kiválasztásánál az életkori sajátosságokat, a korszerű követelményeket, a maradandó készség és képességfejlesztést tartjuk elsődlegesnek. A tananyag feldolgozása mellett fontosnak tartjuk az aktív, használható ismeretek beépülését a tanulók tudásába, gondolkodásába.

Az oktatás évfolyamonként meghatározott tematikával, tankönyv és tanszerhasználattal történik. A feldolgozás ütemét és mértékét az alapkövetelményeken túl a csoport, osztály egyenletes fejlődése, illetve az egyéni adottságok határozzák meg.

Felső tagozaton évfolyamonként az azonos tantárgyakat azonos módszerekkel, és azonos tankönyvek használatával tanítjuk. Így az adott évfolyam valamennyi tanulója egységes ismeretanyag birtokába jut. A tanár egyéni szabadságát a pedagógiai program a tanulók érdekében korlátozza.
Ez az egységes rend biztosítja a gyermekek kiegyensúlyozott fejlesztésének lehetőségét és az évfolyamokon tanulók azonos tudásanyagát.

a) Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei

- A református iskola a hagyományt, az értékeket, az értékrendet védi, ezzel magát az embert védi.
- Olyan feltételeket igyekszünk teremteni, és olyan munkát végezni, hogy tanulóink testileg – lelkileg egészséges, felelős közösségi emberként tudjanak élni a mindennapokban.
- Kiemelt feladatnak tekintjük a tanulókra való személyes odafigyelést, a személyre szabott foglalkozást mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás terén.
- Arra törekszünk, hogy iskolánkban jó hangulatban, szép környezetben tanuljanak a gyerekek. Tevékenységünket szolgálatnak tekintjük, melyet a társadalmi és a partneri igényeknek megfelelően szeretetteljes, keresztyén légkörben végzünk.
- Kiemelt feladatnak tartjuk, hogy az egészséges életmód megismert elemei épüljenek tanulóink személyiségébe.
- Célunk: a szilárd alapkészségek kialakítása mellett megtartani, keresni a szépet, a jót, az érdekeset, a hasznosat; kedvvel, örömmel szerezni az ismereteket; s kitartással eljutni a kitűzött célig.
- Azért dolgozunk, hogy diákjaink harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában boldogulni tudó emberekké váljanak. Olyanokká, akik a megszerzett tudást értéknek tekintik és használják. Akik egyéni értéknek tekintik boldogulásukat, a családjukat, a nemzetüket, a keresztyén egyházat és az emberiséget szolgálva tudják elérni, önmagukat és környezetüket mindig fejlesztve, jobbítva.
- Arra törekszünk, hogy ápoljuk, tovább vigyük hagyományainkat, a családi tradíciókat, a felelősségtudatot, a felnőttek tiszteletét, a szülőföld, a szabadság, a keresztyén értékek, a munka szeretetét.

b) Az iskolában folyó nevelő – oktató munka pedagógiai céljai

1. Az iskola célja - a NAT-ban megfogalmazottak alapján -, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.

Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy tanulóink:

- a haza felelős polgárává váljanak;
- kifejlődjék bennük a hazafiság érzelemvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyenek szert;
- megtalálják helyüket a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint munka világában;
- törekedjenek a tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;

- legyenek képesek felelős döntések meghozatalára a maguk és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljanak képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerjenek meg és értsék meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsák értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

2. Korszerű, **keresztyén** természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használnak a valóság viszonyrendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
3. Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
4. Célja a tehetség kibontakozásának segítése, a differenciálással történő fejlesztés, és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
5. A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az egész életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása. Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
6. Az IKT eszközök alkalmazásának támogatása, célszerű, kritikus, etikus használatának megismertetése.
7. Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéné fontosságával.
8. Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint, a tartalomalapú nyelvoktatás megvalósítása.

c) Az iskolában folyó nevelő - oktató munka pedagógiai feladatai

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata a felsorolt értékek elérése, a célok megvalósításának elősegítése. Ezt szolgálják tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, az ezekhez kapcsolódó rendszeres és komplex értékelések, valamint a pedagógusok által alkalmazott személyiségfejlesztésre, közösségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

A NAT-ban meghatározottak alapján további feladatunk:

- a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése;
- az egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése;
- a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerése, az Európához tartozás erősítése;
- a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése;
- tanítványaink teljesítményének növelésének ösztönzése, hogy az elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen.

d) Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai eljárásai, eszközei

Az iskola nevelő-oktató tevékenysége 1-8 osztályig terjed, mely fokozottan szükségessé teszi az egységes cél- és feladatrendszer mellett az életkorhoz, a nevelő-oktató munka szakaszaihoz alkalmazkodó eszközök, eljárások kialakítását, alkalmazását.
A nevelés eszközei, eljárásai, módszerei a nevelési folyamatnak egymással összefüggő, egymást feltételező, fontos elemeit, tényezőit jelentik. Az eljárások, a módszerek, az eszközök a nevelési céljaink megvalósítását szolgálják, melyek az egységesség elve mellett az életkorhoz, a nevelő-oktató munka szakaszaihoz alkalmazkodnak.
Ezek, az alapelvek figyelembe vételével megfogalmazott általánosan és széles körben alkalmazott módszerek és szervezési módok az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások összességét jelentik, melyek az alábbiak:

- Segítjük a gyerekek óvodából iskolába való átmenetét. Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az intézményi tanulás tevékenységeibe. Ezt szolgálják a Suliváró foglalkozások, az Isi-Zsúr alkalmai, valamint a nagycsoportos óvodásoknak szervezett játékos délután és szavalóverseny.

- A keresztyén világnézet kialakítását szolgálják a hittanoktatás felekezet szerinti szervezése, egyházi ünnepek, csendesnapok, évfolyamok vasárnapja, napi áhítatok megtartása, egyházi rendezvényeken való részvétel, kapcsolatok ápolása a helyi és a vidéki gyülekezetekkel, bibliai integráció valamennyi közismereti tantárgyban.

- A személyiség erkölcsi arculatának, a Szentírás történeteivel, értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.

- Az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait. Ezt szolgálja az egésznapos oktatási forma és a tanulószobai foglalkozások.

- A tanulási stratégiák megválasztásában és a taneszközök használatában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele, valamint a tanulók egyéni képessége, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése történik a tanórákon, óraközi szünetekben, az irányított foglalkozásokon és a sportkörök, tanórán kívüli foglalkozások (énekkar, színjátszó szakkör) alkalmain.

- A kreativitás fejlesztése tanórákon és tanórán kívüli foglalkozások, iskolai programok alkalmain.

- Az egyéni képességek figyelembe vételével az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés a tanórákon; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

- A mentális képességek céltudatos fejlesztése a pedagógiai munka folyamatában, minden területen, az önálló tanulás és az önművelés alapozásával, gyakoroltatásával.

- A 16 óráig tartó bent tartózkodás során a nevelés és oktatás egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét; az egész napos oktatás és a tanulószobai foglalkozások elősegítik a tanulók felkészülését, a tehetségnevelést, egyéni megsegítést tanórán kívüli (szakköri) foglalkozásokon.

- A 16 óráig tartó foglalkozások és tanulószobai foglalkozások a kortárs kapcsolatok megerősítésével; a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával.

- Alkalmazzuk a tanuló-megismerési technikákat, módszereket és eszközöket: család látogatások szervezésével 1. és 5. évfolyamon, tanórán kívüli programok (találkozók, kirándulások) szervezésével, folyamatos kapcsolattartással a gyerekekkel és szülőkkel.

- Minden gyermek számára biztosítjuk képességeinek, érdeklődésének, illetve távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat: tantárgyi szakkörök, színjátszó szakkörök, énekkar, projektek, témanapok, témahetek szervezésével.

- Fokozatosan alakítjuk ki, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat projektek, projektnapok, témahetek, témanapok, Diákpresbiteri programok szervezésével.

- Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.) építve a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre.

- Folyamatosan tudatosítjuk a tanulókban a közösség demokratikus működésének szabályait, a közéletben való szerepeket és az egyéni érdekérvényesítés demokratikus formáit, az emberi jogok tiszteletben tartását személyes példamutatással, feladatvállalással az osztályközösségben, problémák megoldásával, a Diákpresbitérium működtetésével és a benne való tanulói szerepvállalással.

- Nemzeti értékeink, a magyar kultúra tiszteletének, hazaszeretet kialakítása és erősítése hagyományok ápolása, nemzeti jelképeink, lakóhelyünk, szűkebb környezetünk, „református" városaink megismerése tanórákon a tananyag adta lehetőségek kihasználásával és tanórán kívüli programok által: séták, kirándulások, erdei iskolák szervezésével, múzeumok, templomok stb. látogatásával, nemzeti ünnepeink méltó megtartásával.

- Egyetemes és európai kultúra értékeinek megismerése, nemzetiségeink, más népek kultúrájának, történelmének megismerése tanórákon a tananyag adta lehetőségek kihasználásával, idegen nyelv (angol nyelv) tanításával csoportbontásban, nemzetközi, testvériskolai kapcsolatok ápolásával, a tanulók HATÁRTALANUL programban való részvételével.

- Az iskolában folyó nevelő – oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési rendszerében meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a

formatív és szummatív méréseket, a helyi tantervben rögzített belső vizsgák megszervezésével.

- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, ezzel is erősítve a pozitív szokásokat és a humánus magatartásmintákat. Ezt segíti elő a sajátos nevelési igényű tanulók integrált tanítása is.

- Az intézményi tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése érvényesül tanórákon és tanórán kívüli foglalkozások alkalmával.

- Az SNI tanulók sérülés specifikus fejlesztését biztosítjuk az egyéni haladás biztosításával egyéni fejlesztési terv alapján.

3. Az iskolai nevelő–oktató munka tartalmi szabályozása

A NAT műveltségi területenként határozza meg az iskolai nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát.
A fejlesztési feladatok és a közműveltségi tartalmak az egyes nevelési-oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak.

A Nemzeti Alaptanterv alapján megfogalmazott feladatok:

- a nemzeti műveltség,
- a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése,
- az egyetemes kultúra közvetítése,
- az erkölcsi érzék és a szellemi, érzelmi fogékonyság elmélyítése,
- a tanuláshoz, a munkához szükséges képességek, készségek, ismertetek, attitűdök együttes fejlesztése,
- az egyéni és a csoportos teljesítmény ösztönzése,
- a közjóra való törekvés megalapozása,
- a nemzeti közösségi összetartozás és hazafiság megerősítése,
- értékálló és a kor igényeinek megfelelő tudás elsajátítása.

A hatékony intézményes nevelés-oktatásnak nélkülözhetetlen eleme a szülőkkel történő együttműködés. Az intézmény a szülők számára nyújtott pedagógiai segítséggel, a szülők véleményének, javaslatainak befogadásával, hasznosításával teremti meg a sikeres együttműködést.

Fejlesztési területek - nevelési célok

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás, cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is. Összhangban kell lennie a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel.
A nevelési célok megvalósulása az iskola nevelő-oktató munka folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;

- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint pl.: hit-és erkölcstan, hon-és népismeret, színház és dráma, állampolgári ismeretek.
- alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

Az erkölcsi nevelés

- ***A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése a Biblia tanításai alapján***, mely áthatja az iskola pedagógiai munkájának minden területét. Önálló tantárgyként a hit-és erkölcstan órán jelenik. meg.
- A cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése;
- Igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése;
- Az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése;
- Az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra való felkészítés;
- A tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira a helyes megoldáskeresés;
- A kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítő készség, a tisztelet, a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás megtanulása;
- A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől, képzelőtehetség, intellektuális érdeklődésük felkeltése.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait, az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeit, nehézségeit és ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákat.
- Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát.
- Ismeretek, egyéni és közösségi tevékenységek elsajátítása, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- Ismerjék meg a székhely (Mátészalka) történelmét, nevezetességeit, hírességeinek munkásságát.
- Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése.
- Ismerjék meg Európa történelmét, sokszínű kultúráját.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között.
Ezt a magatartást jellemezze:
- a törvénytisztelet,
- az együttélés szabályainak betartása,
- az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete,
- az erőszakmentesség,
- a méltányosság.

Az iskola megteremti a lehetőségét annak, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket és biztosítja a honvédelmi nevelést.
Célunk, hogy fejlődjön ki a tanulókban a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra, amelyet a közügyekben való részvétel megkíván.
A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

- Az önismeret fejlesztése, mint a társas kapcsolati kultúra alapja – a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség.
- A tanuló kedvező szellemi fejlődésének, készségeinek, tudásának és kompetenciáinak kifejlesztése.
- A tanulók képessé váljanak az érzelmeiknek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, a kölcsönös elfogadásra.
- A tanuló énképének kialakítása, hogy a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani.
- A megalapozott önismeret kialakításával a tanulókban fejlődjön ki a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához szükséges képesség.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretet kapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére.

Az iskola kiemelt feladata

- a keresztyén életgyakorlatra nevelés,
- a keresztyén, harmonikus családi minták közvetítése,
- a családi közösségek megbecsülésére nevelés,
- felkészítés a családi életre,
- a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésére nevelés,
- a szexuális kultúra kérdései.

A testi és lelki egészségre nevelés

- Az egészséges életmódra, a testi-lelki egészségre nevelés;
- A helyes táplálkozásra, a mozgás megszerettetésére, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására nevelés;
- A lelki egyensúly megóvására, társas viselkedések szabályozására, a konfliktusok kezelésére nevelés;
- A családdal együttműködve a tanulók felkészítése az önállóságra, a betegség megelőzésére, a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében;

- A káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésére nevelés, motiválással, példamutatással.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

- A hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás, keresztyén szemlélet kialakítása a tanulókban, saját élményű tanuláson keresztül.
- A segítő magatartás képességeinek fejlesztése, az együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás.
- Fenntarthatóság, környezettudatosság attitűdjének kialakítása és beépítése a tanulók gondolkodásba;
- A tanulók az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják.
- A tanulók számára a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá.
- A környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására nevelés.
- A tanulók megismerjék a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő,
- Kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

- A tanulók életkorához igazodva átfogó képet kell nyújtani a munka világáról.
- Tevékenységeken keresztül kell biztosítani arra, hogy a diákok kipróbálhassák képességeiket, elmélyülhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthassák a nekik megfelelő foglalkozást és pályát. Az intézmény ennek megvalósítására támogatja és szervez gyár- és üzemlátogatásokat, valamint pályaorientációs napot.
- Képessé váljanak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.
- Fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

- A tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való észszerű gazdálkodás, a pénz világa, a fogyasztás területén.
- Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.
- Lássák a rövid és hosszú távú céljaik, az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát.
- A köznevelési intézmény biztosítsa a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

- A tanulók nevelése az új és a hagyományos médiumok nyelvének nevelésére;

- A médiatudatosságra nevelés, a kritikai beállítódás kialakítása, a médiumoktól befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására;
- A tanulók megismertetése a média működésével és hatásmechanizmusaival;
- A média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal;
- A valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával;
- A különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

Minden pedagógus teendője:

- Felkeltse az érdeklődést a tanulóban az iránt, amit tanít!
- Útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban!
- Annak megtanítása, hogy hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere.
- Hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások;
- Hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok;
- Melyek az egyénre szabott tanulási módszerek;
- Miként működhetnek együtt a tanulók csoportban;
- Hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.
- Olyan tudás kialakítása, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.
- A tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

Az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége a teljesítmény növelésére sarkalló, az életesélyek tanulással történő növelését szolgáló egységes, közös alapra kell, hogy épüljön. Cél a személyiségfejlesztő tanítás.
Olyan pedagógiai munkát feltételez az iskolától, a pedagógusoktól, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásának szempontjai:

- A tanulónak a tanulási tevékenységekben történő hangsúlyos részvétele;
- Olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását;
- A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítsék a tanulót az ismeretek megszerzésében, a kompetenciák fejlesztésében
- Ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket.
- Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást.

- A minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés.
- Az egyéni rétegmunka, az adaptált szövegváltozatok felhasználása, amelyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

Mindezek megvalósításához a pedagógus feladata:

- A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési közvetett és közvetlen eszközökkel segítse, a tanuló igényeit, szükségleteit figyelembe véve.
- A pedagógus tegye lehetővé az iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).
- A pedagógus működjön együtt más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.
- A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését.
- A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében az egyéni haladási ütemet biztosítsa, a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazza.
- Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történjen.

Az iskoláknak tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteniük a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével.

4. Kulcskompetenciák, a kompetenciaalapú oktatás pedagógiai feltételrendszerének kialakítása

A kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában a tanulók gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, a változások irányát és tartalmát cselekvően lesznek képesek befolyásolni.

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek hátterében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők.
Számos olyan fejlesztési területet említhető, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképesség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

A tanulási területeken átívelő általános kompetenciák, azokat jellemzői egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

5. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Minden ember önálló személyiség. A gyermeki személyiség kiteljesítése csak türelmes, összehangolt és az alapvető feltételeket magában foglaló nevelőmunka eredménye lehet. A személyiségfejlesztés alapvető célkitűzése, hogy valóságos, önismeret által minden tanulónak áttekintése legyen saját személyisége összetevőiről.

A nevelés-oktatás folyamán alakulnia kell a gyermekek személyiségének, vagyis szükséges, hogy átéljék emberi méltóságukat, szabadságuk következményeként a felelősséget.

Nem beszélhetünk addig a személyiségfejlesztésről, amíg nem biztosítjuk az alapvető készségek, képességek fejlesztését. Tudatában kell lennünk annak, hogy a személyiségfejlesztést csak a szülőkkel együtt tudjuk megvalósítani; ill. annak, hogy a gyerekre hatnak az iskolán kívüli közösségek is.

A személyiségfejlesztés feladatait a következő területekre bontva adjuk meg, összhangban a pedagógiai program alapelveivel, cél- és feladatrendszerével, valamint a NAT-ban képviselt értékekkel és a helyi sajátosságokkal:

- Az értelem művelése
- Segítő életmódra nevelés
- Konfliktus-megoldási stratégiák kialakítása
- Egészséges és kulturált életmódra nevelés

Az egyes területekhez a következő konkrét feladatok elvégzését látjuk fontosnak:

a) Az értelem művelésénél fontos *a megismerési vágy, a felfedezési vágy, a játékszeretet és az alkotásvágy* fejlesztése. Ezzel egyidejűleg fejlesztenünk kell a tanulási képességeket is: a *kognitív műveleteket, a megismerést, a gondolkodást, a kommunikációt, valamint a tapasztalati és értelmező tanulást, mindezt a következetes kompetencia alapú oktatáson keresztül, az élethosszig tartó tanulás igényének megalapozása.*

b) A segítő életmódra nevelés a *keresztyén értékrend megismerését, ennek elfogadását, e szerinti viselkedés kialakítását, valamint a viselkedéshez szükséges képességek kiépülését* jelenti. Az igazon, a jón, a szépen, nyugszik, példát maga Jézus adott: ***"Példát adtam nektek: amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek."/Jn. 13, 15/***

Jézus példájának *megismerése és elfogadása* fokozatosan történik. Először a gyerekeknek el kell sajátítaniuk a keresztyén viselkedés alapvető szabályait, meg kell érteniük a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét. Olyan iskolai életrendet kell kialakítanunk, amely a hétköznapi életben elősegíti, hogy a tanuló megtapasztalhassa a kölcsönös megértés,

együttérzés, segítőkészség előnyeit, hiányuk következményeit. A közvetlen megtapasztalás mellett nagy szerepük van a közvetett hatásoknak élményeknek is (élő és történelmi személyek; a szentírás alakjai, példázatai, eseményei; irodalmi hősök, csoportok)

Ahhoz, hogy *a jézusi ember szokásait ki tudjuk alakítani*, szükséges olyan légkörnek a megteremtése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak. Fontos az élményszerű, pozitív minták felkínálása személyes példamutatással, irodalmi, bibliai, történelmi szereplők tetteinek, magatartásainak átélési lehetőségével; a negatív, antiszociális minták hatásának a csökkentése.
Meghatározó a pozitív érzelmi légkör kifejlesztése és fenntartása az osztályokban, a tantestületben, az iskolában, amelyben úgy a tanulók, mint a pedagógusok biztonságban és jól érzik magukat.

A segítőképesség fejlesztéséhez az iskolának fel kell kínálni a segítés sokféle lehetőségét és módját
Az együttműködési képesség fejlesztéséhez a pedagógusnak rendszeresen kell élnie a segítő együttműködés formáival, (együtt cselekvés, közös kirándulás, közös feladatmegoldás). Az iskolának úgy kell szerveznie a tevékenységeit, hogy az osztályok legalább havonta egyszer részt vehessenek olyan tevékenységben, amely a segítő együttműködés által valósul meg.

c) <u>Konfliktus-megoldási stratégiák kialakítása</u>
   Konfliktuskezelő és stressz-csökkentő technikák megismertetése és gyakoroltatása. Kétirányú gyermek-felnőtt kommunikációs bázis kialakítása. Egymás iránti tisztelet, türelem kialakítása és gyakoroltatása. A kulturált beszéd és viselkedési formák elsajátíttatása. Sértő megoldások elutasítása.
   Problémamegoldások modellezése. Szituációs játékok, esetmegbeszélések, bibliai történetek. Önismereti csoport működtetése.
d) <u>Egészséges és kulturált életmódra nevelés</u>
   A református iskola a teljes ember nevelésére hivatott. A teljes ember kifejezés magába foglalja azt, hogy az ember testből és lélekből áll. Feladatunk tehát úgy nevelni a ránk bízottakat, hogy testileg-lelkileg egészségesek legyenek. Közvetve vagy közvetlenül, minden tevékenységünkkel ezt kell elősegíteni.

Mindezt a közösségben, a közösség által kívánjuk elérni. Ezért célunk az iskolai formális közösségek fejlesztése:

Ennek érdekében feladatunk, hogy

- minden tevékenységünket – az oktatás és a nevelés területén egyaránt – a gyerekek szeretete hassa át,
- meglássuk, megláttassuk és továbbfejlesszük a gyermekek személyiségében rejlő értékeket,
- a tárgyi tudás mellé a gyermek szerezzen olyan kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását önmaga és mások számára hasznosítani tudja,
- tanítsuk meg őket az egyéni és csoportos versenyzésre,
- elsősorban személyes példamutatással neveljük gyermekeinket,
- lehetőségeink szerint a gyermekek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének megfelelő változatos programokat, tevékenységi formákat,
- kiemelten hangsúlyt fektessünk a kulcskompetenciák fejlesztésére,

- alakuljon ki a reális énkép és pályaismeret tanulóinkban,
- jól együttműködjünk a térség iskoláival,
- a család szerepe és funkciója erősödjön. A szülőkkel olyan szemléletben tudjunk együttműködni, hogy az iskola és a szülő egyaránt érezze: közösek a céljaink.

A gyermek személyiségfejlődését a gyakorlatban a következő feltételek is segítik:

- Minél kevesebb tanár vegyen részt a 7-8 éves kisgyermekek nevelésében, minél több időt töltsön tanítványaival, és minél hosszabb ideig érvényesüljenek az azonos pedagógiai elvárások.
- Az azonos gyermekcsoportban dolgozó nevelők együttműködően építsenek egymás munkájára. Iskolánkban ezeknek az elveknek az érvényesülését segíti az egésznapos oktatási rend, az 1-4. osztályig alkalmazott ún. nagyfelmenő rendszer és tantestületünk egymást segítő, egymás csoportjaira figyelő felelős magatartása.
- Felső tagozaton kiemelten fontos a pedagógusok összehangolt tevékenysége a gyermek személyiségfejlődésének figyelembevételével.
- A gyermeket tanító pedagógusok folyamatos információcseréje az osztályfőnök vezetésével. Fejlesztő beszélgetések, egyéni felzárkóztatás és tehetséggondozás, speciális szakkörök. A tapasztalatok megosztása a szülőkkel. Szükség esetén szakszolgálat segítségül hívása. A református iskolák oktatási nevelési rendszerének kohéziója, összetartó lényege, a Biblia tanításaira épülő pedagógiai munka. Nem korlátozódhat tantervi keretek közé csupán, hiszen az egyházi iskolák identitását a hittan órák mellett az egész napra kiterjedő, a gyermekek személyiségét és kapott tálentumait szem előtt tartó nevelőmunka
- A város zaklatott élete gyermekeink lelkivilágára jelentősen hat. Ezt a hatást igyekszünk ellensúlyozni a Biblia melletti reggeli beszélgetésekkel. A napi 10-15 percek sokszorosan megtérülnek. A gyerekek elmondják gondjaikat, megbeszélik egy-egy Ige aktuális mondanivalóját, de szólhat a Csendes percek az osztályt foglalkoztató problémáról is. Miközben valamennyi pedagógusunknak lehetősége nyílik tanítványai lelki fejlesztésére, a rendszeres készüléssel önmaga is fejlődik. A gyerekek a különböző tanáregyéniségek segítségével a napi dolgokban kapnak útmutatást, valós problémáikra bibliai választ.
- Célkitűzéseink érdekében az osztályban tanító pedagógusok családlátogatások alkalmával ismerjék meg a tanítványaik családját és életkörülményeit. (Javasolt elsősorban 1. és 5. évfolyamon, szükség esetén a többi évfolyamon is.)

6. A teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészség fogalma – egészségfejlesztés

Az egészség kincs, megóvása alapvető érdekünk és feladatunk. Egészség szavunk jelentése: **„ép", „teljes", „sérthetetlen".** Valóban akkor vagyunk egészségesek, ha zavartalan az életműködésünk. Ez egyaránt vonatkozik a testi, a szellemi-lelki épségre, harmóniára. Az egészség a szervezeteknek olyan harmonikus működési állapota, amely egyrészt biztosítja a szervek kiegyensúlyozott, zavartalan munkáját, másrészt lehetővé teszi az élőlény beilleszkedését a környezetbe. A WHO szerint a teljes testi, lelki, szociális jóléti állapot. **Az egészségnevelés** nem szakítható ki a nevelési rendszer egészéből.

Az egészségnevelés legfontosabb feladatai:

- felvilágosító munka
- megelőzés (prevenció)
- egészségünk védelme, óvása

Alapelveink az egészségnevelésben

- Az iskolai egészségnevelés komplex feladat: minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges, testi, lelki és szociális fejlődését.
- Olyan állampolgárokat kell nevelnünk, akik számára az emberi élet tisztelete és méltósága a legfontosabb.
- Olyan széles látókörű, hatásos önismeretre támaszkodó fiatalokat neveljünk, akik az egészséget, mint értéket közvetíthessék az utánuk következő generációnak is.
- A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.

Célunk, hogy

- az iskolai környezet biztosítsa az egészséges testi, lelki és szociális fejlődést,
- felkészítsük tanulóinkat az örömteli, szolgáló életre, felelős párkapcsolatokra és a családi életre,
- foglalkozzunk a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel,
- fejlesszük a beteg, sérült, fogyatékkal élő embertársaink iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- felkészítsük tanulóinkat a veszélyhelyzetek megelőzésére és kezelésére. (egyéni és közösségi szintű veszélyhelyzetek kezelése),
- megismertessük a környezet (háztartás, iskola, közlekedés, veszélyes anyagok) leggyakoribb, testi épséget veszélyeztető tényezőit,
- felkészítsük tanulóinkat az önálló közlekedésre, balesetek elkerülésének módjaira: támogatjuk a prevenciós programokat, figyelmet fordítunk a megelőző tevékenységekre a káros szenvedélyek, függőségek, szokások és életmódok kialakulásában. (dohányzás, alkohol, drog, helytelen táplálkozás)
- megtanítsuk, hogyan kell sajátos étrendet, mozgásprogramot kialakítani egészségük megelőzése érdekében,
- tanulóink megtanulják, hogy az Istentől kapott forrásokat hogyan tudják gyakorlati módon, kreatívan felhasználni, mint Isten teremtett világának hűséges gondviselői.

Fejlesztési terület	Feladatok	Tevékenységek
Mindennapos testnevelés, testmozgás	- a sportolás iránti igény felkeltése - egészséges testtartás kialakítása - sikerélmény biztosítása a mozgásban - megfelelő körülmények biztosítása a testnevelési órákon - lehetőségek és rendszeres testmozgás biztosítása a tanórán kívüli sportban - a fizikai testedzés a keresztyén életvitel részévé kell, hogy váljon	- mindennapos testmozgási lehetőségek - tömegsport foglalkozások - túrázás - minden testnevelés órán tartásjavító gyakorlatok - helyi szintű gyógy-testnevelés - a testnevelés órák színvonalának emelése. - fitnesz torna, aerobik. - délutáni sportolási lehetőségek. - udvari sportpálya korszerűsítése
Egészséges táplálkozás	- az egészséges táplálkozás megtanítása - étkezési, ebédelési körülmények javítása - iskolai étkezés figyelemmel kísérése: étkezési kultúra, mennyiség és minőség, étlap az iskolai étkezésben részt vevő gyermekek számának növelése	- az étlapok szakszerű összeállítása - dietetikus, belgyógyász szakemberek tanácsai szülőknek, gyerekeknek, tanároknak. „egészségnap” szervezése (táplálkozás, testápolás, ételbemutató és kóstoló, testsúlymérés)
Személyi higiéné	- személyi higiénia, testápolás helyes szokásrendszerének kialakítása (testápolás, öltözködés, pihenés, alvás) - egészséges öltözködés - betegségek megelőzése - egészséges életmód kialakítása	- higiénés szokások kialakítása, folyamatos ellenőrzése, igények kialakítása - praktikus ismeretek nyújtása vásárlási szokások, öltözködési tanácsok
Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás	- elsősegélynyújtás alapismereteinek elsajátítása - egészség, az élet tisztelete - önálló közlekedés - balesetvédelem - országos és helyi statisztikák megismerése	- vetélkedő - gyermeknapi programok - gyógyszerek - munkavédelmi szabályok - balesetvédelmi ismeretek alkalmazása
Testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése	- önismeret, egészséges személyiségfejlődés elősegítése - káros anyagok, szenvedélyek elutasítása. (drog, dohányzás, alkohol) - veszélyek felismerése - stressz-mentes körülmények biztosítása az iskolában (elegendő szünetek, iskolai hangulat, tantermek)	- ön-és társismereti tréning - pszichológus, Nevelési Tanácsadó segítségül hívása - mentálhigiénés szakemberek meghívása - „Drogstratégia” - oktatófilmek - vetélkedők - előadások szülőknek

Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése	- egymás tisztelete (gyerek-gyerek, gyerek-felnőtt, felnőtt-felnőtt) - szűrővizsgálatok - serdülőkori problémák kezelése: barátság, párkapcsolatok, szexualitás - megoldási stratégiák megismerése a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben	- esetmegbeszélés - drámapedagógiai eszközök - önismereti kör (Biztos Szikla) - pszichológiai tanácsadás - családlátogatás
Környezet - egészség	- környezeti ártalmak megismerése - környezetvédelmi akciók szervezése - az egészséges környezet megóvása - veszélyhelyzetek felismerése	- szellőztetés, világítás, asztalok, székek, padok biztosítása (megfelelő méretek) - ülésrend - egészségnevelési akciók - világnapok megtartása

7. Az egészségnevelés színterei

a) Tanítási órákon

Minden tanár, tanító képes arra, hogy szaktárgyába megtalálja az egészség propagálásának lehetőségeit és ezeket építse be a tananyagba. Ezt a kerettanterv sok helyen elő is írja a tantárgyak tartalmi részében. A biológia, kémia, technika, természetismeret, rajz, irodalom tantárgyak pedig különösen alkalmasak célkitűzéseink megvalósítását segíteni. Az iskolában dolgozó minden pedagógus és alkalmazott személyes példamutatása is hirdesse az egészségnevelés fontosságát.

Egészségnevelés a testnevelési órákon

- A helyi tanterv szerint a testnevelés tantárgy oktatásának: gimnasztika, atlétika, torna, két szabadon választott labdajáték, küzdősportok, úszás, szabadidős sportok jelentik az alapját;
- Az életmód és a tartási rendellenességek gyakorisága miatt órák elején tartásjavító gerinctorna bevezetése;
- A tanulók általános fizikai teherbíró képességének mérése (évente kétszer);
- Felső tagozatosok NETFIT mérésbe való bekapcsolódása, eredményeinek értékelése;
- Minőség-ellenőrzés: a tanulók egységes mérése, értékelése, és minősítése;
- Az iskolaorvos és védőnő vizsgálati módszereinek, illetve adatainak kibővítése, hogy felvilágosítást kapjanak a tanulók funkcionális állapotáról.

Egészségnevelés az osztályfőnöki órákon

Az osztályfőnök összefogja, egységben láttatja a szaktárgyak idevágó, de szerteágazó ismereteit és az életvezetés tudatosságára nevel.
Ilyenek pl. a táplálkozási szokások, a szükségtelen „túlcsomagolás”,
Az osztályfőnöki órák egészségneveléssel foglalkozó témaköreibe minden évfolyamon beépítjük a stressz- és konfliktuskezelés technikáinak tanítását.
Az olyan káros szenvedélyek megelőzésére, mint a drog, alkohol és a dohányzás, a 7-8. évfolyamon beépítjük az osztályfőnöki órákba. Ezeket az órákat az iskolaorvos, illetve a

védőnő szükség szerinti bevonásával, esetleg mentálhigiénés szakember felkérésével tartjuk meg.

b) Nem hagyományos tanórai keretek között

(*igény-és lehetőség szerint, az osztály döntése alapján, az államháztartás által biztosított normatíva és alapítványi támogatás igénybevételével)*

- erdei iskola, tanulmányi kirándulás
- terepgyakorlat
- múzeumi óra
- kiállítások
- könyvtári óra
- témanap (Egészségünk védelmében)

c) Tanórán kívüli lehetőségek

- szakkörök (egészségvédő, közlekedési, környezetvédelmi)
- tömegsport, mindennapos testedzés programja
- sportegyesületi tagság, iskolai sportkör
- osztálykirándulások
- nyári táborok
- pályázatokon való részvétel
- helyi, körzeti, megyei szintű vetélkedők
- előadások: iskolaorvos, védőnők, fogorvos, ÁNTSZ, rendőrség, szakorvos, ökomenikus segélyszervezetek, missziók
- a Diákpresbitérium programjai: egészségnevelés, közlekedés, tisztaság, környezetvédelem
- egyházi rendezvények, országos akciók, világnapok megtartása
- vizsgálatok, mérések
- növények, fák, virágok ültetése és gondozásuk
- drámapedagógiai eszközök.

Egészséges táplálkozás

Az egészségnevelés és fejlesztés fontos területe az egészséges táplálkozás. Az átlagos magyar étkezési szokások miatt sok a túlsúlyos és – sajnos – egyre több az alultáplált fiatal. Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

a) Az iskola ebédlővel és melegítő konyhával rendelkezik. Az étkeztetés szervezésével igyekszünk biztosítani a kellő időt az ebéd elfogyasztására. Az ételt szállító konyha javarészt gyermekétkeztetést lát el, ezért kiemelt szempont az egészséges táplálkozásra való törekvés (az alapanyagoknak és az adalékanyagoknak az egészséges táplálkozás követelményeit szem előtt tartó megválasztása). Tanulóink étkeztetését biztosító szervezet összehangolja a helyi élelmiszeralapanyag-termeléssel és előállítással.
b) Intézményünk hiányosságai közé tartozik, hogy nem tudunk diétás ételt biztosítani a rászoruló (lisztérzékeny, diabetes betegségben szenvedő) gyermekeknek. Ezeknek a tanulóknak az ellátását külső beszállító (fehérgyarmati kórház konyhája) biztosítja.
c) Intézményünkben áruautomata, élelmiszerárusító üzlet, iskolabüfé nem működik.

Mindennapos testnevelés célja és megvalósításának formái

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a középiskolás gyermekek felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az általános iskolában kezdődő és a középiskolában fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetőek lennének. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erőkifejtésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény 97.§ (11) bekezdése szerint mindennapos testnevelést az iskolai nevelés – oktatás első, ötödik, évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben szerveztük meg. Ezeken az évfolyamokon heti öt testnevelés óra beépítésére került sor. Jelenleg minden évfolyamon heti 5 testnevelés óra működik.

Cél az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetése, általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztése, a szükséges szint elérése, megtartása.

- A tanulók szeressék meg és szokják meg, hogy minden nap sportoljanak, mozogjanak.
- Javuljon fizikai és egészségi állapotuk.
- A hiányzási statisztikában javulás következzen be, kevesebb legyen a beteges gyerek, mert ellenállóbbá válik a szervezetük.
- Változatos mozgásformák mellett engedjen teret a játéknak is.
- Minden diák, minden nap sportoljon!
- Minden évfolyamon biztosítjuk a törvényben előírt testnevelési órát.
- Az iskola a kötelező tanórai fogalakozások keretében gondoskodik a könnyített testnevelés szervezéséről.
- Délutáni sportfoglalkozások: úszás, kosárlabda, futball.
- Sportszerek használata délutánonként, képességfejlesztő játékok.
- Házibajnokságok.
- A tanítási órakereten kívül a tanulóknak lehetőségük van igény szerint, délutáni sportfoglalkozásokra, sportkörre járni.

8. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az ember társas lény, közösségre van szüksége, az Istenhez is csak a közösségen keresztül jut el. A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása az iskolai nevelő-oktató munka alapvető feladata.
Az iskolára - hiszen a gyerek ideje nagy részét ott tölti - óriási szerep hárul, amelyet nem lehetne elhibázni: közösségi embert formálni az egyénből és egyben olyan közösséget formálni a csoportból, amely a közösség erejét a keresztyén értékrend szerint, pozitív célok eléréséért, használja fel.
A közösségfejlesztés az iskolába lépés pillanatától olyan beilleszkedési folyamatot jelent, amelyben a tanulók, tanulócsoportok keresik és megtalálják helyüket, miközben folyamatosan alakítják környezetüket és önmagukat. A folyamatok célja az egyén és a társadalom, illetve a bennünket körülvevő környezet, világ közötti kapcsolat kialakítása.

Ahogy a személyiség fejlesztésnél a jézusi ember az eszményi, úgy a közösségformálásnál a jézusi közösség a cél. Alaptörvény: a szeretet - igazi értelmében véve. **"Arról ismerje meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt."**

/Jn. 13, 35/

Olyan alkalmakat kell teremteni, amely során a tanulók megismerhetik az őket körülvevő világot, társaikat és önmagukat. A közösségfejlesztést nem lehet beszűkíteni egy tanórára. Minél hatékonyabban kell őket bevonni a közös tevékenységekbe, a közösségi munkába. Így tapasztalatokat gyűjthetnek a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz.
Mivel az iskola valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolataival, kiemelten fontos, hogy mindannyian pozitív, követendő mintát nyújtsunk.

Iskolai közösség (gyermek és felnőtt közösségek egyaránt), amelyek tevékenységük, munkájuk során hatással vannak egymásra és a tanulók közösségére:

1. osztályközösségeket
2. az osztályfőnökök közösségét
3. az egy osztályban tanító nevelők közösségét
4. szakmai munkaközösségeket
5. pedagógusok közössége
6. a Diákpresbitériumát, mint a diákönkormányzat szervezeti formáját
7. az iskolában dolgozó munkatársak közösségét (nem pedagógusok)
8. indirekt módon a családok, mint közösségek fejlesztését (mint a szocializáció elsődleges szintjét)
9. szülői közösségeket az osztályokon belül.

Feladataink:

- A tanuló ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.
- A közösségben találja meg az igazi helyét. Tanuljon meg engedelmeskedni, alkalmazkodni, ha vezetésre termett ezt szolgálatnak tekintse.
- Tudjon és merjen a konfliktusokról beszélni - a felnőttekkel is -, tapasztalja meg, hogy ezek természetesek, s hogy van rájuk megoldás. Tanítsuk meg a konfliktusok kezelésére, megoldására.
- Tanítsuk meg, hogy társát tisztelje, szeresse. Tanítsuk meg arra, hogy felismerje: szeretve van Isten által és az emberek által; segítsük, hogy a ráirányuló szeretetet el is tudja fogadni. Segítsük, hogy tudjon bízni a társaiban, az emberekben; hogy megtapasztalja, hogy igazi biztonságot az Istenbe vetett bizalom ad.
- Tapasztalja meg, és tudatosítsa, hogy a közösségnek milyen nélkülözhetetlen szerepe van a személyisége formálódásában.
- Igazodjék el az emberi kapcsolatok, közösségek világában. Minél szűkebb egy közösség, annál nagyobb a felelősség, ugyanakkor maradjon nyitott a nagyobb közösségek irányában is (iskola, egyház).
- Fejlesszük a beteg, sérült, és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Alapozzuk meg a nemzettudatot, mélyítsük el a lakóhely, a közvetlen és tágabb környezet megismerését; a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet.
- Ennek érdekében 7. osztályos tanulóinkkal pályázunk a Határtalanul! nemzeti összetartozás operatív pályázatára, melynek keretében tanulóink az állam

támogatásával osztálykiránduláson vesznek részt a szomszédos országok magyarlakta területein, így személyes tapasztalásokat szereznek a külhoni magyarságról.
- Ösztönözzük a hagyományok (családi, iskolai, népi) feltárására, ápolására, késztessük az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre.
- Alakítsuk ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás legyen életvitelüket meghatározó erkölcsi alapelv.

A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

Célunk olyan valódi közösséget formálni, amely képes és hajlandó a közös cél érdekében a közös értékrend elfogadására és az iskola szervezett keretein (tanórák) belül ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni.

Ennek érdekében az alábbi feladatok megvalósítására törekszünk:
- a tanulás támogatása:
- kölcsönös segítségnyújtással,
- közösségi ellenőrzéssel,
- tanulmányi és munkaerkölcs erősítésével,
- a tanulók kezdeményezéseinek segítésével, a közvetlen tapasztalatszerzés segítésével,
- a közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével),
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önigazgató képességének (ki)fejlesztésével,
- a folyamatosság biztosítása: a már elért eredmények továbbfejlesztése, a következő évfolyamon (iskolafokon) a már elért eredményekre való építés,
- olyan nevelőkollektíva kialakítása (megtartása), mely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja,
- különböző változatos munkaformákkal (homogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, kooperatív tanulás, páros munka, egyéni munka, kísérlet, verseny) az egymásért való felelősség érzésének erősítése.

<u>Új tanuló érkezése az osztályba:</u>

Egyes iskolák tárgyi és személyi ellátottsága eltérő. Ha új tanuló érkezik az osztályba, külön figyelmet kell fordítani a következőkre:

1. A tanuló megfigyelése, megismerése
2. A tanuló személyiségének megismerése
   - Egyéni beszélgetések;
   - A tanuló magatartásának megfigyelése osztályközösségben.
3. A tanuló tudásszintjének megállapítása

Tanítási órákon a nevelő fokozottabban figyeljen az új tanulóra!
Az új tanuló ismereteinek felmérése egyénileg történhet szóban és írásban.
- A szóbeli ellenőrzés történhet kérdés- felelet, vagy összefüggő szóbeli beszámoló formájában. A beszélgetés folyamán felmérjük, hogy mit és mennyit tud a diák, ismeretei mennyire tudatosak, hogyan képes önállóan felhasználni az eddig tanultakat.

- Írásbeli felmérés során tudásszint felmérő dolgozatokat állítunk össze, melyek igazodnak a tantervi követelményekhez. A dolgozatot nem osztályozzuk, hanem annak eredményére, tanulságára tervezzük a szükséges felzárkóztatást.
- A szóbeli és írásbeli beszámolók adnak képet a tanuló ismeretéről, esetleges hiányosságairól. Megállapítjuk, melyek azok az alapok, amelyekre építhetünk. A kapott eredmény után tudjuk meghatározni, hogy milyen felzárkóztatást nyújtunk a tanulónak sikeres továbbtanulása érdekében.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

A tanórán kívüli foglalkozások kötetlenebb tevékenységi formák és a közösen átélt kirándulások, túrák, szabad foglalkozások érzelemmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei.

Feladat:
- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, képzőművészeti) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- a séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.

A diákönkormányzati (diákpresbitérium) munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzati tevékenységet tanulóink a Diákpresbitériumba delegált diákpresbiterek és diákpresbiter-helyettesek képviseletében gyakorolhatják. Tevékenységük kiterjed a tanulói érdekek képviseletére, tanulmányi, kulturális és szabadidős programok szervezésére. Minden tanuló tagja az iskolai diákönkormányzatnak.

Feladat:
- olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak,
- a kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- a régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban, és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség,
- a közösség iránti felelősségérzet (felelősségtudat) kialakítása, fejlesztése,
- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre késztető tevékenységek szervezése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

A szabadidős tevékenységek olyan örömet adó munkaformák köré szervezett foglalkozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, társadalmi és egyéni problémáihoz, valamint hatása nemcsak a csoporton belül érvényesül, hanem kihat az iskola más területeire is. A tevékenységeket élményre épülő, problémamegoldást fejlesztő módszerekre kell építeni.

Feladat:

- jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel, valamint a tevékenységet segítő szakemberekkel,
- olyan közösségek létrehozása, amelyek nemcsak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé és élővé teszik kulturális örökségünket,
- a csoporton belüli kapcsolatok erősítése, a csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, a társak és a foglalkozásvezetők elfogadása az együttműködés megalapozása, fejlesztése,
- a tevékenységformákat hassa át a kölcsönösség és az egyéni képességekre, aktivitásra való építés,
- az egyes tevékenységformák tematikájának kidolgozását határozza meg az elsajátítandó ismeretek készségszintűvé alakítása mellett az életkor-és rétegspecifikus jellemzők figyelembevétele és az egyedi személyiséghez alkalmazkodó kapcsolatteremtési mód,
- a tevékenységformák kialakításában törekedni kell arra, hogy a résztvevők adottságára építve érdeklődésük ne alkalmanként, véletlenszerűen érvényesüljön, hanem tartós aktivitásra ösztönözzön,
- olyan erős érzelmi-értelmi felhívó erővel bíró témák kijelölése, amely során csodálkozva fedezhetik fel önmagukban a másik iránti érdeklődés, részvét, megértés, türelem szándékát és képességét, erősítve ezzel a közösséghez való kötődést,
- olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányelmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére, valamint hatással vannak a pozitív töltésű életmód kialakítására.

Az egyes színtereken alkalmazott feladatok

TANTESTÜLET

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen személyes kapcsolata valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

ALSÓ TAGOZAT

- Családias légkör kialakítása, bizalom kialakítása a pedagógus irányába;
- Szokásrendek kialakítása: a Házirend szabályainak folyamatos megismertetése, betartása, az osztályközösség kiépítésének megkezdése (felelősi rendszer) saját szabályok létrehozása, betartása;
- Szülőkkel való kapcsolattartás rendjének kialakítása;
- Önkiszolgálás megszervezése, szabadidős tevékenységek szervezése;
- A személyközi kapcsolatok figyelése, alakítása;
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása;

Fő fejlesztési irányok: az elkülönült évfolyamközösségek egymáshoz közelebbi kapcsolatba hozása.

FELSŐ TAGOZAT

- Az önkormányzás képességének kialakítása, aktív részvétel a DÖK munkájában, vitakészség fejlesztése;
- A közösség egyéni arculatának kialakítása;
- Iskolai hagyományok ápolása;

- Viselkedési normák betartása (Házirend), a tanuló ismerje és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat, a család, az iskola, a társadalom együttélései szabályainak ismerete.
- A kulturált beszéd, magatartás csiszolása.
- Segítségnyújtás a kamaszkori testi, lelki problémák megoldásához;
- Multikulturális képességek fejlesztése. A tolerancia képességének fejlesztése, a másság elfogadására nevelés.
- Az összetartást erősítő normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

SZAKMAI MUNKAKÖZÖSSÉG

Vezetője a munkaközösség-vezető, aki az iskolavezetés tagja. Szakmai és módszertani kérdésekben ad segítséget az iskolai nevelő-oktató munka tervezéséhez, szervezéséhez, ellenőrzéséhez. Saját éves munkaterv szerint dolgozik. Szervezi az adott szaktárgyak versenyeit, szakmai vitákat tart, továbbképzéseket szervez, irányt mutat a továbblépéshez. Törekszik az egységes eljárások és módszerek, az értékelés, osztályozás egységes módszereinek megtalálására.

OSZTÁLYKÖZÖSSÉGEK

A gyermek neveltségének fontos eleme a közösségben a közösségekért végzett munka. A közösségi nevelés fontos része az önkormányzó képesség kialakítása, fejlesztése. Közös tevékenységek szervezése, amelyek együttes élményt adnak, az együvé tartozás érzését erősítik.
Cél: jó csoportlégkörben az együtt megválasztott közeli és távoli célok érdekében közös munkálkodás. Fontos az önállóság lehetővé tétele, közös szabályok, normák alkotása, azok betartása miközben kialakulnak a megfelelő személyközi viszonyok, mélyül a föl- és alárendelt pozíciókban a tanuló helyes önértékelése.

CSOPORTOK

A felnőttek és a gyerekek között egyaránt létrejönnek egy-egy rövidebb vagy hosszabb időszakra szóló, egy adott feladat megoldására létrejövő csoportosulások, csoportok (pl: szakkörök, tanulószobai csoportok, sportkörök), melyek szerveződhetnek közös érdeklődési kör alapján, vagy konkrét feladat megoldására. Igen értékesek ezek a csoportok a közösségfejlesztés szempontjából, hiszen alulról szerveződnek. Jelenlétük és segítségük igen fontos az iskolai munkában.

9. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok helyi intézményi feladatai:

- Nevelő és oktató tevékenység keretében az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetítése.
- Nevelő és oktató tevékenysége során figyelembe vegye a gyermek, tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, fogyatékosságát, segítse a gyermek tanuló képességének, tehetségének kibontakozását, illetve bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő gyermek, tanuló felzárkóztatását tanulótársaihoz.

- A gyermek, a tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, és ezek elsajátításáról meggyőződjön: ha észleli, hogy a gyermek, illetve a tanuló balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megtegye.
- Közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- A gyermekek, a tanulók emberi méltóságának tiszteletben tartása.
- A szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülő és a tanuló javaslatára, kérdéseire érdemi választ adjon.
- A pedagógus hétévenként legalább egy alkalommal – jogszabályban meghatározottak szerint – továbbképzésben vesz részt.
- Adminisztrációs feladatait pontosan és határidőre ellátja.
- Javaslatot tesz, figyelmeztetésre, megrovásra, jutalmazásra (saját osztályában tanulók vonatkozásában).
- Az általa tanított tantárgyra tematikus, éves tanmenetet készít, az előírt szakmai követelményeket figyelembe véve.
- Az általa átvett eszközöket megőrzi, hiány esetén anyagi felelősséggel tartozik.
- Személyi adataiban történt változást (név, lakcím, szabadságidején a tartózkodás helyét) az igazgatónak azonnal jelenti.
- Az iskolai rendezvényeken részt vesz.
- A tanítási időn kívül – a tanév programjának megfelelően – szakmai tanácskozáson, értekezleteken részt vesz.
- A nevelés oktatás biztonságos és balesetmentes körülményeit megteremti.

Ezen kívül feladata még:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel az alkalmazottaknak szervezett Bibliaórán,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,

- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:
Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg minden tanév szeptember 1-jétől augusztus 31-ig terjedő időszakra. Felső tagozaton a felmenő rendszer elvét figyelembe véve 4 évre, alsó tagozaton kétévenkénti váltásban.

10. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnöki munka feladatkörei
- Ügyviteli (adminisztrációs) teendők ellátása
- Szervezési, koordinációs feladatok végrehajtása
- Közvetlen nevelőmunka

Ezen belül:
- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a tanulóközösség kialakulását, felső tagozaton együttműködik az osztály diákönkormányzatával.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- A tanulók életkörülménye és családja megismerése céljából családlátogatásokat szervez az osztályfőnöki megbízás tanévében és problémák esetén.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: osztálynapló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Lehetőség szerint órát látogat az osztályában.
- Céltudatosan összehangolja a nevelési tényezőket, alaposan megismerje a tanítványai személyiségét.
- Tanév elején elkészíti osztályfőnöki éves nevelési tervét/munkatervét, és így biztosítja nevelőmunkája tervszerűségét.
- Az osztály közösségi életének kialakításában és fejlesztésében irányító szerepet tölt be, együttműködve az osztály-diákönkormányzattal.
- Az iskola rendezvényein és egyéb eseményein kötelező az osztályfőnököknek részt venni, felügyelni az osztályát.

- Rendszeresen elkíséri osztályát az intézmény által szervezett hitéleti programokra, áhítatokra.
- Rendkívüli esetben látogatja osztálya tanítási óráit, szoros kapcsolatot tart az osztályban tanító tanárokkal.
- A fogadóórákat, szülői értekezleteket és családlátogatásokat is kihasználva szoros kapcsolatot tart a tanulók szüleivel, eleget tesz a jogszabályban foglalt értesítési és ellenőrzési kötelezettségeinek /érdemjegyek, hiányzások, fegyelmik, meghívók, értesítő/.
- Kellő információval rendelkezik ahhoz, hogy a szükséges esetekben alapos értékelést tudjon készíteni a tanulókról.
- Mind a félévi, mind az év végi magatartás és szorgalom osztályzatok megállapításához elemzi feljegyzéseit, kikéri az osztályban tanító tanárok, tanulók véleményét és ezek alapján dönt az értékelésről.
- Segíti az osztály szülői munkaközösségének munkáját. Szülői értekezleten beszámol az osztály neveltségi és tanulmányi helyzetéről, pedagógiai tanácsokat ad, törekszik az iskola és a család nevelőmunkájának összehangolására.
- Határidőre elvégzi az osztályával kapcsolatos osztályfőnöki adminisztrációs teendőket /napló vezetése, ellenőrzése, októberi, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása, havonta ellenőrzi, szükség szerint kiegészíti az ellenőrzőbe írt jegyeket./Tanévkezdéssel és befejezéssel kapcsolatos általános és esetlegesen rendkívüli tevékenységeket végrehajtja.
- Figyelemmel kíséri, kezdeményezi és koordinálja osztálya tanulóinak a tanórán kívüli és - a meghatározott esetben - iskolán kívüli elfoglaltságait.
- Évente, tanévkezdéskor megismerteti tanulóival az iskolai élettel kapcsolatos baleset- és tűzvédelmi előírásokat és a Házirendet.
- A Házirendben meghatározott módon jutalmazhatja, elmarasztalhatja tanulóit.

11. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolánk a keresztyén értékek mellett elkötelezett, így természetes kell, hogy legyen számunkra a fogyatékkal (enyhe fokú testi, érzelmi, beszéd) élők testvérként való elfogadása az Úr Jézus Krisztusban.
Az integrált nevelés - oktatás a fogyatékossággal élő akadályozott, azaz sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók beilleszkedésének elősegítésére szolgál. Intézményünkben tanulócsoportjainknak létszáma lehetővé teszi az SNI-s tanulók befogadását és hatékony fejlesztését. Figyelembe vesszük a befogadó osztály összetételét, az integrált tanuló fogyatékosságát, annak mértékét, valamint az intézmény személyi és tárgyi feltételeit. Ezen túl, az osztálykereten kívül is kiscsoportos vagy egyéni (lehet mindkettő) fejlesztésben részesítjük őket.
Az Nkt. 4.§ 13.pontja szerint a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló az, aki:
- sajátos nevelési igényű tanuló;
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló;
- kiemelten tehetséges tanuló
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló;
- tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló.

a) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatásának elvei

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszakokat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíttetni;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök, siket tanulóknál a magyar jelnyelv elsajátításának, alkalmazásának beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;
- az iskolák segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassák a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok adnak eligazítást.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

Célok és feladatok:

- Az egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

A köznevelési törvény értelmében a sajátos nevelési igényű tanulók számára olyan többletszolgáltatásokat fogalmaz meg, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára.
Ezek:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

Integrált nevelés, oktatás:

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk).

Sikerkritériumok:

- a tanulók beilleszkedése,
- önmagához mért fejlődése,
- a többi tanulóval való együtt haladása.

Ezeknek az eléréséhez szükséges:

- a pedagógusok részvétele az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.
- a pedagógusok, egyéb dolgozók, gyermekek és szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása.
- az egyes gyermek vagy csoport igényeihez igazodó pedagógiai – egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazása.

Pedagógusok elvárható kompetenciái:

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus:

- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait,
- egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus – konduktív nevelés esetén konduktor
- együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából,
- individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár, konduktor, konduktor-óvodapedagógus, konduktor-tanító, terapeuta

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- javaslatot tesz a fogyatékosság, a pszichés fejlődési zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az

osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;
- segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejődésének megítélésében;
- segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

A sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez , oktatásához igénybe vesszük az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a köznevelés-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

b) A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók nevelése, oktatása

A beilleszkedési zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés. Pontos meghatározása nehéz, mert a társadalomban sokféle párhuzamos normatíva és elvárás-rendszer létezik. Szoros összefüggés van az adott társadalom helyzete, életszínvonala és a normaszegés mértéke, jellege között.
A gyermek iskolába kerülése nagy változást jelent mind a kisgyermek, mind a család életében. Ennek a változásnak a mértéke és hatása azonban nagyon különböző lehet az örömteli iskolába járástól, a sikeres tanulástól kezdve a kisebb-nagyobb kudarcokon át a komoly problémákig. A sikeres tanulás alapja az életkornak megfelelő beszédészlelési és beszédmegértési teljesítmény, valamint az ehhez kapcsolódó egyéb folyamatok jó működése. Ha itt zavarok vagy elmaradások vannak, azok egyértelműen vezetnek a következményes problémák kialakulásához. A szorongások, a bizonytalanság, az agresszivitás nem verbalizálódik, hanem nonverbális jelzésekben gyakorol hatást a kapcsolatokra. Ez okozza a kapcsolatteremtési zavarokat. A család, amelyben a problematikus gyerek él, rendszerint jelentős pszichés és szociális terhelésnek van kitéve, ezért megnehezül a családon belüli szociális-emocionális fejlődés.
Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.
Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelnünk:

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.
- A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása.
- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása),
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e,
- iskolai ártalmakra vezethető- e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszégyenítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye

Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Nagyon fontos az együttműködés az egészségügy, a gyógypedagógia és a nevelési tanácsadó szakembereivel.
A beilleszkedési, magatartási zavarok megoldását, ill. enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával (lásd „a tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának rendszerét”);
- az ifjúságvédelmi felelőssel való együttműködéssel;
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével.

Ha a pedagógus és a szülő együttműködésének nincs akadálya, akkor a szülő és a pedagógus együtt intézkedési tervet készítenek a magatartászavar megszüntetésére. Megtervezik a magatartászavar megszűntetésének feladatait és ütemezését. Együttműködésükről személyesen és rendszeresen tájékoztatják egymást, majd megbeszéléseik eredményéről tájékoztatják a gyermeket értékelési igénnyel.
Fontos alapelv, hogy a fent említett intézkedési terv egyénre szabottan készüljön és kerülje a sablonok, sztereotípiák alkalmazását, melyek az ilyen esetekben könnyen általánosításból

erednek. A terv elkészítésekor a pedagógusnak vezető szerepet kell vállalnia, a szülő számára szaktudása garanciát kell, hogy jelentsen. A terv végrehajtását a tervben dolgozó pedagógus és a gyermekvédelmi felelős rendszeresen családlátogatásokkal is ellenőrzi.

c) A kiemelten tehetséges tanulók nevelése

Kiemelten tehetséges tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,

A tehetségek esetében elsődlegesnek tartjuk a felismerést és valljuk, hogy „valamiben mindenki tehetséges". A tapasztalat is mutatja, hogy a gyermeki teljesítmények a pozitívumokra való támaszkodás elvét alkalmazva hozhatók felszínre a legjobban. A kimagaslóan jó képességek fejlődésének elengedhetetlen feltétele, hogy e képességek és segítségükkel elért kompetencia „megméressen", e kompetencia birtokosai fórumokat kapjanak személyiségük és tudásuk „közkinccsé" tételére, ahogy céljaink szerint ezt majd felnőtt korukban is tehetik hasznos tagjaivá válva környezetüknek, harmóniát teremtve ezzel önmagukban is.

Tehetséges gyermekek azok, akik kiváló képességeik révén kiemelkedő teljesítményt produkálnak. Kiemelkedő teljesítményre azok képesek, akik a következő területek bármelyikén kinyilvánított, vagy potenciális képességgel rendelkeznek:

- általános intellektuális képesség
- specifikus tantárgyi képesség
- kreatív és produktív gondolkodás
- vezetési képesség, irányítási adottságok alapjai
- vizuális vagy előadó-művészet
- pszichomotorikus képességek.

A tehetséggondozás az intézmény minden nevelőjének feladata és felelőssége. Pontosan fel kell tárni azokat a képességeket, amelyek bizonyos tevékenységi területen megadják ezt a sikerélményt a gyerekeknek. Minél előbb találjuk meg ezt, annál kisebb az esélye a manapság oly gyakori önértékelési zavarnak, ami súlyosan hátráltatja a gyerekeket. A felismerés csak az első fázis, ezt követnie kell egy olyan intézményi szintű koordináló tevékenységnek, amely a gyerekek számára megkeresi azt a közeget, ahol sikerélményhez juthatnak akár iskolán kívül is.
A tehetséggondozás feladatainak megvalósítása iskolánkban differenciálással és egyéni tehetséggondozással történik. A differenciálás áthatja az iskola egész nevelési folyamatának feladatait, tartalmát, követelményeit, módszereit, eszközeit, szervezeti formáit, értékelési rendszerét.
Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekszenek, hogy a differenciálás módszerével teljes mértékben kibontakoztassák a tanulókban rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat, kognitív és affektív szférájukat.
A meglévő versenyrendszer támogatása és folytonos fejlesztése ezért is fontos, de a verseny nem kizárólagos forrása a sikerélménynek.

Alapfeladataink:

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos ***tanulás-szervezési eljárások*** alkalmazása:

- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projektmódszer
- tevékenységközpontú pedagógiák

Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekszenek, hogy a differenciálás módszerével teljes mértékben kibontakoztassák a tanulókban rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat, kognitív és affektív szférájukat.

Ennek érdekében:

- A tanítási órákon alkalmazzuk a differenciált foglalkozást, a hatékony tanulási technikákat,
- A közösségi nevelés mellett nagy figyelmet fordítunk az egyéni bánásmódra, egyéni feladatok adásával igyekszünk kibontakoztatni a gyermek képességeit, tehetségét.
- A tanulók érdeklődésének, adottságainak megfelelően szakköröket szervezünk a tanítási órákba be nem illeszthető ismeretek és készségek elsajátítása érdekében. A szakkörök szervezésénél a sokoldalúságra, a változatosságra törekszünk. Így a tantárgyi szakkörök mellett színjátszó szakkör és énekkar működik.
- Az iskola támogatja azokat a tevékenységi formák felkutatását, amelyben a gyerekek sikerrel és örömmel vesznek részt.
- Folyamatosan részt veszünk a református iskolák számára kiírt pályázatokon, tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön.
- Helyi, megyei, országos szinten meghirdetett egyéni- és csapat, jelenléti és levelezős versenyeken túl iskolai keretek között hagyományosan megrendezzük a vers-és prózamondó valamint matematika versenyeinket.
- Lehetővé tesszük tanítványainknak, hogy bekapcsolódjanak az iskolán kívül megszervezett tanfolyamokba, tevékenységekbe, ha azok összeegyeztethetőek iskolai kötelezettségeikkel. Az intézmény támogatja a különböző tehetséggondozó sportegyesületekben való részvételt. (pl.: Várda Labdarúgó Akadémia, MMTK labdarúgó, kézilabda szakosztály stb.)
- Az iskola és az Alapítványa támogatja, elismeri és díjazza a tehetséges tanulókat. (útiköltség, részvételi díj, Kálvin-díj)
- Törekszünk a közművelődési intézmények által biztosított lehetőségek kihasználására (múzeum-, hangverseny-, és színház-, mozi-, könyvtárlátogatások stb.)
- Bekapcsolódunk a Lázár Ervin Program keretén belül szervezett előadásokba.
- Diákpresbitériumi tevékenység, iskolai rendezvények szervezése.
- A tananyag lehetőségeinek függvényében projektmódszer alkalmazása.

d) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló

A tanuló hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének megállapításáról az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 67/A.§-a rendelkezik, melyet a gyámhatóság állapít meg.
A jogszabály értelmében:

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:
a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó

gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
c)a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű a tanuló, aki esetében a fenti szabályozásban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
a) a nevelésbe vett gyermek,
b) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Gyermekvédelmi feladatok ellátása az iskolában

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök munkájukat négy színtéren végzik:
- a gyermekek,
- a szülők,
- a nevelők és pedagógusok körében,
- valamint a társintézményekkel való kapcsolattartás keretében.

A diákok tájékoztatása: Az osztályokat felkeresve tájékoztatni kell a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak a gyermekvédelmi felelőshöz, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.

A szülők tájékoztatása: a tanév kezdetekor írásban tájékoztatást kell nyújtani a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel. A szülőkkel való kapcsolattartás fontos része a munkának.

Pedagógusok: a kollégákkal való együttműködés nem nélkülözhető a különböző problémák jelzése és eredményes megoldása érdekében. Fontos az időben történő felismerés, a családdal való kapcsolattartás és hatékony együttműködés a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel (családlátogatás, esetmegbeszélés).

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszűntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes szervekkel és személyekkel:
- Szabolcs-Szatmár Bereg Megyei Kormányhivatal;
- Mátészalkai Járási Hivatal;
- Polgármesteri Hivatal;
- Pedagógiai Szakszolgálat;
- Gyermekjóléti Szolgálat;
- Családsegítő Szolgálat;
- Gyermekorvos, védőnő;
- Gyámhivatal;

- Rendőrség;
- A fenntartó, Kossuth téri Református Egyházközség;
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetek, alapítványok.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- lelkigondozás;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- a tehetséggondozó foglalkozások;
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés;
- a pályaválasztás segítése;
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek);
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése;
- a családi életre történő nevelés;
- tanulószobai foglalkozások;
- az iskolai étkezési lehetőségek;
- az egészségügyi szűrővizsgálatok;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

Szociális ellátások

A család anyagi helyzetétől függően a gyermek ingyenes vagy kedvezményes étkezésben és tanszerellátásban részesül, amennyiben esetében a törvényben előirt feltételek teljesülnek:

- ebédelési lehetőség;
- tanulószobai foglalkozás biztosítása;
- egésznapos oktatás alsó tagozaton;
- egészségügyi szűrővizsgálatok;
- ruhagyűjtés, adományok;
- versenyre nevezési és utazási díj kifizetése;
- alapítványi támogatás a kirándulások költségeinek fedezésére;
- pályázatok figyelése, készítése.

Indulási hátrányok csökkentése, felzárkóztatás, tehetséggondozás színterei

- egyéni foglalkozások, korrepetálások;
- tanórai differenciálás, fokozott segítségnyújtás;
- logopédus, fejlesztőpedagógus segítségadása;
- tanórán kívüli foglalkozásokon, szakkörökön való részvétel;
- szabadidős programok biztosítása;
- tanulmányi kirándulások.

Mentálhigiénés szolgáltatások

- egészséges életmódra nevelés;
- stresszkezelő, konfliktuskezelő technikák megismerése;
- a szociális képességek fejlesztése.

e) A tartós gyógykezelés alatt álló tanuló nevelése, oktatása

Tartós gyógykezelés alatt álló tanuló az a gyermek, akinek egészségügyi ellátása az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 89. §-a szerinti általános járóbeteg-szakellátásban vagy az Eütv. 91. §-a szerinti általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott tanévben a harminchat tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt nem tudja tankötelezettségét iskolába járással teljesíteni.
(Törvényi háttér: Nkt. 201. évi CXC. törvény 4.§ 18. pont)

12. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az iskolába beiratkozott tanulók a Nemzeti Köznevelési törvény 48. § pontjában meghatározott jogokat az iskolai tanév megkezdésétől gyakorolhatják.
Az iskolai közösségek a tanulók életüket érintő bármely kérdésben diákönkormányzat (DÖK) - intézményünkben Diákpresbitérium (DP) - segítségével érvényesíthetik jogaikat.
A diákpresbitérium (diákönkormányzat) működésének részletes szabályait a 20/2012. EMMI rendelet 120. § szabályozza.
A tanuló közösségek álláspontjukat a fennálló jogszabályi rendelkezések szerint alakítják ki, melyhez az iskola minden szükséges feltételt biztosít.
Az iskolai diákpresbitérium a magasabb rendű jogszabályokban megfogalmazott jogkörökkel rendelkezik, amelyek a következők:

- döntési;
- véleményezési;
- javaslattevő.

A Diákpresbitérium (diákönkormányzat) jogai:

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével **dönt**:

- saját működéséről
- a diákpresbitérium működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról
- a hatáskörei gyakorlásáról
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

Az iskolai diákpresbitérium **véleményezési jogköre:**

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitika célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az iskolai ételek minőségével kapcsolatos véleménykérés.

Javaslattevő jogok:

A tanulóközösségek javaslatot tehetnek az iskolai élettel kapcsolatos problémák mindegyikének megoldására.

A tanulói képviseleti rendszer az osztálytitkárokon, és az iskolai diákpresbitériumon keresztül, illetve érdekvédelmi szervek útján működik.

A diákönkormányzat tájékoztatásának formái:

- - faliújság,
- - iskolarádió,
- - diákpresbiterek megbeszélései.

Tevékenységének tartalma és legfőbb jellemzői:

- Az iskola pedagógiai programjához kapcsolódó tanórán kívüli foglalkozások, programok előkészítése, szervezése.
- Ünnepélyek, iskolai rendezvények szervezésében nyújt segítséget.
- Fakultatív jellegű (kis létszámú, speciális érdeklődésnek és igényeknek megfelelő) tanulmányi utak szervezése.
- Az osztályfőnökök és szaktanárok tájékoztatása kiemelkedő jelentőségű kulturális eseményekről, egyéb megszervezhető szabadidős tevékenységekről, igény szerint belépőjegyek biztosítása.
- Az iskolai hagyományok keretébe tartozó foglalkozások, rendezvények előkészítése, szervezése.
- Az egészséges életmóddal és a szenvedélybetegségek megelőzésével kapcsolatos tevékenységek szervezése.
- Együttműködés az országos Rotary Klub EarlyAct tagozatával, egymás munkájának kölcsönös segítése.

13. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az eredményes nevelő-oktató munka, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház, a tanulói és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése. A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai **nevelés-tanítás-tanulás** folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

Az együttműködés fontos **feltétele**, hogy a partnerek ismerjék alaposan az iskola **nevelési** programját, különösen annak első szakaszát, amely az itt folyó nevelő-oktató munka **alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit és eljárásait** határozza meg. Ez adhatja meg a **tartalmát** az együttműködésnek.

1. **A szülő és az iskola együttműködésének formái:**

Az együttműködés során először azokat a kérdéseket kell rendezni, hogy milyen módon működhet közre, segítheti a **szülő** az iskolában folyó nevelőmunkát, illetve az iskola milyen módon és formában nyújthat segítséget a **szülőnek** gyermeke helyes neveléséhez.

2. **A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:**

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,

- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,
- segítségnyújtást.

3. 2. A szülő és a pedagógus együttműködésének formái, alkalmai, lehetőségei:

- osztály szülői értekezletek (félévente legalább egy),
- fogadó órák,
- családlátogatások (kötelező 1. és 5. osztályokban),
- rendkívüli megbeszélések,
- írásbeli tájékoztatók,
- nyílt napok, nyílt órák szervezése
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,
- pályaválasztási tanácsadás,
- szülők közösségének képviseleti szervei: osztály és iskolai SZMK választmányok,
- szülői bálok, jótékonysági estek,
- pedagógus nap,
- A Kálvin János Református Általános Iskoláért Alapítvány működése.

A felsorolt események alkalmat teremtenek az iskola számára, hogy bemutathassa a nevelő-oktató munka folyamatát, annak eredményeit és nehézségeit a szülők számára. A szülők közvetlen tapasztalatokat szerezhetnek gyermekeik fejlődésével, haladásával kapcsolatosan. A programok lehetőséget adnak a szülők aktív részvételére, az együttműködésre is.

4. A tanuló és a pedagógus együttműködésének formái, alkalmai, lehetőségei:

- kötelező tanítási órák,
- csendes percek, reggeli áhítatok,
- nem kötelező iskolai órák,
- szakköri foglalkozások,
- kirándulások, erdei iskola,
- klubdélutánok,
- közösen végzett hasznos munkák,
- sportversenyek, vetélkedők,
- ünnepi alkalmak, iskolai rendezvények,
- diák fórumok,
- személyes megbeszélések,
- kulturális tevékenységek (színház, hangverseny, múzeum),
- városi rendezvények.

Jól segíthetik az **együttműködést** az iskolánkban kialakult hagyományok közös ápolása, fejlesztése, az iskolai ünnepségek egyéb rendezvények is.

Iskolánk iránt érdeklődő nagycsoportos gyerekek szülei részére:
- Suliváró foglalkozások (beiratkozás előtti 2 hónappal február –márciusban 3 alkalommal) szülői tájékoztatóik
- Nyílt napok,

- Isizsúr, a tanévkezdés előtti napokban az intézmény alapdokumentumainak megismertetése.

Rendezvényeink, ünnepeink:
Iskolai rendezvények:

- tanévnyitó ünnepi istentisztelet,
- tanévzáró ünnepi istentisztelet,
- iskolai vers – és prózamondó versenyek,
- Mikulás ünnepség, vetélkedő, klubdélután, diszkó
- farsang, klubdélután, diszkó,
- diákpresbiteri nap - fordított nap,
- jótékonysági est
- jótékonysági szülői bál
- ballagási istentisztelet, ünnepség
- pedagógusnap.

Nemzeti ünnepeink, megemlékezéseink:

- október 6., az aradi vértanúk emléknapja
- 1956. október 23.
- január 22: a Magyar Kultúra Napja
- 1848. március 15.
- Február 25. Kommunista diktatúra emléknapja.
- Április 16. Holokauszt emléknapja
- Június 4. Nemzeti összetartozás napja

Egyházi ünnepeink, rendezvényeink:

- évfolyamok vasárnapja,
- csendes napok,
- családi istentiszteletek
- Reformáció ünnepe
- advent
- karácsony
- ökumenikus imahét
- húsvét
- áldozócsütörtök
- pünkösd.

Családdal kapcsolatos rendezvények:

- - május első vasárnapja: anyák napja
- - családi nap
- - osztályközösségek családi összejövetelei (közös főzés)

Világnapok, és egyéb megemlékezések: rövid műsorral, vetélkedőkkel, különféle akciókkal, tevékenységekkel, kiállításokkal:

- - október 1.: Zenei Világnap
- - március 22.: Víz Világnapja
- - április 22.: Föld Napja

A tanulókat az iskolai diákönkormányzat választott vezetői képviselik. A diákönkormányzatot megbízott pedagógus segíti munkája végzésében.

5. Kapcsolattartás alkalmai és formái a tantestület és az alkalmazotti közösségben

- tanévnyitó értekezlet
- karácsony: közös vacsora, ajándékozás
- pedagógusnap: ünnepség
- tanévzáró értekezlet, közös kirándulás,
- csoportos kulturális – és szabadidős programok (Színház, hangverseny, múzeum stb.)
- bibliaóra.

Belső kommunikáció formái:
A belső kommunikációs és információs rendszer kialakításában célunk és követelményünk, hogy:

- legyen átfogó,
- korrekt, valósághű,
- rendszeres,
- érjen el minden érdekeltet.

A belső kommunikációban résztvevők köre:

- tantestület,
- alkalmazotti közösség,
- munkaközösség,
- vezető testület,
- pedagógusok,
- szülők,
- tanulók,
- Igazgatótanács tagjai,
- egyházi személyek.

A belső kommunikáció rendszeressége:

- napi: információs és üzenő-táblák,
- az egy osztályban tanító pedagógusok tapasztalatcseréje
- heti: szükség szerint, hirdetőkönyvben, üzenő-táblán
- havi: összegző értékelés az elmúlt hónap eseményeiről, előzetes tervezés a hónap programjáról, honlap
- időszakos:
    - tanári tevékenységlista
    - ellenőrzési feljegyzések

A kommunikációt kezdeményezi:

- igazgató és iskolavezetés,
- tanító, tanár,
- az iskolai élet bármely területén dolgozó személy,
- diákpresbitérium,
- Szülői Szervezet,
- Igazgatótanács,
- Lelkész.

A belső kommunikáció formái

Írott	Szóbeli
- hirdetőkönyv, - feljegyzések, - ajánlások, - hirdetőtábla a tanáriban, - üzenőtáblák és információs faliújságok a tanulók részére az aulában, - minőségirányítási kérdőívek, interjúk, - írásbeli tájékoztató a szülők részére éves programjainkról és a fontosabb események előtt, - e – mail kapcsolat, elektronikus levelezés, üzenetek	- megbeszélések (szakmai munkaközösségi, team) - kötetlen beszélgetések, - fogadóórák, - nyílt napok, - összejövetelek, - telefonkapcsolat, - értekezletek: alakuló, tanévnyitó, félévi és év végi osztályozó, félévi és év végi értékelő - havi megbeszélések - szakmai, pedagógiai napok - munkaértekezlet (szükség szerint) - rendkívüli értekezlet - szülői értekezlet - rendkívüli szülői értekezlet

14. A tanulmányok alatti vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

a) A vizsgatárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

A tanulmányok alatti vizsga – amennyiben a helyi tantervben a tantárgy számonkérése dolgozatok formájában történik, írásbeli, szóbeli részekből áll.

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli	
Magyar irodalom	írásbeli	szóbeli	
Idegen nyelv	írásbeli	szóbeli	
Matematika	írásbeli	szóbeli	
Hit-és erkölcstan		szóbeli	
Környezetismeret	írásbeli	szóbeli	
Ének-zene		szóbeli	gyakorlati
Rajz – és vizuális kultúra			gyakorlati
Technika, életvitel és gyakorlat			gyakorlati
Testnevelés és sport			gyakorlati
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	írásbeli	szóbeli	

Magyar irodalom	írásbeli	szóbeli	
Idegen nyelvek	írásbeli	szóbeli	
Matematika	írásbeli	szóbeli	
Hit- és Erkölcstan	írásbeli	szóbeli	
Történelem		szóbeli	
Természetismeret	írásbeli	szóbeli	
Fizika	írásbeli	szóbeli	
Kémia	írásbeli	szóbeli	
Biológia	írásbeli	szóbeli	
Földrajz	írásbeli	szóbeli	
Ének-zene	írásbeli	szóbeli	gyakorlati
Egyházi ének		szóbeli	
Hon- és népismeret		szóbeli	
Rajz			gyakorlati
Informatika		szóbeli	gyakorlati
Technika, életvitel és gyakorlat			gyakorlati
Testnevelés és sport			gyakorlati

Vizsgák értékelése
Az írásbeli vizsgák értékelése az alábbi egységes osztályozás szerint történik:

0 – 29 %: elégtelen
30 – 49 %: elégséges
50 – 74 %: közepes
75 - 89 %: jó
90 - 100%: jeles

Jogorvoslati lehetőség
Az intézményben lefolytatott vizsgákkal kapcsolatos jogorvoslati lehetőség a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben, valamint a nemzeti köznevelési törvény vizsgákra vonatkozó részeiben található.

b) Belső „vizsgák" rendje

Ideje: A tanév április vége-június eleje
Célja: A tanult ismeretek rendszerezése, a továbbhaladás, a kompetenciamérés előkészítése, a középiskolai felkészülés segítése, a vizsgahelyzetek gyakorlása.
Értékelése: Érdemjeggyel, amely azonos a témazáró értékével.

Évfolyam	Tantárgy	Vizsga módja
2.	matematika-szorzótábla	szóbeli
6., 8.	angol nyelv	szóbeli
7.	magyar irodalom	szóbeli
	magyar nyelv	írásbeli
	matematika	írásbeli
	hittan	írásbeli

8.	választott természettudományos tárgy	írásbeli

A vizsga tételsorait, feladatait a szaktanárok állítják össze, javítják.
A szóbeli vizsgán felső tagozaton kéttagú vizsgabizottság előtt (az egyik a saját szaktanár)adnak számot a gyerekek a tudásukról.
A szorzótáblát az intézmény igazgatója (helyettese) kérdezi ki a tanulóktól.

15. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

a) Felvétel az általános iskola 1. évfolyamára

Tankötelezettség:

1. A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik. A gyermek a szülő kérése alapján az Oktatási Hivatal engedélyével egy nevelési évig az óvodában részesülhet ellátásban, és ezt követően válik tankötelessé.
2. A tankötelezettség megkezdésének a feltétele, hogy a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének állapota elérje az iskolába lépéshez szükséges szintet.
3. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. A fejlettséget korábban elérő gyermek esetében a szülő az Oktatási hivataltól kérelmezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Beiratkozás az általános iskola első évfolyamára

A beiskolázási terv szerint elsősorban a református vallású, mátészalkai és környékbeli gyerekeket várjuk iskolánkba, de az intézmény nyitva áll a történelmi egyházakhoz tartozó, úgy, mint református, római katolikus, görög katolikus vallásúak előtt is, akik azonosulni tudnak az iskola szellemiségével.
A törvény és a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek beiskolázható, akinek a szülei az iskolát választották és elfogadják a református keresztyén nevelésünket, azonosulnak az iskola küldetésével, missziójával.
A beiratkozás során be kell mutatni a keresztlevelet. Amennyiben a gyermeket még nem keresztelték meg, a szülőket megkérjük, hogy rövid időn belül éljenek a keresztség sákramentumával, melyet a keresztlevél bemutatásával kell igazolniuk.

Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő a közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban – köteles beíratni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára.

Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- nevére kiállított személyazonosságot igazoló hatósági igazolványokat;
- Nyilatkozat a szülői felügyeleti jog gyakorlásáról.

Belépés az iskola első évfolyamába

- a szülő kérelme: jelentkezési lap (szándéknyilatkozat) kitöltése; eljuttatása a megadott időre az iskolába;
- beiratkozás során való jelenlét, tanítókkal való találkozás, elbeszélgetés;
- fenntartói engedély a férőhelyek számát tekintve az osztályokban.

A felvételről illetve az elutasításról az igazgató írásban öt napon belül tájékozatja a szülőket.

b) Felvétel magasabb évfolyamra

Felvételt nyerhet az a tanuló, aki bármilyen ok miatt iskolát változtat, ha azt az évfolyam létszáma lehetővé teszi.

Eljárásrend:

- A szülő kérvényt nyújt be, mellyel indokolja iskolaváltoztatási szándékát.
- Elbeszélgetés a tanulóval, a tanuló szüleivel (az iskola küldetéséről, elvárásairól, házirendjéről, a keresztlevél bemutatása).
- A tanuló bemutatja a bizonyítványát, a tanév megkezdése után érkezők
- az ellenőrzőjüket, annak hiányában az előző iskola igazolását a tanév során szerzett érdemjegyeiről, illetve szöveges értékeléséről.
- Az igazgató vagy igazgatóhelyettesek az osztályfőnökökkel való egyeztetés után, szükséges esetben szaktanári véleményezéssel megvizsgálják, hogy korábbi tanulmányai alapján beilleszthető-e a tanuló az iskolában működő tanulócsoportok valamelyikébe.
- Ha van olyan tantárgy, ahol hiányosságok várhatók, az ismeretek pótlásának rendjéről megállapodunk (osztályozóvizsga, különbözeti vizsga), különös tekintettel a hit-és erkölcstan tantárgy ismeretanyagára vonatkozóan.
- A felvételről a konzultációt követően az igazgató dönt.
- A felvételt az iskola befogadó nyilatkozat kiadásával igazolja, melyet a kibocsátó intézmény részére szóbeli tájékoztatása után eljuttat.
- be kell mutatni a tanuló nevére kiállított személyazonosságot igazoló hatósági igazolványokat

A beiratkozásnál a szülők írásban nyilatkoznak arról, hogy elfogadják a református általános iskola szellemiségét, és betartják annak tartalmát, szabályait.

Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles először a hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni .
A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt nyilvánosságra kell hozni.
A hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen vagy kerületben van, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.
A hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában

tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.

Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirendben kell meghatározni. A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló
a) szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
b) testvére az adott intézmény tanulója, vagy
c) munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
d) az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

A sorsolásban közreműködik:

Sorsolási bizottság tagjai: minimum 4 fő, leendő elsős tanítók, alsós munkaközösség vezetője, 1 fő vezetőségi képviselő (igazgató vagy igazgatóhelyettes), jegyzőkönyvvezető. A sorsolás az érintett szülők számára nyilvános.

A sorsolás helyszíne: a Kálvin János Református Általános Iskola igazgatói irodája

A sorsolás menete:

Az iskola igazgatójához érkezett kérelmek jelölés nélküli, zárt borítékban a jelenlevők előtt behelyezésre kerülnek a sorsolási urnába. Az urnából a jelenlévő szülők közül önként vállalkozó/k, ennek hiányában a sorsolási bizottság 1 tagja 1-1 dokumentumot kiemel, majd jól hallhatóan felolvassa a kérelmezőszülő gyermekének nevét, mely azonnal jegyzőkönyvezésre kerül. Mindez addig folytatódik, amíg a rendelkezésre álló férőhelyek be nem töltődnek.

Értesítési kötelezettségek:

A kérelmező szülőket az iskola bejáratánál elhelyezett hirdetőtáblán, illetve honlapunkon értesítjük a sorsolás időpontjáról, helyszínéről. A szülőket írásban (tértivevényes levélben) értesítjük a sorsolás eredményéről.

A szabályzat közzététele:

A szabályzatot az érintettekkel ismertetni kell, melynek módja:
- - hirdető táblán való közzététel,
- - beiratkozáskor, kérvény beadásakor való figyelemfelhívás, bemutatás,
- - honlapon való közzététel.

A szülő joga és kötelezettsége különösen:

- - a szülő elutasítás esetén fellebbezéssel élhet a Mátészalka Kossuth téri Református Egyházközség elnökségéhez,
- - a szülő, ha gyermeke sorsolás alapján több iskolába is felvételt nyert, a sorsolást követő három munkanapon belül írásban nyilatkozik döntéséről. A nyilatkozattétel elmulasztása jogvesztő.

c) Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Intézményünk vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett, református intézményként működik. Nem lehet intézményünk tanulója az, aki az egyházi törvénnyel nem összeegyeztethető magatartást mutat, illetve olyan közösség tagja, amely e törvénnyel nem összeegyeztethető nézeteket hirdet.
Átvételkor figyelembe vesszük:

- az intézménybe felvehető maximális tanulói létszámot, illetve az osztálylétszámot
- a tanuló eddigi tanulmányi eredményeit,
- a tanuló hitbeli elkötelezettségét,
- a tanuló magatartását.

Az átvételi kérelemhez a következő iratokat kell mellékelni: jelentkezési lap, tanuló osztályzatát tartalmazó dokumentum.
Átvétel előtt személyesen beszélgetünk az átjelentkező tanulóval, szüleivel, ismertetjük az intézmény elvárásait, és megismertetjük az osztályfőnökkel és leendő osztálytársaikkal.
A tanuló tárgyi tudásának felmérése után - ha szükséges - az alábbi módon segítjük a tanuló felzárkóztatását, továbbhaladását:

- egyéni segítségnyújtással,
- türelmi idő biztosításával,
- felzárkóztató foglalkozáson való részvétel biztosításával.

Amennyiben az intézmény vezetése szükségesnek látja különbözeti vizsgát írhat elő.
Amennyiben a vizsga eredménye azt mutatja, hogy a tanuló az adott évfolyamon nem képes továbbhaladni, a szülőnek azt javasoljuk, hogy gyermeke évfolyamot ismételjen.

16. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Tankötelezettség:

1. A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik. A gyermek a szülő kérése alapján az Oktatási Hivatal engedélyével egy nevelési évig az óvodában részesülhet ellátásban, és ezt követően válik tankötelessé.
2. A tankötelezettség megkezdésének a feltétele, hogy a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének állapota elérje az iskolába lépéshez szükséges szintet.
3. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. A fejlettséget korábban elérő gyermek esetében a szülő az Oktatási hivataltól kérelmezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Beiratkozás az általános iskola első évfolyamára

A beiskolázási terv szerint elsősorban a református vallású, mátészalkai és környékbeli gyerekeket várjuk iskolánkba, de az intézmény nyitva áll a történelmi egyházakhoz tartozó, úgy, mint református, római katolikus, görög katolikus vallásúak előtt is.
A törvény és a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek beiskolázható, akinek a szülei az iskolát választották és elfogadják a református keresztyén nevelésünket, azonosulnak az iskola küldetésével, missziójával.
Gyermekük számára éltek a keresztség sákramentumával, vagy élni kívánnak. (keresztlevél bemutatása)

Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő a közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban – köteles beíratni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára.

Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- nevére kiállított személyazonosságot igazoló hatósági igazolványokat
- Nyilatkozat a szülői felügyeleti jog gyakorlásáról.

Belépés az iskola első évfolyamába

- a szülő kérelme: jelentkezési lap (szándéknyilatkozat) kitöltése;
- a felvételi eljárásban (felvételi elbeszélgetés, keresztlevél bemutatása) való részvétel, annak során a feltételeknek való megfelelés, szándéknyilatkozat aláírása;
- férőhely az engedélyezett osztályban;

A felvételről illetve az elutasításról az igazgató írásban nyolc napon belül tájékoztatja a szülőket.

Felvétel magasabb évfolyamra

Felvételt nyerhet az a tanuló, aki bármilyen ok miatt iskolát változtat, ha azt az évfolyam létszáma lehetővé teszi.

Eljárásrend:

- A szülő kérvényt nyújt be, mellyel indokolja iskolaváltoztatási szándékát.
- Elbeszélgetés a tanulóval, a tanuló szüleivel (az iskola küldetéséről, elvárásairól, házirendjéről, a keresztlevél bemutatása).
- A tanuló bemutatja a bizonyítványát, a tanév megkezdése után érkezők
- az ellenőrzőjüket, annak hiányában az előző iskola igazolását a tanév során szerzett érdemjegyeiről, illetve szöveges értékeléséről.
- Az igazgató vagy igazgatóhelyettesek az osztályfőnökökkel való egyeztetés után, szükséges esetben szaktanári véleményezéssel megvizsgálják, hogy korábbi tanulmányai alapján beilleszthető-e a tanuló az iskolában működő tanulócsoportok valamelyikébe.
- Ha van olyan tantárgy, ahol hiányosságok várhatók, az ismeretek pótlásának rendjéről megállapodunk (osztályozóvizsga, különbözeti vizsga), különös tekintettel a hit-és erkölcstan tantárgy ismeretanyagára vonatkozóan.
- A felvételről a konzultációt követően az igazgató dönt.
- A felvételt az iskola befogadó nyilatkozat kiadásával igazolja, melyet a kibocsátó intézmény részére szóbeli tájékoztatása után eljuttat.
- be kell mutatni a tanuló nevére kiállított személyazonosságot igazoló hatósági igazolványokat

A beiratkozásnál a szülők írásban nyilatkoznak arról, hogy elfogadják a református általános iskola szellemiségét, és betartják annak tartalmát, szabályait.

Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles először a hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni.

A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt nyilvánosságra kell hozni.

A hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen vagy kerületben van, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.

A hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.

Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirendben kell meghatározni. A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

a) szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy

b) testvére az adott intézmény tanulója, vagy

c) munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy

d) az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

A sorsolásban közreműködik:

- Sorsolási bizottság tagjai: minimum 4 fő, leendő elsős tanítók, alsós munkaközösség vezetője, 1 fő vezetőségi képviselő (igazgató vagy igazgatóhelyettes), jegyzőkönyvvezető. A sorsolás az érintett szülők számára nyilvános.

A sorsolás helyszíne: a Kálvin János Református Általános Iskola igazgatói irodája

A sorsolás menete:

Az iskola igazgatójához érkezett kérelmek jelölés nélküli, zárt borítékban a jelenlevők előtt behelyezésre kerülnek a sorsolási urnába. Az urnából a jelenlévő szülők közül önként vállalkozó/k, ennek hiányában a sorsolási bizottság 1 tagja 1-1 dokumentumot kiemel, majd jól hallhatóan felolvassa a kérelmezőszülő gyermekének nevét, mely azonnal jegyzőkönyvezésre kerül. Mindez addig folytatódik, amíg a rendelkezésre álló férőhelyek be nem töltődnek.

Értesítési kötelezettségek:

A kérelmező szülőket az iskola bejáratánál elhelyezett hirdetőtáblán, illetve honlapunkon értesítjük a sorsolás időpontjáról, helyszínéről. A szülőket írásban (tértivevényes levélben) értesítjük a sorsolás eredményéről.

A szabályzat közzététele:

A szabályzatot az érintettekkel ismertetni kell, melynek módja:

- hirdető táblán való közzététel,
- beiratkozáskor, kérvény beadásakor való figyelemfelhívás, bemutatás,
- honlapon való közzététel.

A szülő joga és kötelezettsége különösen:

- a szülő elutasítás esetén fellebbezéssel élhet a Kossuth téri Református Egyházközség elnökségéhez,

- a szülő, ha gyermeke sorsolás alapján több iskolába is felvételt nyert, a sorsolást követő három munkanapon belül írásban nyilatkozik döntéséről. A nyilatkozattétel elmulasztása jogvesztő.

17. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Intézményünk vallási, világnézeti tekintetben elkötelezett, református intézményként működik. Nem lehet intézményünk tanulója az, aki az egyházi törvénnyel nem összeegyeztethető magatartást mutat, illetve olyan közösség tagja, amely e törvénnyel nem összeegyeztethető nézeteket hirdet.
Átvételkor figyelembe vesszük:

- az intézménybe felvehető maximális tanulói létszámot, illetve az osztálylétszámot
- a tanuló eddigi tanulmányi eredményeit,
- a tanuló hitbeli elkötelezettségét,
- a tanuló magatartását.

Az átvételi kérelemhez a következő iratokat kell mellékelni: jelentkezési lap, tanuló osztályzatát tartalmazó dokumentum.
Átvétel előtt személyesen beszélgetünk az átjelentkező tanulóval, szüleivel, ismertetjük az intézmény elvárásait, és megismertetjük az osztályfőnökkel és leendő osztálytársaikkal.
A tanuló tárgyi tudásának felmérése után - ha szükséges - az alábbi módon segítjük a tanuló felzárkóztatását, továbbhaladását:

- egyéni segítségnyújtással,
- türelmi idő biztosításával
- felzárkóztató foglalkozáson való részvétel biztosítása

Amennyiben az intézmény vezetése szükségesnek látja különbözeti vizsgát írhat elő.
Amennyiben a vizsga eredménye azt mutatja, hogy a tanuló az adott évfolyamon nem képes továbbhaladni, a szülőnek azt javasoljuk, hogy gyermeke évfolyamot ismételjen.

18. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanórán belül (környezetismeret, természetismeret, biológia és osztályfőnöki óra) és tanórán kívüli foglalkozásokon valósul meg. Ezt az osztályfőnökök, a szaktanárok és a védőnő látja el.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának elődleges célja:
- fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékkal élőkkel szembeni elfogadó és segítőkész magatartást - megismerni a környezet - az iskola, a háztartás és a közlekedés- testi épséget veszélyeztető tényezőit - felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi megelőzésére

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái és terve:
- szervezetten biológia/ természetismeret/környezetismeret tanmenet részeként
- osztályfőnökök által választható módon / a védőnő által meghirdetett tanórán belüli életkorhoz kötött egészségfejlesztés
- önkéntes jelentkezés formájában, tanórán kívüli csoportfoglalkozásokon Iskolánk kapcsolatot épít ki a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetével, továbbá az Országos Mentőszolgálat helyi állomásával.

Elérendő cél, hogy az iskolai rendszerbe épített oktatás a gyakorlatban is tetten érhető, készségszintű elsősegélynyújtó beavatkozást eredményezzen, ezen felül a segélynyújtói mentalitásra nevelés első eleme legyen.

1. osztály
Biztonságos környezet, és amit tehetünk érte (az iskolában). Biztonságos környezet, és amit tehetünk érte (otthon és az utcán)
2. osztály
Égés prevenció. Mérgező növények, vegyszerek, gyógyszerek a lakásban, és azok elsősegély ellátása.
3. osztály
Az iskolában leggyakrabban előforduló balesetek ellátása. Leggyakrabban előforduló háztartási balesetek egyszerű otthoni ellátása.
4. osztály
Az elsősegélynyújtás szabályai, alapelvei. Baleset esetén hívandó szervek, telefonszámok, információ adásának gyakorlása – szituációs játékok keretében.

5. osztály
Az elsősegélynyújtás alapelvei. A sérült vizsgálata: eszmélet (gyak.)
Baleseti helyszín; tájékozódás a baleseti helyszínen. A sérült vizsgálata: légzés (gyak.)
Mentőhívás és annak gyakorlása – szituációs gyakorlat. A sérült vizsgálata: keringés (gyak.)

6. osztály	
Rosszullétek ellátása	Törések és ellátásuk
Ájulás - epilepszia Nagy mellkasi fájdalmak - alacsony, vagy magas vércukorszint Szituációs gyakorlatok az elsajátított témákból.	Arckoponya-borda-, medencecsonttörés Gerinc-, és végtagtörések. Szituációs gyakorlatok az elsajátított témákból.

7. osztály	
Mérgezések	Sérülések és ellátásuk.

8. osztály	
Sérültek kimentése veszélyhelyzetekből	Újraélesztés
Kimentés vízből. Kimentés áramkörből. Kimentés veszélyes anyagot szállító jármű baleseti helyszínéről. Légúti idegentest, agyrázkódás, sokk. szituációs gyakorlatok.	Fogalmak, alapszintű újraélesztés AED használata. Szituációs gyakorlatok .

A teljes körű egészségfejlesztés szervezésében segítő partnereink:

- ifjúságvédelmi felelős;
- szülők, család
- iskolai szülői munkaközösség,
- iskolaorvos, háziorvos, védőnő
- gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők
- rendvédelmi szervek ifjúságvédelmi munkatársai
- Magyar Vöröskereszt helyi csoportja

- ÁNTSZ
- Országos programok koordinátorai

Egészségnevelő, egészségfejlesztő munkánk csak akkor lehet eredményes, ha közösen, egymást segítve és megerősítve végezzük azt diákjaink, gyermekeink egészsége érdekében.
(Az egészségnevelési programunk részletes tartalmi szabályozása és leírása a helyi tantervben szerepel.)

19. 1-es típusú diabétesszel élő gyermek, tanulók kötelező iskolai ellátása 2021. 09. 01-től

A 14 évnél fiatalabb 1-es típusú diabétesszel élő gyermek, tanuló részére abban az időtartamban, amikor az általános iskola felügyelete alatt áll, az intézmény speciális ellátást biztosít 2021.szeptember 1-től.
A gyermek szülőjének vagy más törvényes képviselőjének kérelmezni kell az ellátást. Az intézményeknek az ellátást a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján kell biztosítani.
A nevelési-oktatási intézmény vezetője a fenti feladat ellátását olyan pedagógus, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy útján (a NOKS-nak legalább érettségi végzettséggel kell rendelkeznie) biztosítja, aki az OH által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén vett részt, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalja (Iskolaorvos vagy iskolavédőnő útján is biztosíthatja.)

A pedagógus vagy nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottja elvégzi:
- a vércukorszint szükség szerinti mérést,
- szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.

Az intézmény vezetője a diabéteszes tanulót az esetleges rosszulléte esetén az Eütv.-vel összhangban álló speciális ellátási eljárásrendet alkalmazva látja el.

Szülői kérvény:
Eütv.15.§ (5) Az invazív beavatkozásokhoz és a 197. § szerinti önkéntes gyógykezelésbe vételhez a beteg írásbeli vagy - amennyiben erre nem képes - két tanú együttes jelenlétében, szóban vagy más módon megtett nyilatkozata szükséges.
A beteg a beavatkozás elvégzéséhez való beleegyezését bármikor visszavonhatja. A beleegyezés alapos ok nélküli visszavonása esetén azonban kötelezhető az ennek következtében felmerült és indokolt költségek megtérítésére.

HELYI TANTERV

A választott kerettanterv megnevezése

a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet, amely a címében foglaltak szerint is a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításaként kerül bevezetésre.

A 2020. szeptember 1-jétől az első és ötödik évfolyamon felmenő rendszerben az új helyi tanterv szerint indult az oktatás, a 2024-es tanévre válik egységessé minden évfolyamon.

	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
2020/2021	Nat 2020	Nat 2012	Nat 2012	Nat 2012	Nat 2020	Nat 2012	Nat 2012	Nat 2012
2021/2022	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2012	Nat 2012	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2012	Nat 2012
2022/2023	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2012	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2012
2023/2024	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020	Nat 2020

A Nat-ban megfogalmazott elvek, célok, fejlesztési feladatok és műveltségi tartalmak a képzési szakasz sajátosságai szerint több változatban elkészített kerettantervekben jelennek meg.
Az intézmények az oktatásért felelős miniszter által kiadott, illetve jóváhagyott kerettantervekből választhatnak, amelyek a tartalmi szabályozás következő szintjét jelentik.

Az egyes iskolatípusokban és oktatási szakaszokban a kerettantervek rögzítik a nevelés és oktatás céljait, a tantárgyi rendszert, az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát, a tantárgyak egy vagy két évfolyamonkénti követelményeit, a tantárgyközi tudás- és készségterületek fejlesztésének feladatait, és közlik a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló, illetve ajánlott időkeretet.

Az intézmény szakmai önállóságát a kerettantervekben kötelező tartalommal nem szabályozott időkeret szabad felhasználása, a módszertani szabadság, az engedélyezett kerettantervek közötti választás, illetve az egyedi tantervek engedélyeztetési lehetősége biztosítja.

A kerettantervek határozzák meg a tanulás-tanítás folyamatában elsajátítandó fejlesztési követelményeket, továbbá az elvárt tudás mélységét, szervezettségét, és alapul szolgálnak a kimeneti követelmények meghatározásához.

A Kálvin János Református Általános Iskola helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az

oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet alapján a kerettantervek közül ,kifutó jelleggel az alábbiakat alkalmazzuk:

Az általános iskola 1-4. évfolyamra (alsó tagozatra) vonatkozó kerettantervet, valamint az általános iskola 5-8. évfolyamára (felső tagozatra) vonatkozó kerettantervet, az alábbi változatokkal.

Tantárgyi struktúra és óraszámok (kifutó rendszerben)

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az általános iskola 1–4. évfolyamán

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**2**	**3**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**25**	**25**	**25**	**27**

Kerettanterv alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat, 5–8. évfolyam

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Biológia-egészségtan			2	1
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Földrajz			1	2

Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret*	1			
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	**2**	**3**	**3**	**3**
Rendelkezésre álló órakeret	**28**	**28**	**31**	**31**

Iskolánk miniszter által kiadott kerettantervben szereplő választható („A változat” illetve „B változat”) kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít:

Tantárgy megnevezése	**Változat**
Magyar nyelv és magyar irodalom	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene	A változat
Technika, életvitel és gyakorlat	A változat

Iskolánk által alkalmazott óraszámok a 2020/2021.tanévtől kifutó rendszerben

Az 1-4. évfolyam **helyi** tantárgyi rendszere és heti kötelező óraszáma (Nat2012)
Óraterv az 1-4. évfolyamon

Évfolyam	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**
Tantárgy				
Magyar nyelv Magyar irodalom	3 4	3 4	3 3	3 3
Matematika	4	4	4	4
Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Informatika	-	-	-	-
Idegen nyelv (Angol)	-	-	-	2
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Rajz és vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Alapóraszám	**23**	**23**	**22**	**24**
Szabadon választható órakeret				
Egyházi ének	-	-	-	1
Környezetismeret	0,5	0,5	1	1
Magyar nyelv Magyar irodalom	1	1	 1	 1
Matematika	1	1	1	1
Szabadon választható óraszám összesen	**2,5**	**2,5**	**3**	**4**
Rendelkezésre álló órakereten túli órák száma **Hit és erkölcstan**	 **1**	 **1**	 **1**	 **1**
Összes heti óraszám	**26,5**	**26,5**	**26**	**29**

Az 5-8. évfolyam **helyi** tantárgyi rendszere és heti kötelező óraszáma

Óraterv az 5-8. évfolyamra (Nat2012)

Évfolyam / **Tantárgy**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Magyar nyelv	2	2	1	2
Magyar irodalom	2	2	2	2
Történelem	2	2	2	2
Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Angol nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Természetismeret	2	2	-	-
Informatika	-	1	1	1
Fizika	-	-	2	1
Biológia és egészségtan	-	-	2	1
Kémia	-	-	1	2
Földrajz	-	-	1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Rajz	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlati ismeretek	1	1	1	-
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Hon-és népismeret	1	-	-	-
Alapóraszám	**26**	**25**	**28**	**28**
Szabadon választható órakeret				
Egyházi ének	1	-	-	-
Magyar nyelv és irodalom (dráma) tantárgyi bontás nélkül	-	-	1	-
Matematika	1	1	1	1
Természetismeret	-	1	-	-
Földrajz	-	-	1	-
Kémia	-	-	1	-
Biológia	-	-	-	1
Fizika	-	-	-	1
Informatika	1	-	-	-
Ének-zene	0,5	0,5	-	-
Rajz –és vizuális kultúra	0,5	0,5	-	-
Szabadon választható óraszám összesen	**4**	**4**	**4**	**3**
Rendelkezésre álló órakereten túli órák száma **Hit és erkölcstan**	**1**	**1**	**1**	**1**
Összes heti óraszám	**31**	**29**	**33**	**32**

A kötelező tantárgyak és óraszámok átvétele mellett a nevelőtestületünk döntése és a Szülői Szervezet egyetértése alapján az évfolyamonkénti órakeret 10%-át (szabad órakeretet) egyrészt a tantárgyak óraszámának megemelésére, másrészt egyes tantárgyak korábban történő bevezetésére fordítottuk.
A tantárgyi órakeret 10%-ának felhasználásáról a tantestület úgy határozott, hogy a helyi tantervben nem ír elő további tananyagot, hanem az egyes tematikai egységek között osztja el a rendelkezésre álló időkeretet az alkalmazható tudás megszerzése vagy a képességek fejlesztése céljából valamint református, egyházi tartalmak megjelenítésére használja.

A Hit-és erkölcstan, valamint az egyházi ének óraszámait a 110/2012.Korm.rendelet 9.§ (1) bekezdése és a Református köznevelési törvény 31.§ (1) bekezdése szerint az egyházi iskolákban nem kell figyelembe venni a tanulói terhelés meghatározásakor.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulónként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre.

A sajátos nevelési igény miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanulók esetében az e bekezdésben meghatározott időkereten belül kell biztosítani az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat. Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható.

Felmenő rendszerben bevezetett kerettantervek a 2020/2021.tanévtől

Alsó tagozatban választott kerettantervek (2020/2021.tanévtől felmenő rendszerben)
Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyama számára

Magyar nyelv és irodalom 1–4. évfolyam
Matematika 1–4. évfolyam
Etika 1–4. évfolyam
Környezetismeret 3–4. évfolyam
Első élő idegen nyelv 4. évfolyam
Ének-zene 1–4. évfolyam
Vizuális kultúra 1–4. évfolyam
Technika és tervezés 1–4. évfolyam
Digitális kultúra 3–4. évfolyam
Testnevelés 1–4. évfolyam

Felső tagozatban választott kerettantervek (2020/2021.tanévtől felmenő rendszerben)

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára

Magyar nyelv és irodalom 5–8. évfolyam
Matematika 5–8. évfolyam
Történelem 5–8. évfolyam
Állampolgári ismeretek 8. évfolyam
Hon- és népismeret 5–8. évfolyam
Hit- és erkölcstan 5–8. évfolyam
Természettudomány 5–6. évfolyam
Kémia 7–8. évfolyam
Fizika 7–8. évfolyam
Biológia 7–8. évfolyam
Földrajz 7–8. évfolyam
Első élő idegen nyelv 5–8. évfolyam (angol nyelv)
Ének-zene 5–8. évfolyam
Vizuális kultúra 5–8. évfolyam
Dráma és színház 7–8. évfolyam
Technika és tervezés 5–7. évfolyam
Digitális kultúra 5–8. évfolyam
Testnevelés 5–8. évfolyam
Egyházi ének 4-5. évfolyam

20. A választott kerettanterv tantárgyai és óraszámai (A NAT 2020 alapján) (Kálvin János Református Általános Iskola)

Az 1-4. évfolyam **helyi** tantárgyi rendszere és heti kötelező óraszáma

Óraterv az 1-4. évfolyamon

Évfolyam	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**
Tantárgy				
Magyar nyelv Irodalom	3 4	3 4	2 3	2 3
Matematika	4	4	4	4
Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Angol nyelv	-	-	-	2
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Alapóraszám	22	22	22	23
Szabadon tervezhető órakeret				
Magyar nyelv	1	1	1	1
Matematika	1	1	1	1
Szabadon tervezhető óraszám összesen	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakereten túli órák száma Hit és erkölcstan Egyházi ének	1 -	1 -	1	1 1
Összes heti óraszám	25	25	25	27

Az 5-8. évfolyam **helyi** tantárgyi rendszere és heti kötelező óraszáma

Óraterv az 5-8. évfolyamra

Évfolyam / **Tantárgy**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
Magyar nyelv	2	2	1	1
Irodalom	2	2	2	2
Történelem	2	2	2	2
Hon-és népismeret	-	1	-	-
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Angol nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Természettudomány	2	2	-	-
Digitális kultúra	1	1	1	1
Fizika	-	-	1,5	1,5
Biológia	-	-	1,5	1,5
Kémia	-	-	1,5	1,5
Földrajz	-	-	1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	-
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Színház és dráma	-	-	-	1
Alapóraszám	**27**	**27**	**28**	**29**
Szabadon tervezhető órakeret				
Matematika	1	1	1	1
Magyar nyelv	-	-	1	-
Szabadon választható óraszám összesen	**1**	**1**	**2**	**1**
Rendelkezésre álló maximális órakereten túli órák száma				
Hit és erkölcstan	**1**	**1**	**1**	**1**
Egyházi ének	**1**			
Összes heti óraszám	**30**	**29**	**31**	**31**

21. A Kálvin János Református Általános Iskola Géberjéni Tagintézménye által választott kerettanterv megnevezése jellemzői

Intézményünk a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben és a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló110/2012. Kormányrendeletben, továbbá 51/2012. EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, továbbá a 32/2012. EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvében valamint, a horvát nemzetiségi nyelv és népismeret irányelvei szerint adaptálta helyi tantervét. A nevelőtestület az igények, a kialakult gyakorlat, a hatályos jogszabályok, a pedagógiai program közös és intézmény saját célrendszerének megfelelően az alábbiak figyelembevételével készítette el a helyi tantervét:

- a pedagógiai módszerek, eszközök, eljárások,
- az eddigi eredményesen alkalmazott tankönyvek, taneszközök,
- tanulóink szociokulturális helyzete,
- az iskola személyi és tárgyi feltételrendszere.

Kerettantervi jellemzők:

- Egységesen megjelöli az adott iskolai szakaszokra vonatkozó célokat és feladatokat, kulcskompetenciákat, valamin a kiemelt fejlesztési feladatokat.
- A tantárgyi tantervek bevezetőjében részletezi a konkrét célokat és feladatokat, felhívja a figyelmet a kompetenciafejlesztési feladatokra.
- Az egyes tantárgyak tantervei évfolyamonként meghatározzák a témaköröket és a témakörökhöz tartozó időkeretet.
- Áttekinthető szerkezetben mutatja be a helyi tanterv készítéséhez az évfolyamonként tagolt feladatrendszert.
- Minden tantárgy esetében ajánlásokat fogalmaz meg a tanulói teljesítmények értékelésére.
- Felhívja a figyelmet az egyes témakörök tanulásával érintkező tantárgyakra, mellyel elősegíti a tartalmi koncentrációt.
- Közli a tovább haladás feltételeit, az értékelés módját.

A tagintézmény tantárgyi rendszere a kerettanterv alapján

Magyar nyelv 1-8. osztály
Magyar irodalom 1-8.osztály
Matematika 1-8. osztály
Ének-zene 1-8. osztály
Vizuális kultúra 1-8. osztály
Technika és tervezés 1-8. osztály
Testnevelés, sport 1-8. osztály
Hit- és erkölcstan 1-8. osztály
Környezetismeret 1-4. osztály
Idegen nyelv (angol) 4-8. osztály

Egyházi ének 4-5. osztály
Történelem 5-8. osztály
Hon- és népismeret 5. osztály
Digitális kultúra 3-8. osztály
Osztályfőnöki 5-8. osztály
Természetismeret 5-6. osztály
Fizika 7-8. osztály
Biológia 7-8. osztály
Kémia 7-8. osztály
Földrajz 7-8. osztály

Állampolgári ismeretek 8. osztály

Dráma és színház 8.osztály

A tagintézmény keresztyén jellegéből adódó tantárgyak oktatása

A Hit- és erkölcstan tantárgy oktatása 1. osztálytól 8. osztályig heti 2 órában történik. A református felekezetű tanulók református, a más felekezetű (római katolikus, görögkatolikus) tanulók felekezetüknek megfelelő hitoktatásban részesülnek órarendbe épített tanítási órákon. (2005. évi II. tv. 31.§ (3))
Egyházi ének tantárgy oktatása az 4. és 5. évfolyamon heti 1-1 órában, értékelése önálló érdemjeggyel történik. (2005. évi II. tv. 31.§ (3))

A kerettanterv tantárgyait és kötelező alap és szabadon választható óraszámait az alábbi táblázat tartalmazza:

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatban a szabadon tervezhető órák kerültek bejegyzésre																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	1	5	1	4		4		3	1	3	
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	3	1	3	1
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret											1	1				
Etika/hit és erkölcstan	1		1		1		1	1	1	1	1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2					
Kémia													1		2	
Fizika													1		2	
Biológia													2		1	
Földrajz													2		1	
Első élő idegen nyelv							2		3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház															1	1
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki									1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2

Rendelkezésre álló maximális órakereten túli órák száma																
Hit és erkölcstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Egyházi ének							1		1							
Összesített óraszám	25		25		25		27		30		29		31		31	

Tantárgyi heti óraszámok alsó tagozaton, 1-4. évfolyamon

Óraterv – 1–4. évfolyam					
Tantárgyak		**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom		**8**	**8**	**6**	**6**
	Magyar irodalom/olvasás	*4*	*4*	*3*	*3*
	Magyar nyelv/írás	*4*	*4*	*2*	*2*
	Magyar nyelv/fogalmazás	-	-	*1*	*1*
Idegen nyelv		-	-	-	**2**
Matematika		**5**	**5**	**5**	**5**
Hit és erkölcstan		**2**	**2**	**2**	**2**
Környezetismeret		-	-	**1**	**1**
Ének-zene		**2**	**2**	**2**	**2**
Vizuális kultúra		**2**	**2**	**2**	**1**
Digitális kultúra		-	-	**1**	**1**
Technika és tervezés		**1**	**1**	**1**	**1**
Egyházi ének		-	-	-	**1**
Testnevelés		**5**	**5**	**5**	**5**
Összes heti óra		**25**	**25**	**25**	**27**

Tantárgyi heti óraszámok felső tagozaton, 5-8. évfolyamon

Óraterv – 5–8. évfolyam					
Tantárgyak		**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom		**4**	**4**	**4**	**3**
	Magyar irodalom	*2*	*2*	*2*	*2*
	Magyar nyelv	*2*	*2*	*2*	*1*
Idegen nyelv		**3**	**3**	**3**	**3**
Matematika		**5**	**5**	**4**	**4**
Történelem		**2**	**2**	**2**	**2**
Állampolgári ismeretek		-	-	-	**1**
Hit és erkölcstan		**2**	**2**	**2**	**2**

Természetismeret		**2**	**2**	**-**	**-**
Biológia		**-**	**-**	**2**	**1**
Fizika		**-**	**-**	**1**	**2**
Kémia		**-**	**-**	**1**	**2**
Földrajz		**-**	**-**	**2**	**1**
Ének-zene		**2**	**1**	**1**	**1**
Vizuális kultúra		**1**	**1**	**1**	**1**
Hon- és népismeret		**-**	**1**	**-**	**-**
Digitális kultúra		**1**	**1**	**1**	**1**
Technika és tervezés		**1**	**1**	**1**	**-**
Egyházi ének		**1**	**-**	**-**	**-**
Testnevelés		**5**	**5**	**5**	**5**
Dráma és színház		**-**	**-**	**-**	**1**
Osztályfőnöki		**1**	**1**	**1**	**1**
Összes heti óra		**30**	**29**	**31**	**31**

A kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

ÉVFOLYAM		
1. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
2. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
3. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
4. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
5. évfolyam	Matematika	1 óra
6. évfolyam	Hon és népismeret	1 óra
	Matematika	1 óra
7. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
8. évfolyam	Dráma és színház	1 óra
	Matematika	1 óra

22. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások tananyaga és az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszáma

Egyházi ének

A Magyarországi Református Egyház Zsinata 2005. évi II. törvénye elrendelte az általános iskolák két évfolyamán az egyházi ének-zene oktatását. Az egyházi ének tantárgy legalább két évig rendes tantárgyként, tanrendbe iktatottan heti 1 órában kötelező. Ez az intézményünkben a 4. és a 5. évfolyamon valósul meg.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

T*ankönyv:* az a könyv – beleértve a szótárt, a szöveggyűjteményt, az atlaszt, a kislexikont, a munkatankönyvet, a munkafüzetet, a feladatgyűjteményt – vagy a digitális tananyag vagy a nevelési-oktatási program részét alkotó információhordozó, feladathordozó, amelyet jogszabályban meghatározott eljárásban tankönyvvé nyilvánítottak.

A taneszköz: a nevelési-oktatási intézményben a pedagógiai programban foglaltak alapján és annak végrehajtására szolgáló szemléltető, a nevelés-oktatás céljait szolgáló pedagógiai szakmai eszköz.

A tankönyvellátás állami feladat. A tankönyvellátás rendszerének működtetéséért az oktatásért felelős miniszterfelelős.

Az iskola az iskolai tankönyvrendelés keretében a Nat szerinti kerettantervi tantárgyhoz, témakörhöz kizárólag a tankönyvjegyzéken szereplő tankönyvek közül választhat.

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket. Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

- Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.
- A tankönyvrendelés elkészítését az iskolában működő szakmai munkaközösségek koordinálják. A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

a) pedagógusaink a tankönyvválasztásnál a tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvekből választanak;

b) a tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott kerettantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak;

c) a pedagógiai munka egysége és az iskolán belüli átjárhatóság biztosítása érdekében azon tanulók számára, akik az adott tantárgyat az adott évfolyamon azonos tanterv szerint tanulják, egységesen ugyanazt a tankönyvet kell megrendelni.

d) tananyagának elrendezése logikus, szemléletes legyen, a tananyag elsajátítása és megértése érdekében jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen;
e) adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre: a tehetséggondozásra, illetve segítse a felzárkóztatást;
f) a különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását, adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatásra;
g) alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására, segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését;

A taneszközök és felszerelések beszerzéséről a szülő gondoskodik. Azt első évfolyamra beiratkozó tanulók szüleit a beiratkozás alkalmával tájékoztatjuk a szükséges taneszközökről és felszerelésekről.

A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskola aulájában elhelyezett listán, írásban tájékoztatjuk a szülőket.

22. A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.
- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával.
- Egyénre szabott helyes tanulási módszerek kialakítása.
- Az iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet, magáért másokért valófelelősség kialakítása.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Tanulásszervezési technikák kialakítása a teljesítmények növelése érdekében.
- Tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- Kulcskompetenciák megalapozása együttműködési készség fejlődése, a tanulói tudás megalapozása.
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása, helyes magatartás-formák megismertetésével és gyakoroltatásával.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával, a mentális képességek célirányos fejlesztésével, az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása.
- Felkészítés pályaválasztásra, pályaorientációra. az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

Tanulási környezet kialakítása

- A tanulásra használt helyiségeket, osztálytermeket lehetőség szerint úgy biztosítsuk, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek. A tantermek berendezése illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsünk tanulóink számára.
- Biztosítjuk, hogy a tanulóink a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket, internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe.
- A tanulók értékelését az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva végezzük, a tanulók emberi méltóságának tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével valósítjuk meg.
- A pedagógusaink a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat alkalmazzák, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű és tanulási környezet megteremtéséhez;
- A tanulóval szemben támasztott elvárásaink egyértelműek, a tanulóink ismerik a mérési stratégiákat mert már tanulási folyamat elején ismertetjük az velük;

- Törekeszünk olyan iskolai légkör megteremtésére, ahol a tanulóink szívesen tanulnak, a bizalom fenntartása biztosított;
- A több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul, feladatunk a közös céljaink szem előtt tartása.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek
Alapelv:
- a tanulók közti különbözőségeket a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintjük.
- Olyan fejlesztési célokat jelölünk ki,amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez.
- A tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte megtervezését végezzük.

Biztosítjuk;
- a tanulás egyéni lehetőségeit,
- a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat,
- enyhítjük a hátrányok hatásait igyekszünk kiküszöbölni azokat.

Kiemelten fontosnak tarjuk a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhoz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

Hátránykompenzálás:
Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége, amely különösen igaz a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén.

A pedagógusaink munkáját fejlesztőpedagógusok támogatják, akiknek szerepe a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztására épülő, egymást segítő szakmai tevékenység. A közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében, amely nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége.

A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját. A habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül.

A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanulók szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárásokat (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazunk.
A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése során pedagógusaink rendelkeznek a megfelelő szemléletmóddal és kompetenciákkal.
Pedagógusaink ismerik a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokféleségé és alkalmazzák azokat.

23. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A módosított Nat alapján a 2020/2021. tanévtől a mindennapos testnevelés megszervezhető:
- heti 5 testnevelés óraként, amelyben heti 2 óra lehet;
- úszás,
- sportolással iskolai sportkörben,
- a tanuló kérelme alapján - sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenységgel.

Iskolai sportkör
Az iskolai sportköri foglalkozásokat a testnevelő tanárok vezetik. Munkájukat a munkaköri leírásuk alapján végzik. A sportköri foglalkozások szakmai programja az intézmény éves munkatervének a része.

Az iskolai sportkör működési rendje:

Sportköri foglalkozás:
Ezeket meghirdetett formában, felügyelettel, dokumentálható módon, minden gyereknek biztosítani kell.

Az iskolai sportkör és az iskolavezetés kapcsolatának formája, rendje:
A könnyített testnevelés és a gyógytestnevelés szervezése
A tanuló az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés órára kell beosztani.
A könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés órát, lehetőség szerint, a többi tanulóval együtt, azonos csoportban kell szervezni.
Az orvosi szűrővizsgálatot május 15-éig kell elvégezni, kivétel, ha a vizsgálat oka később következik be.
Az orvos által vizsgált tanulókról az iskolának nyilvántartást kell vezetnie, amelyben fel kell tüntetni a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét.
A könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelés óra vagy az iskola által megszervezett külön foglalkozás keretében úgy kell biztosítani, hogy a minden-napos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon.
Ha a tanuló a szakorvosi javaslat alapján a testnevelés órán is részt vehet, akkor számára is biztosítani kell a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelés órákon való részvételnek együttesen kell elérnie a heti öt órát, ezek arányára a szakorvos tesz javaslatot.

Fel kell menteni a tanulót a testnevelés órán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem.

23. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A tanulók tantárgyválasztása

1.Az iskola igazgatója minden tanév februárjában az osztályfőnökök közreműködésével szülői értekezleteken a szülőket, illetve osztályfőnöki órákon áprilisban a tanulókat értesíti a következő tanévben választható tantárgyakról, Kiskorú tanuló esetén a szülő, a tizennegyedik életévét betöltött tanuló esetén a szülő és a tanuló közösen minden év május 20-ig írásban adhatja le a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését az osztályfőnöknek.
2. Az iskolába újonnan beiratkozó tanuló, illetve a szülő a beiratkozáskor írásban adhatja le a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését az iskola igazgatójának.
3. A tanuló, illetve a szülő az adott tanév kezdetéig az igazgató engedélyével írásban módosíthatja a tantárgyválasztással kapcsolatos döntését.

A nyelvoktatásra vonatkozó külön szabályok:

- Iskolánkban a tanulók 2. osztálytól angol nyelvi oktatásra jelentkezhetnek.
- A felső tagozaton 22 fős osztálylétszám fölött csoportbontásban vesznek részt az órákon.

A tanulók, a tanulmányi eredményük és a nyelvet tanító szaktanárok véleménye, illetve szükség esetén nyelvi szintfelmérő vizsga eredménye alapján – lehetőleg egységes, közel azonos létszámú csoportok kialakítását figyelembe véve- kerülnek a csoportokba, illetve félévente kérhetik az adott nyelv másik csoportjába való átvételüket.
Az átjelentkezési szándékot a félév, illetve a tanév vége előtt legalább 15 nappal írásban kell jelezni az igazgatónak. A csoportok közötti átjelentkezés esetén a szükséges tankönyvekről a tanulónak önállóan kell gondoskodnia.

A pedagógusválasztás szabályai

Az intézmény külön lehetőséget nem ajánl fel a pedagógusválasztással kapcsolatban. A mindenkori tantárgyfelosztásban szereplő szakos tanítás kritériumainak megfelelő beosztás kötelező.

Humán (dráma) irányultságú osztály képzés struktúrája, tartalma:

Az intézményben működő iskolaotthonos oktatás is lehetőséget kínál arra, hogy a nem kötelező (választható) időkeretet még tartalmasabban használhassák ki a gyerekek. /1993. évi LXXIX. tv. 52. § (7) bek./
Az alsó tagozaton a művészeti órák jól beépülhetnek a mindennapok rendszerébe. A tantárgyi órák közötti önálló és differenciált órák terhére 1. és 2. évfolyamon heti 1 óra drámajáték óra kerül megtartásra. A Szatmár Alapfokú Művészeti Iskola táncpedagógusa heti 1 óra néptánc-oktatásban részesíti a humán tagozat tanulóit.

3.- 4. évfolyamon 2 óra drámajáték óra kerül megtartásra a tantárgyi órák közötti tanulószoba terhére, mely magába foglalja az ének, tánc, mozgásfejlesztését.

Felső tagozaton a tanórán kívüli foglalkozáson részesülnek a drámajáték foglalkozásban.
A dráma tagozatos osztályokban a helyi tantervben megfogalmazott tananyagtartalmak (magyar irodalom, ének-zene, testnevelés) kiegészül a drámajáték elemeivel.

Az intézmény anyagi támogatást nyújt a dráma tagozatos tanulók és kísérő pedagógusaik számára színház-, hangverseny-, múzeumlátogatások, szakmai rendezvényeken, versenyeken, fesztiválokon, művészeti táborokban való részvétel során.

Reál (informatika) irányultságú osztály képzési struktúrája, tartalma:

Az egymásra épülő féléves modulok során a LEGO Education által fejlesztett, egyre összetettebb robotprogramozási platformokat használjuk (WeDo 2.0, majd a Boost és a Mindstorms).

Az alsó tagozatosok számára a kezdő szint: R1 modul
A Mini-Digi-nek nevezett foglalkozás az alsó tagozatosok egésznapos oktatási rendszerébe épül be a tantárgyi órák közötti önálló és differenciált órák terhére.

1-4. osztályig heti 1 óra foglalkozáson vesznek részt a tanulók.
Az általános tantervű osztályoknak 3. osztálytól induló digitális kultúra tantárgy tananyagtartalma kiegészül a robotika alapjaival, a programozás oktatásával.

A reál tagozat tematikája az alsó tagozaton:
1-2. osztály:
- ismerkedés az informatika teremmel, szabályok ismertetése (mit szabad és mit nem?)
- ismerkedés az eszközökkel (elméletben és gyakorlatban)
- rajzkészségek fejlesztése (Paint program)
- ismerkedés az algoritmizálás alapjaival (algoritmizáló készség, gondolkodás, logika, memória fejlesztése informatikai eszközökkel)
- ismerkedés Scottie Go! programmal
- ismerkedés a Imagine Logo programmal

3-4. osztály:
- ismerkedés az informatika teremmel, szabályok ismertetése (mit szabad és mit nem?)
- a tanult ismeretek felelevenítése
- ismerkedés az algoritmizálás alapjaival (algoritmizáló készség, gondolkodás, logika, memória fejlesztése informatikai eszközökkel)
- Imagine Logo program (teknőcrejtvények, utak tervezése)
- rajzkészség, finommotorika, gondolkodás fejlesztése

Követelmények a 4. osztály végére:
- ismerje a számítógép üzemeltetésének rendjét
- ismerje és tartsa be az egészség-, vagyon- és balesetvédelemmel kapcsolatos szabályokat
- tudjon egyszerű folyamatokat algoritmikus elemekre bontani
- ismerje a Logo programnyelv legfontosabb építőelemeit
- tudjon a megismert programokkal egyszerű produktumot (szöveget, rajzot) létrehozni

- ismerjen és értelmezzen egyszerű jeleket, piktogramokat
- ismerje a számítógép legfontosabb részeinek nevét, a legalapvetőbb informatikai fogalmakat
- tudja az alkalmazott programokat elindítani, használni és bezárni
- ismerje az alfanumerikus billentyűzetet, tudja az egeret kezelni
- alapszinten tudjon tájékozódni grafikus környezetben.

Felső tagozaton az elméleti és gyakorlati oktatás kiterjed a robotika mélyebb megismerésére, és „robotok" építésére is sor kerül. Az informatika tantárgy tananyagtartalma többlettananyagot tartalmaz a reál tagozaton tanulók számára.

Az intézmény anyagi támogatást nyújt a reál tagozaton tanulók és kísérőik számára különböző szintű versenyeken, szakmai bemutatókon való részvételéhez. Támogatást nyújt (kölcsönözhetőség) a tagozaton tanuló diákok számára megfelelő digitális eszköz beszerzésére, használatára.

24. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a diák és a szülők számára azt, hogy:

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- a felmerülő problémákat időben észrevegyék,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,
- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak

A beszámoltatás, a számonkérésének értékelésének fajtái:

Diagnosztikus értékelés:

- Alapvető funkciója, hogy a tanárt informálja a tanuló felkészültségéről.
- Alkalmazzuk tanítási év elején vagy egy új témakör felvétele előtt a tanulók előzetes ismereteinek felmérésére.

Formatív értékelés:

- Feladata az, hogy visszajelzést kapjon a tanuló arról, hol tart, mit tud és mit nem tud, vagyis segítse a tanuló önértékelését.

Szummatív értékelés:

Feladata: hogy összegezze, lezárja a tanulási ciklust, tehát a folyamat végén alkalmazzuk.

Elvei:

- Az értékelés, minősítés mindig előremutató legyen, soha ne megbélyegző.
- Lényeges feladatnak kell tekinteni a tanulói önértékelés rendszerének kialakítását.
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.

Feladatai:

- a tanulócsoportok eredményeinek viszonyítása általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez,
- a következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára,
- a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás témáinak kijelölése,
- a tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez,

- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.
-

A tanuló tanulmányi teljesítményének ellenőrzési és értékelési rendszere

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.
A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a következők szerint történik:

- Az 1. évfolyamon félévkor és tanév végén, valamint a 2. évfolyamon félévkor minden tantárgy esetében szöveges minősítést alkalmazunk.

A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

KIVÁLÓAN TELJESÍTETT
JÓL TELJESÍTETT
MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL

Szöveges minősítés tartalma: az alsós nevelők által összeállított szöveges minősítési lap alapján történik (mellékletben)

- Év közben az 1. és 2. évfolyamon a tanulók munkáját minden tantárgyból érdemjeggyel is, pontozással is és felmérők esetében a %-ok meghatározása mellett szövegesen is értékeljük.
- Az 2. évfolyam második félévében és a magasabb évfolyamon a tanulók munkáját minden tantárgyból érdemjegyekkel értékeljük.
- A második évfolyamon, a tanév végén, valamint a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktantárgyat tanító nevelők.

Teljesítmény	Érdemjegy
0 – 29%	Elégtelen (1)
30 – 49%	Elégséges (2)
50 – 74%	Közepes (3)
75 – 89%	Jó (4)
90 – 100%	Jeles (5)

Szöveges értékelés átváltása:

Teljesítmény	Érdemjegy
0 – 29%	Felzárkóztatásra szorul **Elégtelen (1)**
30-49%	Felzárkóztatásra szorul **Elégséges (2)**
50 -74%	Megfelelően teljesített **Közepes (3)**
75 – 89%	Jól teljesített **Jó (4)**
90 – 100%	Kiválóan teljesített **Jeles (5)**

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.
Az év végi osztályzat az évi összteljesítményt értékelje, és ne a jegyek középarányosaként jelentkezzen!
Abban az esetben, ha az év végi osztályzat lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület tájékoztatást kér az érdekelt pedagógustól, ennek okáról.
Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.
Az év végi osztályzat az évi összteljesítményt értékelje, és ne a jegyek középarányosaként jelentkezzen!
Abban az esetben, ha az év végi osztályzat lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület tájékoztatást kér az érdekelt pedagógustól, ennek okáról.
A tantárgyak értékelése a naplóban félévkor zöld színnel, év végén piros színnel, számjeggyel történik.

Az értékelés formái

Funkció	Lényege	Időpont	Alap	Szóbeli és írásbeli formái	Gyakoriság
Formatív.	Formál (felismer).	Folyamat közben.	kritérium orientált.	Írásbeli feleletek. Feleltetés. Röpdolgozat Óra eleji	Alkalomszerű. Alkalomszerű. Alkalomszerű

				kérdések Házi feladat	. Alkalomszerű . Alkalomszerű .
Szummatív.	Minősít (megállapít).	Folyamat végén	Normaorient.	Témazáró. Felmérő. Szóbeli és írásbeli beszámoló. Szintfelmérő.	Témazárás után. Félévkor és év végén. 6. és 8. év végén Év végén.
Diagnoszti-kus.	Elemez (le-ír).	Folyamat elején és végén.	Kritériumor. Normaorient.	Szintfelmérő. Külső mérések	Tanév elején Ütemterv alapján

A tanuló teljesítményének és előmenetelének értékelése

A szaktanár figyeljen arra, hogy a félévi érdemjegyek száma a heti óraszámnál legalább 2-vel legyen több!

Az értékelés legyen folyamatos

- visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében,
- jelzés a szülőknek a diák adott tantárgybeli előmeneteléről.

A folyamatos értékelés fajtái:

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (készségtárgyak teljesítményének értékelésére),
- írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok),
- szülőknek üzenő füzet vagy elektronikus napló útján küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy – esetleg – a kiemelkedően jó teljesítményért.
- félévi és tanév végi

Az ellenőrzés fajtái

- szóbeli feleltetés (az előző tanítási órán feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdések adott válaszok alapján),
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- önálló kiselőadás (egy adott téma önálló feldolgozása és előadása)
- óraközi munka (az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége)

Írásbeli számonkérési formák:

- írásbeli felelet (egy anyagrészből),
- beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
- röpdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból),
- dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),
- témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő).
- a tanuló produktumának (pl.: rajz, technika órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása) ellenőrzése.

Minden évfolyamon minden tantárgyat minősítünk.
Év közben a tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön, valamint az elektronikus naplón keresztül.

Az értesítő könyv, illetve az elektronikus napló bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

Az iskola az osztályzatról a tanulót és a tanuló szülőjét félévkor értesítőben, év végén bizonyítvány útján értesíti.
Év végi osztályzatoknál a kiemelkedően teljesítő tanuló **szaktárgyi dicséretben részesíthető**.

Mentesítés az értékelés alól
A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti:

- az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és e helyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő,
- egyes tantárgy tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

Egyéni munkarend

- Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése**, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető.**
- Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, **a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető.**
- Az OH dönt arról, hogy a tanuló a tankötelezettségének egyéni munkarend keretében tehet eleget.
- **Az eljárás során a** OH **megkeresheti a gyámhatóságot, a gyermekjóléti szolgálatot, az iskolaigazgatót, gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő tanuló esetén a gyermekvédelmi gyámot**.
- A külföldi tanulmányok alatt a tanuló magyarországi tanulói jogviszonya szünetel, kivéve, ha tanulmányait egyéni munkarenddel rendelkezőként Magyarországon folytatja.
- **A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.**
- **Az egyéni munkarenddel rendelkezőt – az iskolában vagy azon kívül folyó gyakorlati képzés kivételével – az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni.**
- **A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség** vagy a **sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére** az iskolának tanulónként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre.
- **A sajátos nevelési igény miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanulók esetében az e bekezdésben meghatározott időkereten belül kell biztosítani az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat**. Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható.

A magatartás és a szorgalom helyi minősítésének elvei

Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk minősítése. A minősítési rendszerrel célunk az egységes szemléletű értékelés megvalósítása.

A magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei és célja

- Segítse az iskola nevelés- oktatás folyamatát;
- Segítse a tanulók önértékelésének fejlődését;
- Személyre szabott legyen;
- Vegye figyelembe a gyermek fejlődését.

1. A minősítés formái:

A tanuló magatartásának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).
A tanuló szorgalmának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).
Félévkor a minősítés a naplóba és az ellenőrző könyvbe csak számmal kerül be, az év végén a naplóba és a bizonyítványba a fenti egyszavas minősítéseket kell beírni.

2. A minősítés eljárásrendje:

- Az osztályfőnökök havonta értékelik a tanulók magatartását és szorgalmát, kikérve az osztályban tanító pedagógusok, szaktanárok véleményét. Az osztályzatok a tájékoztató füzetbe is bejegyzésre kerülnek.
- Az osztályfőnök az általa gyűjtött információk alapján a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az egyes tanulók minősítési fokozatára.
- A minősítések kialakításában az osztályfőnök támaszkodik az osztályban tanító tanárok véleményére, a minősítést megvitatja az osztályközösséggel, valamint az érintett tanulóval.
- Változtatni kell annak a tanulónak a magatartási érdemjegyét, akinek a tanárokhoz, felnőttekhez, társaihoz való viszonya kifogásolható. Vitás esetekben az osztályfőnök véleményének nagyobb súlya van.
- A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján alakul ki az érvényben lévő minősítési fokozatok alapján.
- Az első félévben az első időszakban-, a tanév végén az egész tanévben mutatott magatartást és szorgalmat értékeljük.
- A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.
- A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.
- Az értékelés alapelveit, az egyes minősítések feltételeit az osztályfőnök a tanulókkal az év elejei első osztályfőnöki órákon, a szülőkkel a tanév első szülői értekezletén ismerteti.

1. A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei

Magatartáson értjük a tanuló:

- Iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát,
- önmagához való viszonyát,
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban,
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályainak betartását,
- a közösség érdekében végzett tevékenységét,
- viselkedését, hangnemét, beszédkultúráját, önfegyelmét.

„Példás" az a tanuló, aki:

- magatartása, cselekedetei elismerést váltanak ki társaiból, tanáraiból
- felelősséget vállal tetteiért

- tiszteli és elismeri mások értékeit, jóindulattal segíti társait, aki tudásával, a közösségben elért helyzetével soha nem él vissza
- a nyelvi fordulataiban kerüli a durva, trágár kifejezéseket
- képes kulturáltan fellépni saját maga és szűkebb környezete érdekében
- szívesen vállal munkát osztálya, iskolája, közössége érdekében
- ügyel környezete rendjére, tisztaságára, szándékosan nem okoz kárt
- betartja az iskola házirendjét
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása

„Jó" az a tanuló, aki:

- a példás magatartás követelményeinek javarészt megfelel, de cselekedeteit, ítéleteit időnként az indulat vezérli
- a házirendet betartja
- tiszteli a felnőtteket, társait
- trágár, durva kifejezéseket nem használ
- feladatait becsülettel elvégzi, de a közösségért vállalt munkára önként csak ritkán vállalkozik, a rábízottakat tőle elvárható módon teljesíti
- az osztály vagy az iskola közösségi munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- ügyel környezete rendjére, tisztaságára, szándékosan nem okoz kárt
- nincs írásbeli intője vagy megrovása

„Változó" magatartású az a tanuló, aki:

- cselekedetei következményeit nem képes felismerni, így az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- játékban gyakran vét a szabályok ellen, közösségi munkájában sokszor udvariatlan, durva
- sérelmeit időnként önbíráskodással torolja meg
- az órai munka során nem kellő figyelemmel dolgozik, időnként mással foglalkozik
- ha feladattal bízzák meg, azt elvégzi, de nem kellő figyelemmel
- környezete rendjéért keveset tesz, vagy nem érdekli
- a viselkedési szabályokat csupán úgy tudja betartani, ha gyakran figyelmeztetik rá
- igazolatlanul mulasztott
- osztályfőnöki intője van

„Rossz" a magatartása annak a tanulónak, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti, nem tudja és nem is akarja betartani az iskolai házirendet
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- szándékosan rongálja környezetét
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt
- több szaktanári figyelmeztetést kap, illetve van osztályfőnöki megrovása, vagy ennél magasabb fokú büntetése
- A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

2. A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

- Szorgalmon értjük a tanuló:
- tanulmányi munkához való viszonyát,
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát,
- önálló feladatainak elvégzésének minőségét,
- rendszeretetét, pontosságát, felszerelésének rendben tartását,
- aktivitását.

„Példás" szorgalmú az a diák, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is. és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként vesz részt
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

„Jó" a szorgalma annak a diáknak, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vállal, de az ilyen jellegű megbízást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

„Változó" a szorgalma annak a diáknak, aki:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkája figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik

„Hanyag" a szorgalma annak a diáknak, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait folyamatosan nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek l
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi, vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A magatartás és szorgalom megítélésekor mindig figyelembe kell venni a gyermek életkörülményeit és képességszintjét!

25. Magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket

sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Az évfolyam megismétlése nem tagadható meg abban az iskolában, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

A tanuló kérésére az iskola igazgatója köteles segítséget nyújtani ahhoz, hogy a tanuló a megkezdett tanulmányait másik iskolában folytathassa.

A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszáz-ötven tanítási órát, egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a szülő felé az értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyam ismétléssel folytathatja.

Osztályozó vizsga letétele után folytathatja tanulmányait az egyéni munkarend szerint tanuló és az a tanuló, akinek engedélyezték, az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

A tanuló bizonyítványának kiadását az iskola semmilyen indokkal nem tagadhatja meg.

26. Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A megvalósulás módja a sokoldalú személyiségfejlesztésen és az egyéni képességfejlesztésen alapul.

Csoportbontások: informatika, felső tagozaton idegen nyelv (heti 3 órában), matematika (heti 1 órában) magyar irodalom 5-6. évfolyamon (heti 1 órában) 22 fős osztálylétszámtól (amennyiben a szakos ellátottság lehetővé teszi)

A csoportok kialakítása heterogén, de a szaktanár a mindenkori csoportösszetétel függvényében saját belátása szerint változtathat. A csoportok átjárhatóak.

A 8. évfolyamon első félévben középiskolai felvételi előkészítő foglalkozásokra lehet jelentkezni matematika és magyar tantárgyakból, második félévben középiskolai előkészítőt tartunk. Az alsóbb évfolyamokon jelentkezés és igény alapján hirdetünk szakköröket és felzárkóztató foglalkozásokat. Heti 1 órában énekkar és iskolai sportkör működik.

27. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A köznevelés érvényre juttatja a nemzetiségek kulturális autonómiájának megfelelő oktatási érdekeket.
Mátészalkán három nemzetiségi önkormányzat működik: a német, roma, román nemzetiség.
A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény hatályba lépése miatt megszűnik a nemzeti, illetve az etnikai kisebbség fogalma, helyükbe egységesen a *nemzetiség* kifejezés lép.
A nemzetiségek kultúrájának megismerését integráljuk a következő tantárgyak tananyagaiba:

- Magyar nyelv
- Magyar irodalom
- Ének-zene
- Rajz és vizuális kultúra
- Technika és életvitel
- Testnevelés, sport
- Hit- és erkölcstan
- Környezetismeret
- Ember és társadalom
- Hon- és népismeret
- Osztályfőnöki
- Természetismeret
- Földrajz

A tananyagok közé integrálódnak a következők:

- a nagy történelmi sorsfordulók a nemzetek életében
- a nemzetiségek eltérő kultúrájának megismerése,
- életvitelének, szokásainak megismerése,
- hagyományainak a megismerése,
- a népi kultúra, a mesterségek bemutatása,
- az identitástudat kialakítása, fejlesztése.

28. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elve, programok és tevékenységek

Egészségnevelése program keretében megvalósuló tevékenységeink:

- Mindennapi testnevelés keretében biztosítjuk tanulóink számára a testi-lelki fejlődésükhöz szükséges mozgási lehetőséget.
- Házirendünkben megfogalmazzuk a gyermekek tanóra közti szünetekben való szabadlevegőn tartózkodásának szabályai.
- Az óraközi szünetekben alapos szellőztetésre hívjuk fel a figyelmet.
- A tantermek bútorzatának cseréjénél megfelelő ergonómiai tulajdonságú székeket, padokat szerzünk be.
- A víz- és föld világnapján előadást, filmvetítéseket, vetélkedőt rendezünk.

Kapcsolat a fogorvossal.

- Minden osztály félévente fogászati ellenőrzésen vesz részt.
- Előadást szervezünk a fogorvos bevonásával a helyes fogápolásról.

Kapcsolat a gyermekorvossal.

- Az évente szükséges egészségügyi szűrések és oltások lebonyolításában közreműködünk.
- Tanulóink hiányzásait, a hiányzások igazolásait megbeszéljük.
- Az iskolaorvos véleményét figyelembe vesszük a tanulók terhelhetőségét illetően.

Kapcsolat a védőnővel

- Támogatjuk a védőnő rendszeres ellenőrzéseit.
- Igény szerint biztosítjuk a tisztasági ellenőrzés személyiségi jogokat figyelembe vevő körülményeit (tetű).
- A testi fejlődést regisztráló méréseknek helyet és időt biztosítunk.
- Igénybe vesszük a védőnő szakértelmét az egészséges életmódról, a serdőlőkor problémáiról, a mentálhigiénés témákról szóló előadások tartására (lehetőség szerint osztályfőnöki órák keretén belül).

Kapcsolat a körzeti védőnői szolgálattal.

- Minden évben előadás keretén belül a felnőtté válás problematikájáról előadást szervezünk a 8. osztályos tanulóink számára.
- A különféle egészségügyi termékeket gyártó cégekkel fennálló kapcsolatainkat fenntartjuk, az általuk hirdetett vetélkedőkre felhívjuk tanulóink figyelmét.
- Az egészségnevelési programunk részét képezi a helyi iskolaorvosi szolgálattal közösen aláírt munkaterv (a munkatervet a programhoz mellékeljük).
- Iskolánk nyitott a település lakossága előtt is, évente a véradó állomással közösen véradó napot szervezünk, melynek keretében a felnőtt lakosság részére a védőnő közreműködésével szűrővizsgálatokat szervezünk.

29. Az iskola környezeti nevelési elvei

„És látá Isten, hogy minden, amit teremtett vala, ímé igen jó.” (I Móz. 1, 31)

A környezeti nevelés célja:

- A környezeti nevelésben kiemelkednek a természettudományos tantárgyak. Ezek keretében ismerik meg tanulóink, hogyan lehet képes nemzedéke a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására.
- Fontos, hogy tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődjenek, akik felelős elkötelezettséget vállalnak tetteikben.
- Konkrét hazai példákból ismertessük meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként környezeti válságjelenségek mutatkoznak.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetenciák fejlesztésének összehangolása a környezeti nevelési programmal.
- Fontos, hogy a tanulók meglássák a természet értékeit, szépségét, kötelességüknek érezzék annak megőrzését, hogy érzékennyé váljanak környezetük állapota iránt, és képesek legyenek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére, a környezetkímélő magatartásformák beépítésére életvitelükbe.

Az iskolai környezeti nevelés törvényi háttere:

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. A törvény kimondja, hogy az oktatás során állatkísérletek elvégzésére a diákokat nem lehet kötelezni.
A Hulladékgazdálkodásról szóló törvény kimondja, hogy a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik.

A környezeti nevelés feladata:

- Az Isten által teremtett világ értékeinek felismerése és felelősségteljes megóvása.
- A gyermekek felkészítése környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.
- Megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolat megalapozása és megerősítése az élő és az élettelen környezettel.
- A környezeti megismerése szándékának és képességének kifejlesztése.
- Az igény felkeltése a tanulókban és képessé tételük: a környezet változásainak, jelzéseinek a felfogására, összefüggő rendszerben történő értelmezésére, a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére, a problémák megkeresésére, okainak megértésére, kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ez által, a lehetséges megoldások megkeresésére, az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben, a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.

Helyzetkép, helyzetelemzés

Az iskola épülete, az udvar, a sportpálya megfelel a környezet és egészségvédelmi követelményeknek. Az osztálytermek, folyosók tágasak, világosak, energiatakarékos, a szemet nem rontó világítótestekkel felszereltek.
Az udvar a szilárd burkolatú rész mellett elegendő fás területtel rendelkezik, amely a természetes környezetet biztosítja és mozgási, pihenési lehetőséget ad. A sportpálya és a játszóudvar megfelelő teret biztosít az egészséges életmód, a rendszeres mozgásra való igény kialakítására.
Az iskola minden pedagógusának és dolgozójának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára.
Feladatunknak tekintjük e területen a munkaközösségek közötti együttműködést.
Az iskola minden diákjának kötelessége, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra!

Irányelvek a környezeti nevelési programhoz
Alapelvek:

- Bibliai alapok, Isten teremtette a világot. Mózes első könyve: A teremtésről.
- A környezetvédelem szemlélet, gondolkodás-és életmód, nem tudomány, és nem pusztán egy önálló program. Szemléletjellegéből adódóan kritikus, az új és jobb megoldások keresésére irányul. A környezeti nevelésnek hitelesnek kell lennie, az iskolában látott és tanult dolgok nem állhatnak ellentétben egymással!

- A környezetvédelem összhangban van az egészség-, a munka- és a természetvédelemmel, továbbá az etikával és az anyanyelv védelmével.
- A bibliai integráció megvalósulása a tantárgyakban segíti a környezeti nevelést is.

További alapelvek, értékek, szemlélet

- Az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése.
- Rendszerszemléletre nevelés.
- Holisztikus és globális szemléletmód kialakítása.
- Fenntarthatóságra nevelés.
- A környezetetika hatékony fejlesztése.
- Érzelmi és értelmi környezeti nevelés.
- Tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés.
- Tolerancia és segítő életmód.
- A környezettudatos magatartás és életvitel segítése.
- Az állampolgári és egyéb közösségi –felelősség felébresztése.
- Az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése.
- Az egészség és a környezet összefüggései.
- Helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések.
- Problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség.
- Globális összefüggések megértése.
- Fogyasztás helyébe életminőség.
- Létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák.

A környezeti nevelés iskolai stratégiája

Az iskolában környezettudatos légkört kell kialakítani, a lehetőségekhez mérten a gyakorlatban is meg kell jeleníteni a környezetvédelmet. A legnagyobb nevelő hatása a látott dolgoknak, példának van. A környezettudatos légkörre lehet építeni célzott környezeti nevelési programjainkat: versenyek, pályázatok, erdei iskolák stb.

A környezeti nevelés tervezésekor és megvalósításánál figyelembe vett szempontok:

- Részt veszünk a különböző környezet-, természet-, és egészségvédelmi versenyeken, vetélkedőkön, pályázatokon;
- Az osztálykirándulásokat felhasználjuk a környezeti nevelésre. Az erdei iskolákat szakmai igényességgel szervezzük;
- Az iskolában kitett reklámok mind a környezeti nevelés, mind a reklámtörvény kívánalmainak feleljenek meg;
- Szelektív hulladékgyűjtési akciókat szervezünk;
- Az iskolai környezettudatosságot be kell mutatni, ki kell hangsúlyozni, modellként kell felhasználni a környezeti nevelésben;
- Életközeli tanulási környezet biztosítása;
- Gazdag eszköztár, játékosság, sokszínű tevékenységrendszer biztosítása;
- „Zöld Hónap” programjai a Víz Világnapjától a Föld Napjáig;
- Ökoiskolaként az „Örökös Ökoiskola” cím kritériumának való megfelelés;

Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei

Testnevelés:

- A tanulók fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják egészséges testi fejlődésüket.
- Legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében.
- Értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes.
- Igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek.
- Sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat (pl. méta, karikahajtás, gólyalábazás, zsákban futás) tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását.

Magyar nyelv és magyar irodalom

Általános iskola-alsó tagozat (6-10 év).

- A tanulók ismerjék meg közvetlen természetes-és mesterséges ember alkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (mesék, mondákat, népdalokat és verseket).
- Egy táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket, alkalmazva érzékeltessék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során.

Általános iskola- felső tagozat

- A tanulók ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását és mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben.
- Törekedjenek az anyanyelv védelmére.
- Sajátítsák el a média elemzésének technikáit, tudjanak disputát folytatni.
- A tanulókban alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést.
- A környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.

Történelem:

- A tanulók értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet (Móz. 1-2.).
- Tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására.
- Ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete.
- Értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Idegen nyelv:

- A tanulók váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével.
- Legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit.

- Ismerjék meg más népek ilyen irányú tevékenységeit, valamint az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit.
- Legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projektmunkában választ keresni, állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön.
- A tanulóban alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben, fejlődjön az idegen nyelvi kommunikációképessége és fedezzék fel ennek lehetőségét.

Matematika:

- A tanulók váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket a tantárgyon belül alkalmazzák.
- Legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésre, elemzésére statisztikai módszerek segítségével.
- Tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni.
- Logikus gondolkodásuk, a szintetizáló és a lényegkiemelő képességük fejlődjön.
- Tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait.
- Váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására.
- Ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni.
- Legyenek képesek reális becslésekre.
- A tanulóban alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás, alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségek.

Fizika, technika:

- A tanulók váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára, ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatásokat (sugárzások, zaj, rezgés).
- Ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat,
- Tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra.
- Mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni.
- Ismereteik birtokában, tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak.

Földrajz:

- A tanulók szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről, érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit.
- Ismerjék meg a világ globális problémáit, ismerjék meg és őrizzék a természeti, és ember alkotta táj szépségeit.

Biológia:

- A tanulók ismerjék meg a globális és a helyi környezeti problémát és azok megelőzései, illetve mérséklési lehetőségeit.
- Ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet.
- Ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti –működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket.
- Ismerjék meg környezet-egészségügyi problémákat.

- Legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére, sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.
- A tanulókban alakuljon ki ökológiai szemléletmód.

Kémia:

- A tanulók rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel, törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására.
- Legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére,
- Értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.

Ének-zene:

- A tanulók ismerjék fel a természeti, ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát, ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait.
- Fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban, vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét.
- Tudják, hogy az élő, ill. élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek.

Rajz és vizuális kultúra:

- A tanulók ismerjék fel a természeti, ill. művészeti szépség rokonságát és azonosságát, ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit.
- Ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás, a fenntarthatóság egyik alappillére; tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira.
- Ismerjék a természetes alapanyagok használatát.
- Legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak
- megfelelően elemezni.
- Legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően.
- Ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre.
- Kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben	Nem hagyományos tanórai keretben	Tanórán kívül
tantárgyakban (biológia, környezetismeret, földrajz, természetismeret, kémia) • egyéb tantárgyakban rejlő lehetőségek kiaknázása történelem, rajz, • osztályfőnöki órákon	• A nyári ökológiai és természetvédelmi táborok kínálta lehetőségeket felkutatjuk és tanulóinknak nyári programként ajánljuk •tanulmányi kirándulások •projektmódszer alkalmazása (környezeti neveléssel kapcsolatos témák feldolgozása) Nemzeti Parkok élővilága •versenyek, vetélkedők (városi, területi, megyei és országos	•versenyek, vetélkedők (kupakgyűjtés, takarítás stb.) •jeles napok, a környezeti neveléssel kapcsolatos világnapok megtartása, akciók szervezése •gyűjtési akciók megszervezése •kiállítások szervezése: rajz, fotó, egyéb előadások szervezése (tanárok, diákok, szülők körében)

	versenyeken való részvétel)	• Zöld Hónap

A környezeti nevelés módszerei

Játékok:

- Szituációs játékok, memóriafejlesztő játékok,
- Érzékelést fejlesztő játékok,
- Kapcsolatteremtő játékok, drámapedagógiai eszközök

Projektmunka:
kreatív feladatok, közösségépítés, művészi kifejezés
Terepgyakorlatok:
iskolán belül, környezetünkben, városunkban, erdei iskolai terepen

A környezeti neveléshez szükséges tárgyi és szellemi erőforrások
Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan frissíteni, pótolni kell a környezeti nevelés szakkönyvtárát és kialakítani a multimédiás eszköztárat. Az erdei iskolai programok, és a nyári táborok számára megfelelő számban kell biztosítani a biológiai és kémiai vizsgálatokhoz szükséges eszközöket, vegyszereket. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök, és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés speciális eszközigénye.

Humán erőforrások	**Feladat, szerepkör**	**Erősségek**
Iskolavezetőség	Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli az ilyen tevékenységet. Anyagi forrásokat teremt. Ösztönző rendszert dolgoz ki. Aktívan részt vesz az egyes programokban,	Hiteles személyek pedagógusok és a diákság számára. Hasznosítható kapcsolatrendszer.
Tanárok	Kidolgozzuk és a tantárgyakba beépítve tanítjuk az egyes környezeti tartalmakat.	Valamennyi pedagógus elfogadja, hogy minden tanár feladata a környezeti nevelés.
Osztályfőnöki közösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozunk az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával.	Lehetőség van az aktualitások azonnali megbeszélésére.
Adminisztratív dolgozók	Támogatják a tanári munkát az egyes programok hátterének biztosításával.	Részt vállalnak a szelektív hulladékgyűjtésben, takarékosságban,

		környezetbarát irodai eszközök beszerzésében.
Technikai dolgozók	A programok tárgyi feltételeinek biztosítása, világítási hálózat karbantartása,	Zöldesítési program, szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás, lombgyűjtés az udvaron
Diákok	A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kutatások és kezdeményezések	Valamennyi diák érintett, nagy a jelentősége a helyi értékek felkutatásának, partnerség a felnőtt résztvevőkkel. A fő hangsúly a szemléletformáláson van.
Szülők	Előadások tartása, szemléltetőeszközök gazdagítása, anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása.	Tevékeny részvétel a programokban, az ő szemléletük is formálódik, a környezeti nevelés túlmutat az iskola falán.

Kommunikáció

Iskolán belüli kommunikáció formái:

- Kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel,
- Házi dolgozat készítése,
- Poszterek készítése és bemutatása,
- Iskolarádió felhasználása híradásra,
- Faliújságon közölt információk készítése

Iskolán kívüli kommunikáció formái:

- Környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napi-heti, ill. módszertani lapokból
- Környezeti problémákról megjelent tudományos cikkek feldolgozása
- Környezetvédelemről szóló rádió-és televíziós hírek feldolgozása, értékelése
- A környezet állapotfelmérésének értékelése, kapcsolatfelvétel az illetékesekkel
- A közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése, jelzése

Az iskola jövőképe a környezeti nevelés tükrében

- Szeretnénk, ha iskolánk olyan intézménnyé válna, ahol a szülő és gyerekek által közösen kialakított iskolaudvaron természetes körülmények között töltenénk együtt az alkalmakat.
- Szeretnénk a belső tereket minél több kihelyezett növénnyel hangulatosabbá tenni.
- A diákjaink és dolgozóink figyelnek az intézmény energia-és vízfelhasználásra, csökken a hulladék mennyisége, melynek java részét szelektíven gyűjtjük.
- A diákok a technikai dolgozók segítségével az iskolaudvaron két lombkomposztálót alakítottak ki az ősz folyamán.
- Diákjaink cselekvő, kezdeményező szerepet játszanak az iskolában kialakult környezettudatos szemlélet elterjedésében.

Rövid távú célok

A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg!

- Erősítsük a tantárgyközi kapcsolatokat, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartózó ismereteket.
- A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői!
- Az iskola tisztaságának javítása, szemét mennyiségének csökkentése.
- Takarékoskodás a vízzel és a villannyal.
- A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetünket, lássák az értékeket, problémákat,
- Ápolják a hagyományokat!
- Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői!
- Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzés képességét - megalapozva az élethosszig tartó tanulás!

Konkrét célok:

- Az iskola minden dolgozója érezze fontosnak a környezeti nevelést munkájában.
- Továbbképzés szervezése a témában.
- Iskolai rendezvények szervezése során is legyen kiemelt cél a környezettudatos magatartás.
- A szakórákon minden lehetőség megadása a környezeti neveléshez.
- Tanórán kívüli foglalkozások (kiállítás, múzeumlátogatás)
- Természetvédelmi versenyekre felkészítés.
- Számítógépek felhasználása környezeti nevelési céllal.
- A szülők és helyi lakosok bevonása az iskola környezeti nevelési programjába.

Tervezett tanórán kívüli és tanórai foglalkozások

- Terepi munka során: terepgyakorlatok, táborok, tanulmányi kirándulások, akadályversenyek,
- Témahónapok (egészséges életmód, környezeti ártalmak)
- Szelektív hulladékgyűjtés „akciók”: pályázatok, újságkészítés, kiállítás-rendezés, kérdőíves felmérés, iskolarádió működtetése,
- Osztálykirándulás „látogatás”: múzeum, állatkert, botanikus kert, nemzeti park, (szeméttelep, hulladékégető, szennyvíztisztító stb..)
- Szakkörök
- Családi nap, Diákpresbitériumi nap
- „Iskolazöldesítés” (zöld területek, virágoskert)
- Világnapokról való megemlékezés
- Továbbképzések, előadások

30. A tanulók fizikai állapotának mérése

A 2012. EMMI rendelet 26. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálata

81. § (1) Az iskola a pedagógiai programjában köteles megnevezni azt a tanévenként legalább egyszer és legfeljebb két hónapig terjedő időszakot, az alkalmazott mérési módszert, amelyre figyelemmel az iskola valamennyi évfolyamán a nappali oktatás munkarendje szerint

tanulóknak a fizikai állapotát és edzettségét méri, vizsgálja. A tanuló fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatát az iskola pedagógusa végzi.

(2) Az iskola valamennyi évfolyamán megszervezett vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők, valamint az alsó tagozat osztálytanítói végzik el a testnevelés órákon tanévenként, egy alkalommal, tavasszal. (A felmérés a „Hungarofit teszt" alapján került összeállításra. Lásd: Módszerek a tanulók fizikai felkészültségének, teljesítményének mérésére, értékelésére. Szerkesztette: Andrásiné Dr. Teleki Judit MKM 1997).

31. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Folyamatos feladata az intézménynek, hogy alkalmazza: a megkülönböztetés tilalmát, egyenlő bánásmódot, az emberi méltóság tiszteletben tartását, a társadalmi szolidaritás kialakítását.
A Knt. 27.§ (5) bekezdése értelmében tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként egy-egy órát biztosítunk, amelyeken hátrányos helyzetű tanulók eredményes felkészítését szolgáló foglakozásokat szervezünk. (1-3 fős csoportokban) Alsó tagozaton, ha szükséges, további egy órát biztosítunk a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására.
A HHH tanulók megismertetése a számukra biztosított továbbtanulási lehetőségekkel, támogatásokkal, szülői tájékoztató program a továbbtanulás stb. fontosságáról.
A pályaorientációt hangsúlyosabbá tesszük az osztályfőnöki órák tananyagában.

Kiemelt területek:
- pedagógus továbbképzése/önképzése,
- A HH/HHH tanulók feltérképezése, hátránykompenzáció
- az SNI; HH/HHH gyerekekre kiemelt figyelmet fordítsanak a pedagógusok a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során
- egyéni fejlesztések szaktanár, illetve a szakszolgálat munkatársai segítségével
- tartalmas szabadidős és hitéleti programok, tevékenységek szervezése egész napos oktatás keretében, iskolán kívüli programokban (szülők bevonásával is),
- támogatások: étkezési, tankönyvi, szociális hátrányok enyhítése
- a kiemelt figyelmet igénylő gyerekekkel foglalkozó külső partnerekkel történő együttműködés (pedagógiai szakszolgálat, Egyesített Szociális Intézmények, Vöröskereszt, egyházi karitatív szervezetek….)

Cél: Minden gyerek érezze az egyéni törődést, a hozott hátrányait igyekezzünk ellensúlyozni, segítsük a társadalomba való beilleszkedésüket, egyéni boldogulásukat.

32. Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok

Általános gyermek – és ifjúságvédelmi feladatok:

- tankötelezettség biztosítása
- egészségnevelés
- drogprevenció
- bűnmegelőzés
- szabadidős programok szervezése
- hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók szűrése.

Speciális gyermek – és ifjúságvédelmi feladatok:

- indokoltság esetén családlátogatás
- igény szerinti foglalkozások megszervezése
- pedagógiai és gyermek-és ifjúságvédelmi szakszolgálati ellátás biztosítása külső szakértők bevonásával.

Kiemelt feladatok

a) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények, hátrányos helyzet megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében, amennyiben ilyen tanulónk van.

b) A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata: az intézményben folyó nevelési-oktatási munka aktív részeseként, a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkájának segítése. Tevékenységének célja a prevenció, azaz munkáján keresztül a gyermekek problémáinak minél korábbi felismerése és minél hatékonyabb kezelése, súlyosabbá válásának megelőzése.

c) A tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak. Családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében, a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot, Családsegítő és Gondozási Központot. Segíti a Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységét, a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi kedvezmény megállapítását kezdeményezi, tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

33. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanulók jutalmazásának elvei és formái

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el
- az iskolai közösség érdekében közösségi munkát végez
- iskolai és iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, előadáson, bemutatón vesz részt
- vagy bármilyen más módon segít az iskola hírnevének megőrzésében, annak növelésében az iskola jutalomban részesíti.

Az iskolában **tanév közben** a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret;
- tanulószobai nevelői dicséret;
- osztályfőnöki dicséret;
- igazgatói dicséret (Az iskolán kívüli, országos versenyeken, előadásokon, bemutatókon, vetélkedőkön eredményesen szereplő, legfeljebb 10. helyet elérő tanulók.)

A kiemelkedő eredménnyel végzett közös munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni. (jutalomkirándulás, színház- vagy kiállítás látogatás stb.)

Az iskolában **tanév végén** a következő dicséretek adhatók:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő/kitartó szorgalomért.

A tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége vagy az osztály közössége előtt oklevelet vehetnek át.

Nevelőtestületi dicséretben részesül *tanév végén* az a tanuló:

- aki példamutató magatartást tanúsít,
- aki kiemelkedő tanulmányi eredményt ér el. (Kitűnő tanulmányi eredmény, alsó tagozaton legalább három, felső tagozaton legalább négy fő tantárgyból dicséretben részesült.)

Ezek a tanulók a tanévzáró ünnepélyen oklevelet és könyvjutalmat vehetnek át.

Igazgatói dicséretben részesülhet *az a tanuló:*

- aki a tanévben példamutató magatartást tanúsít,
- aki kiemelkedő tanulmányi munkát végez, és legtöbb tantárgyi dicsérettel rendelkezik az adott tanévben a felső tagozaton.

Ezek a tanulók a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt oklevelet és könyvjutalmat vehetnek át.

Év tanulója díjban részesülhet az a tanuló:

- aki a tanévben példamutató magatartást tanúsít,
- aki kiemelkedő tanulmányi munkát végez és a **legtöbb** tantárgyi dicsérettel rendelkezik az adott tanévben a felső tagozaton.

Ezek a tanulók a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt oklevelet és könyvjutalmat vehetnek át.

Kálvin – díjban részesülhet az a tanuló:

- aki nyolc tanéven át példamutató magatartást tanúsítottak,
- aki nyolc tanéven át kiemelkedő (kitűnő) tanulmányi eredményt ért el, több alkalommal nevelőtestületi dicséretben részesült.
- aki kulturális, közösségi munkájukkal, elsősorban országos (nem levelezős) egyéni vagy csapatban elért versenyeredményeikkel öregbítették iskolánk hírnevét.

Ezek a tanulók a ballagási ünnepségen az iskola közössége előtt emlékplakettet és oklevelet vehetnek át.

Aki jeles tanulmányi eredményén túl kiemelkedő teljesítményt nyújt az egyes tantárgyakból, a szaktanár döntése alapján dicséretet kap.
Az év végi tanulmányi munka értékelésére a *jeles, jó, közepes*, *elégséges* és *elégtelen* minősítéseket alkalmazzuk a tanuló bizonyítványában és az anyakönyvében. A naplóban az érdemjegyeket számmal és a dicséretet „d" betűvel jelöljük.

Az iskolai fegyelmező intézkedések formái

Azt a tanulót, aki:
- a tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- a házirend előírásait megszegi
- árt az iskola hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

A fegyelmezés formái:
- szaktanári figyelmeztetés,
- tanulószobai nevelői figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés (szóban, írásban),
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés (szóban, írásban)
- tantestületi figyelmeztetés
- tantestületi intés
- tantestületi megrovás

Az iskolai fegyelmező intézkedések kiszabása során a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyosságától függően el lehet térni.

A fegyelmi büntetés lehet:
- megrovás
- szigorú megrovás
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
- kizárás az iskolából.

Tíz év alatti tanulóval szemben fegyelmi eljárás nem indítható.
Tanköteles tanulóval szemben az „eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától" nem alkalmazható, és a „kizárás az „iskolából" csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható. Ez utóbbi esetben a szülő köteles új iskolát keresni a tanulónak. Ha a szülő kezdeményezésére az iskola segítségével nyolc napon belül nem sikerül új iskolát keresni, az iskola három munkanapon belül köteles megkeresni a köznevelési feladatot ellátó hatóságot.
Az „áthelyezés másik iskolába" fegyelmi büntetés akkor alkalmazható, ha az iskola igazgatója a másik iskola igazgatójával megállapodik a tanuló átvételéről.
A „meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása" fegyelmi büntetés szociális kedvezményekre és juttatásokra nem vonatkozik.

Fegyelmi eljárás szabályai:
- a kötelezettségszegéstől számított három hónapon belül indítható (kivétel, ha büntető – vagy szabálysértési eljárás indult és az nem végződött felmentéssel),

- fegyelmi büntetés megállapításánál a tanuló életkorát és értelmi fejlettségét, az elkövetett cselekmény súlyát figyelembe kell venni.
- a fegyelmi határozatot a nevelőtestület hozza,
- be kell szerezni az iskolai diákönkormányzat véleményét,
- a fegyelmi eljárás megindításáról a tanulót, ha kiskorú, szülőjét is értesíteni kell, be kell vonni,
- ha a tanuló vitatja a terhére rótt kötelezettségszegést, vagy a tényállás tisztázása miatt indokolt, fegyelmi tárgyalást kell tartani.

Fegyelmi tárgyalás:
A fegyelmi tárgyalás lefolytatására legalább háromtagú fegyelmi bizottságot kell létrehozni a nevelőtestület tagjaiból.
A fegyelmi tárgyalás lefolytatására a 20/ 2012. EMMI rendelet 53-62.§ rendelkezéseit kell alkalmazni.
A fegyelmező intézkedést, a büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudtára kell adni!

34. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az ismeretek számonkérésének, a tanuló teljesítmény értékelésének követelményei

- Számonkérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, készségtárgyaknál és szóbeli feleletnél az **elvárás – képesség – teljesítmény** egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

A tanuló írásbeli beszámoltatásának formái
a) témazáró dolgozat: egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak;
b) egyéb dolgozat: egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számonkérhető.

c) Az év eleji, félévi, év végi **felmérések** alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérők csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismétlés, gyakorlás után került sor rájuk.

Az írásbeli beszámoltatás szerepe, súlya

a) A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánná. A szóbeli felelés függ a tanuló beszédkészségétől, fellépésétől. Megnyilvánulnak mindazok a metakommunikációs mozzanatok, amelyek elárulják az anyag megértését vagy hiányosságait. A szóbeli feleltetés a felelő számára rendkívül fejlesztő hatású, de időigényes, kevéssé teszi lehetővé az egész osztály aktivitását.
A magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben.
Ugyanakkor a tanulók kifejezőkészségbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzésszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren.
b) A témazáró dolgozatok – kétszeres súllyal való értékeléséről a szaktanár dönt a munkaközösség véleményének figyelembevételével. A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál kétszeres súllyal fog figyelembe venni. Ilyen teljesítmény értékelésekor a naplóba és a tanuló ellenőrzőjébe piros színnel megkülönböztetett érdemjegy kerül. Az osztályzatok kialakításánál más súlyozást nem alkalmazunk. A gyűjtőmunkát, a projektfeladatokat és a versenyeken való eredményes szereplést zöld színnel, az órai munkát fekete színnel, a feleletet kék színnel jelöljük.

Az írásbeli beszámoltatás rendje és korlátai

a) Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja. A témazáró dolgozatra való felkészülés komoly erőfeszítést jelent, akkor is, ha a tanár összefoglaló órán súlypontoz, és eligazítást ad, ezért lehetőleg **egy nap legfeljebb két témazáróra kerüljön sor.**
b) Egyéb dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja;
c) A szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb dolgozatot mindaddig, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulóknak.
d) A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére.
e) A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) 10 tanítási napon belül értékelni, javítani kell.

35. Az otthoni, napközis felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Bármely tantárgyból az otthoni, másnapra történő felkészülés az önálló munkavégzés erősítését, a gyakorlást, **a tananyag megerősítését szolgálja**.

A házi feladatok kiadásának szempontjai

- a tanulók napi és heti terhelése,
- az egyes diákok képességeit, adottságai,
- az életkori sajátosságok,
- az értelmi fejlettség,
- a fejlődés üteme,
- házi feladat előkészítettsége,

A házi feladatok kiadásának és ellenőrzésének alapelvei

- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákot állandó önellenőrzésre!
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- A házi feladatok mennyiségénél vegyük figyelembe, hogy a tanulók több tantárgyból is kapnak házi feladatot!
- Kerüljük a nagy mennyiségű, mechanikus munkavégzést igénylő házi feladatokat!
- A házi feladatok, amennyiben jelzett probléma merül fel, mindig kerüljenek megbeszélésre!
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint!
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikra szokásos.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.
- A tanulók alsó tagozaton, az egész napos iskolában az „önálló” foglalkozásokon, a tanítók felügyeletével készítik el a házi feladatot. Otthon elvégzendő házi feladatot csak hétvégére adunk.
- Az alsó és felső tagozatos tanulószobai foglalkozás megfelelő szervezéssel és foglalkozás-vezetéssel segítséget nyújt a tanulók másnapi felkészüléséhez. A foglalkozásokat vezető pedagógus ellenőrzi az írásbeli feladatok elkészítését és ellenőrzi, segíti a szóbeli tanulást.
- Törekedni kell arra, hogy a tanulók az aktuális napon feladott írásbeli házi feladatokat elvégezzék. Ehhez nyugodt, tanulást segítő légkör megteremtése a foglalkozást tartó pedagógus feladata.

36. Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

1. Kompetenciaalapú oktatás: a kompetenciaterületeket és a nevelési feladatokat a nevelési program részletesen tartalmazza.

2. Tanulásszervezési eljárások
Első osztálytól kezdve fokozatosan tanítjuk meg tanulóinkat ezekre a tanulásszervezési eljárások, technikákra alkalmazására. A páros munkából kiindulva jutnak el a csoportmunkáig, mindig az adott osztályhoz és a gyerekek életkori sajátosságaihoz, illetve a tananyaghoz igazodva.
Az osztály fejlettségi szintjét, tudását, előzetes ismereteiket és az egyéni képességeket figyelembe véve, élve a differenciálás lehetőségével, szervezik órájukat.
Az új ismeretek szerzése mellett, elsősorban a gyakorló, összefoglaló, rendszerező órákon dolgoznak ily módon.

2.1 Kooperatív tanulásszervezés
A kooperatív tanulás együttműködést jelent a tanulásban, melynek legfontosabb jellemzői:
- Egyenlő esélyt biztosít a lassabban haladóknak is a munkában való részvételhez
- Egymás elfogadására, segítésére nevel.
- Fejleszti a különböző képességeket: empátia, tolerancia, figyelem, felelősségvállalás, egymás segítése, együttműködés, kommunikáció
- Mindenki számára biztosítja a tanuláshoz való kedvet, a sikerélményt, az eredményességet.

2.2 Tanórai differenciálás
A tanulók egyéni képességeit és haladási, fejlődési ütemét figyelembe véve a pedagógus él ezzel a lehetőséggel.
2.3 Drámapedagógia
Alkalmazása a szociális kompetenciák fejlesztésével összefüggésben alkalmazható.

2.4 IKT. alapú módszerek
Interaktív tábla és egyéb számítástechnikai eszközök alkalmazása a tanórán.

37. Az egész napos bent tartózkodás megszervezésének a szabályai

Az alsós tanulók számára egész napos iskolai oktatási formát alkalmazunk, ami alapján a tantárgyi órákat a délelőtti és a délutáni időszakra elosztva tartjuk meg. A tanórák közötti időszakban az önálló foglalkozásokra kerül sor.

A felsős tanulók számára az iskola az egész napos bent tartózkodást a 16 óráig tartó tanulószoba megszervezésével biztosítja, amelyen a tanulók másnapra való felkészülése, a tanulók felzárkóztatása, fejlesztése, tehetséggondozása történik.
A délutáni, egyéb foglalkozás az utolsó tanítási óra után kezdődik.
A délutáni egyéb foglalkozás alatt a tanulóknak 45 percenként 15 perc szünetet biztosítunk.

A 16 óráig bent tartózkodás alóli mentesítés iskolai szabályai

A szülő kérésére az igazgató a felső tagozatos tanulót mentesítheti a 16 óráig kötelező bent tartózkodás alól, amennyiben a tanulónak egyéb délutáni elfoglaltsága van, valamint a szülő gondoskodik a gyermeke felügyeletéről. Amennyiben a tanuló tanulmányi eredménye indokolja, úgy az igazgató ezt a döntését módosíthatja.

38. Közlekedési nevelés

Felgyorsult életünk és a közlekedési kultúra romlásának köszönhetően egyre gyakrabban hallhatunk közlekedési balesetekről. A közlekedési szabályok ismerete és az egyén viselkedési kultúrája az alapja a biztonságos közlekedésnek. A helyes és biztonságos közlekedés szabályainak elsajátíttatása az életbiztonságunkat növeli. Kicsi gyermekkortól a családok alakíthatják ki leginkább az erre való igényt, de az iskolának is komoly a felelőssége ebben.
Az iskolában a közlekedési nevelés két alapvető színtere:
Elméleti oktatás

- Alsó tagozaton a környezet órák tananyagában jelenik meg.

Gyakorlati alkalmazás

- Iskolán kívüli programok, kirándulások alkalmával tudatosítjuk és alkalmazzuk a helyes közlekedés szabályait.

39. Társadalmi bűnmegelőzés, áldozattá válás elkerülése

A téma az osztályfőnöki órákon kerülhet feldolgozásra. Cél, hogy tanulóink megismerjék és megtanulják elkerülni azokat a helyzeteket, amelyben károsultakká, áldozatokká válhatnak (aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, felkészülés a felnőtt lét szerepeire).
Legfontosabb nevelési feladataink, amelyet mindennapi nevelő munkánk során végeznünk kell:

- Erkölcsi nevelés erősítése
- Alapvető törvényi ismeretek nyújtása
- Alapvető állampolgári jogok ismertetése

Ez a téma nem kötődik konkrét tantárgyhoz, a mindennapi eseményekhez alkalmazkodva, a társadalmi és iskolai történéseket felhasználni kell diákjaink szemléletét alakítanunk.

40. Erőszakmentes konfliktuskezelő technikák elsajátítása

A konfliktus életünk része. A konfliktusok során kialakuló viták szükséges részei mindennapjainknak. Diákjainkban a mindennapi együttlét során ki kell alakítanunk a konfliktusok kezelésének erőszakmentes technikáit.
Legfontosabb feladatunk, hogy gyermekeinket is megtanítsuk a vitás helyzetek kezelésére.
Konfliktuskezelési technikák gyakorlati alkalmazásának színterei:

- A tanórai technikák (páros munka, csoportos és együttműködő, kooperatív tanítási technikák) alkalmazásával kell a gyermekeket hozzászoktatni a társas viszony, az abból adódó konfliktusok helyes megoldására.
- Szünetekben, szabadidőben kialakuló konfliktusok esetén az ügyeletes pedagógus feladata a problémamegoldás segítése.

- Magatartási, beilleszkedési gondokkal küzdő gyermekeinknél kiemelten foglalkoznak ezzel a témával fejlesztő pedagógusaink.

41. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64.§-ában foglalt felhatalmazás alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a pedagógiai programban kell meghatározni a tanulmányok alatti vizsga:

- követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- az értékelés rendjét.

A helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- Azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni;
- a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- pótló vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira;

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgaszabályzat határozatlan időre szól, módosítása jogszabályváltozás esetén szükséges.

A vizsgákkal kapcsolatos jogszabályi előírások:

- Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai programja alapján.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
- Tanulmányok alatti vizsgát a független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.
- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
- A tanulmányok alatti vizsga - ha azt az iskolában szervezik - vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes

megyeközponti járási hivatal bízza meg.
- Szülő kérése alapján az osztályozó vizsga időpontja az iskola által kijelölt időponttól eltérhet.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében;

- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.
- A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.
- A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.

Az igazgató e feladata ellátása során:

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.
- A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.
- Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően kell elkészíteni.
- A tanulmányok alatti vizsgán a mentesítésre jogosult tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.
- A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a Pedagógiai programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Osztályozó vizsga

- Az intézményosztályozó vizsgáit a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző vagy az azt követő két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- az 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (6) bekezdésben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, illetőleg év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

A szabályosan megtartott osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet.
Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsgán, ha a tanuló minősítése elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.
Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

Különbözeti vizsga
A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.
Iskolaváltoztatás, iskolán belüli magasabb szintű tanulmányok folytatása vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét.
Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.
A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.
Iskolán belül a környezetvédelmi osztályból akkor lehetséges az emeltszintű osztályba való átvétel, ha az igazgató által kijelölt időpontban a tanuló sikeres különbözeti vizsgát tesz.
A különbözeti vizsga kötelezettsége a tanulók átvételekor is érvényes, amennyiben a tanuló valamely tantárgyat nem tanult az előző iskolájában vagy tanult, de a szintfelmérő eredménye 65% alatti lett.

Javítóvizsga
Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha
- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.
A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga
Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.
Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsga
A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a megyeszékhely szerinti járási hivatal szervezi.
A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha

osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.
A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a járási hivatalnak.
A járási hivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

A vizsgákra vonatkozó szabályok:
- Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén az illetékes megyeszékhely szerinti járási hivatal vezetője kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.
- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
- A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató bízza meg.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében:
- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja. A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő.

Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.
Az igazgató e feladata ellátása során:
- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig – alapfokú művészeti iskolában, művészeti szakgimnáziumban húsz óráig – tarthat.

Írásbeli vizsga

- Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően kell elkészíteni (különösen a rajz, számítástechnikai program formájában).
- Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.
- A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.
- Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni.
- A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni.
- A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet az intézménynek kell biztosítania.
- Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését.
- Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként maximum hatvan perc.
- Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján:

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

- Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát.

- A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést.
- Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását.
- A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.
- Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkozatokat tartalmazó feladatlapokkal együtt a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól.
- A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékeli.
- Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
- Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és dönt:
- a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
- amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az *a)* pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Szóbeli vizsga

- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdi a vizsgát, amelybe beosztották.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot,kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt ha az szükséges.
- Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően.
- A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.
- Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

- A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
- A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.
- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett.
- A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele.
- Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

Sajátos nevelési igényű tanulók vizsgaszabályzata

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

a. a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
b. a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

Ha a vizsgázónak engedélyezve lett, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie.

- A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár felügyelete mellett készíti el dolgozatát.
- A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.
- Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti.
- A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.
- A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

- A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.
- A gyakorlati vizsgafeladatokat – legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az iskola igazgatója hagyja jóvá.
- A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.
- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele.
- A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.
- Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.
- A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni.
- Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot.
- Az értékelést a tantárgyat tanító szaktanár írja alá.
- A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb ismérvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll:

- elnök
- kérdező tanár
- ellenőrző tanár

Az általuk ellátandó feladatok:

Az elnök

- felel a szabályok betartásáért,
- ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,
- ha kell szavazást rendel el.

Kérdező tanár (ok)

- csak megfelelő tanári végzettséggel lehet,
- lehetőség szerint ne az kérdezze a tanulót, aki vizsgára küldte.

Az igazgató felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Ellenőrző tanár lehetőség szerint szakos tanár felel a vizsga szabályszerűségéért.

Írásbeli vizsgák általános szabályai:

- a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet,
- a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot,
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával.

Az írásbeli vizsga javítása

- a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot

- ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapra és értesíti az igazgatót.

Gyakorlati vizsga általános szabályai:

- a gyakorlati oktatás vezető tanárnak kötelező a vizsgázót tájékoztatni a gyakorlati vizsga rendjéről,
- a gyakorlati vizsgarész a vizsga feladatok számától függetlenül egy érdemjeggyel kell értékelni.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

A Pedagógiai program érvényességi ideje

A Kálvin János Református Általános Iskola 2021. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját a Pedagógiai Program alapján.

A Pedagógiai programban értékelése, felülvizsgálata

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A Pedagógiai program módosítása

A Pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az intézményvezető
- a nevelőtestület bármely tagja
- a nevelők szakmai munkaközösségei
- a szülői szervezetek
- az intézmény fenntartója.

A Pedagógiai Program felülvizsgálatának és módosításának indokai

Kötelező:

- jogszabályváltozás;
- a fenntartó által meghatározott feladatváltozás

Lehetséges:

- sikeres innováció eredményeinek beépítése
- minőségfejlesztési munka eredményeinek beépítése, illetve kevésbé eredményes elképzelések elhagyása

A Pedagógiai Program módosításának módja, lehetséges indokai:

A dokumentum nem kötelező felülvizsgálatát és módosítását a felmerülő igények, és lehetőségek alapján írásbeli előterjesztés után az intézményvezetés kezdeményezheti, a nevelőtestület 50 + 1%-os támogatás jóváhagyása mellett.

A Pedagógiai Programot a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.
A Pedagógiai Program a jóváhagyását követően – a tanév szeptember első napjától kerül bevezetésre.
A Pedagógiai program nyilvánosságra hozatala, az elérhetőségéről való tájékoztatás – az év eleji szülői értekezleten történik.
A szülők és tanulók számára az iskola a nyitva tartási időszakban biztosítja a korlátozás nélküli hozzáférést.

A Pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola Pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
Megtalálható:

- Az intézmény honlapján
- Az Oktatási Hivatal KIR rendszerének a Köznevelési intézmények adataiban

A Pedagógiai program egy-egy példánya megtalálható:

- Az intézmény fenntartójánál
- Az intézmény irattárában
- Az intézmény könyvtárában
- Az intézmény nevelői szobájában
- Az intézményvezetőnél (irodájában)
- A Tiszántúli Református Egyházkerület Tanügyi Hivatalában

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

Nyilatkozat

Jelen Pedagógiai Programot a nevelőtestület ***2021. június 4.- i*** összevont ülésén megvitatta és elfogadta.

Mátészalka, 2021. június 4.

Balogh Ferencné
nevelőtestület képviselője

A Kálvin János Református Általános Iskola SzMK képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Mátészalka, 2021. június 4.

Nyiri Kálmánné
SZMK képviselője

A Kálvin János Református Általános Iskola Diákpresbitériuma képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elkészítéséhez és elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Mátészalka, 2021. június 4.

Gottlieb Noémi
Diákpresbitérium képviselője

A Kálvin János Református Általános Iskola Pedagógiai Programját jóváhagyom és a fenntartónak felterjesztem.

Mátészalka, 2021. augusztus 16.

Farkas János
igazgató

A Mátészalka Kossuth téri Református Egyházközség Presbitériumának 128/2021. (IX.7.) számú határozata alapján a Kálvin János Református Általános Iskola Pedagógiai Programját teljes egyhangúsággal elfogadja.

Becsei Miklós
elnök lelkész